

FAITHFUL MEN · ISANG AKLATAN NG MGA KLASIKONG
KRISTIYANO

Ang Masiglang Iglesia

The Dynamic Church

O. J. (Jean) Gibson at Erich Wiegand (editorial
assistance)

Isinalin sa Tagalog mula sa orihinal na Ingles

Faithful Men

PlymouthBrethren.org · KEE Philippine Missions

Orihinal na pamagat sa Ingles: *The Dynamic Church*, ni O. J. (Jean) Gibson.

Orihinal na edisyon: Fairhaven Ministries, an outreach of Fairhaven Bible Chapel, San Leandro, California (no date printed).

Inilathala nang may pahintulot ni O. J. (Jean) Gibson. Ang karapatang-ari ay hawak ng Fairhaven Bible Chapel, San Leandro, California.

Published by permission of O. J. (Jean) Gibson. Copyright is held by Fairhaven Bible Chapel, San Leandro, California.

Salin sa Tagalog, 2026. Ang mga sipi mula sa Kasulatan ay isinalin mula sa edisyong Ingles ng aklat na ito; ang mga talata ay maaaring basahin sa Ang Dating Biblia.

Faithful Men, mula sa PlymouthBrethren.org at KEE Philippine Missions. Libreng basahin at ibahagi; huwag ipagbili.

“Ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa harap ng maraming saksi, ay ipagkatiwala mo sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba.” (2 Timoteo 2:2)

Paunang Salita

Bakit kailangan ang isang kurso tungkol sa iglesya?

Dahil sa kahalagahang ibinigay sa paksang ito ng Panginoong Jesus, ang ating Diyos at Tagapagligtas.

Dahil sa gampaning itinakda ng Diyos dito bilang haligi at saligan ng katotohanan sa sanlibutan (1 Timoteo 3:15).

Dahil ang kawalan nito (kung saan hindi naitatatag ang iglesya) ay isang malaking kapahamakan, at ang mga kahinaan at kabiguan nito ay mga kapansanang lumulumpo sa gawain ng Diyos.

Dahil ang kakulangan ng pag-unawa o pagpapahalaga dito sa maraming lugar ay sumisira sa wastong pagsuporta at pagganap nito.

Dahil ang mga simulain ng Biblia tungkol sa pagganap nito ay nalito at natabunan ng ilang siglo ng pagbaluktot, pagsuway, pagpapabaya, pakikipagkompromiso, paggawa ng kung ano lamang ang madali, at kawalang-pakialam sa kaayusang itinakda ng Diyos. Madalas sabihin ng mga makabagong iglesya na Biblia lamang ang kanilang sinusunod, ngunit tila hindi nila tinutularan ang ating nababasa sa mga pahina nito. Malayang ginagamit ang katwiran na ang isang bagay ay ukol lamang sa kultura o sa isang lugar at hindi umiiral sa lahat upang ipagdahilan ang salungatang ito.

Hindi kayang saklawin nang perpekto ng kursong ito ang lahat ng isyu o mapasaya ang bawat pananaw. Ang layunin nito ay balikan ang mga pangunahing simulaing may kinalaman sa isang iglesyang ayon sa Biblia, at pag-isipan ang tanong na, “Ano ang sinasabi ng Kasulatan?” Hindi iyon katulad ng

pagsasabing, “Ano ang pananaw ni Luther, ni Calvin, o ng iba pang pinuno?” Ni, “Ano ang sinasabi ng mga kredo at mga konseho?” Ni, “Ano ang nakatutulong sa pagdami ng bilang ayon sa pinatunayan ng mga survey?”

Gagamitin ang mga sipi mula sa Kasulatan upang patunayan ang mga punto—sa abot ng makakaya sa limitadong espasyo. Itinatala ng Bagong Tipan ang pasimula ng iglesya ng Panginoong Jesu-Cristo, kasama ang mga turo o halimbawang kailangan upang maisaayos ito.

Pakibasa nang may pagninilay ang bawat aralin. Sa mga bahaging maaaring sa tingin mo ay mali, pakiusap na maging matiyaga at huwag hayaang pigilan ka nito sa pagsasaalang-alang sa natitirang bahagi ng aralin. Kung saan ito ay malinaw na tama, tanungin mo ang iyong sarili kung tapat mong sinusunod ang mga simulain nito, nang tapat kay Cristo na Ulo.

Malapit nang bumalik ang Panginoon ng iglesya upang suriin ang ating ginawa sa iglesya sa Kanyang Pangalan. *Maranatha!*

Paano Masusulit ang Kursong Ito

Ang iyong pag-aaral ng “Ang Masiglang Iglesya” ay magiging pinakamapakinabang kung susundin mo ang mga sumusunod na gabay para sa personal na paghahanda at pakikilahok sa klase.

Personal na Paghahanda Bago ang Klase

Maglaan ng sapat na oras bawat linggo upang matapos ang iyong takdang-aralin. Gawin ang mga sumusunod na hakbang sa bawat aralin:

1. **Manalangin Sa Diyos.** Hilingin sa Kanya na tulungan kang maunawaan at maisabuhay ang Kanyang salita. Hayaang ito ang maging panalangin mo: “Idilat Mo ang aking mga mata, upang aking mamasdan ang kamangha-manghang mga bagay sa IYONG kautusan.” (Awit 119:18).
2. **Basahin Ang Mga Tala.** Salungguhitan ang mahahalagang kaisipan at anumang hindi mo nauunawaan, o anumang may tanong ka. Hanapin ang mahahalagang talata ng Kasulatan at basahin ang mga ito mula sa isang makabagong salin.
3. **Sagutin Ang Mga Tanong sa Gabay sa Pag-aaral.** Pagkatapos basahin ang mga tala, sagutin ang lahat ng bahagi ng gabay sa pag-aaral. Kung nahihirapan ka sa isang tanong, lumipat sa susunod na tanong at balikan na lamang mamaya ang mahirap na tanong.

Tala ng May-akda: Ang mga salitang iglesya at/o kapulungan ay maaaring gamitin nang palitan para sa layunin ng pag-aaral na ito.

Aralin 1: Ang Kahalagahan at Kahulugan ng Iglesya

“Itatayo ko ang aking iglesya...” (Mateo 16:18)

Ipinapakita sa atin ng kahanga-hangang pahayag na ito ng layunin ng Panginoong Jesu-Cristo na ang Iglesya ay isang institusyong mula sa Diyos na may pinakamalaking kahalagahan. Nilayon ng Panginoon na palitan ang bansang Israel, ang mga taong kumakatawan sa Diyos sa lupa, ng isang ganap na bagong pamayanan. Ang mga Israelita ay dapat sanang maging ilaw sa mga bansa upang ang kaligtasan ng Diyos ay umabot hanggang sa mga dulo ng lupa (Isaias 42:6). Bilang Kanyang bayang hinirang, naging hindi tapat sa Diyos ang Israel sa banal na misyong ito. Napawi ang banal nitong lungsod, ang pagkasaserdote, ang templo at ang sistema ng paghahandog. Paulit-ulit na nagbabala ang sarili nitong mga propeta tungkol sa paghatol, ngunit nawalan ito ng saysay.

Nagbangon ang Diyos ng isang bagong katawan, na walang anumang pagkakaiba sa pagitan ng Judio at Hentil (Colosas 3:11; Efeso 2:11-18). Nakita na ng mga propetang Hebreo ang isang pandaigdigang ministryo sa mga bansa. Inihula rin nila ang pagsasantabi sa Israel dahil sa kawalan ng pananampalataya at espirituwal na kawalan ng katapatan. Ang katotohanan tungkol sa iglesya bilang bayan ng Diyos ay isang hiwaga noong mga naunang panahon hanggang sa ito ay ihayag sa Bagong Tipan (Efeso 3:4, 5). Ang iglesya ay isang bagay pa lamang na darating bago ang panahon ng apat na Ebanghelyo at ng unang kabanata ng Mga Gawa. Naganap ang pagkabuo nito sa unang pagkakataon noong Kapistahan ng Pentecostes ng mga Judio (Mga Gawa 2) sa pamamagitan ng

unang pagkilos ng pagsasama sa mga mananampalataya kay Cristo, na tinatawag na *bautismo ng Espiritu* (Mga Gawa 1:5; 1 Corinto 12:12, 13). Ang Iglesya ay hindi pagpapatuloy ng Israel, kundi ito ang humalili rito. Gumaganap ngayon ang Iglesya para sa Diyos sa pagitang panahon ng pagtatakwil ng Diyos sa Israel bilang bansa (Roma 11:1, 2). Sa hinaharap, isang nalabing sumasampalatayang Israel ang ibabalik sa Diyos sa pamamagitan ng Panginoong Jesu-Cristo, na itinatakwil ngayon ng bansa (Roma 11:25, 26; Zacarias 12:10; 13:1). Tinatawag ngayon ng Diyos ang mga tao kay Cristo sa pamamagitan ng pagpapatotoo ng Kanyang Iglesya. Idinaragdag Niya araw-araw sa Iglesyang iyon ang mga inililigtas (Mga Gawa 2:47).

Itinatag ng Diyos ang Kanyang Iglesya para sa Kanyang mga layunin. Ang mga mananampalataya ay hindi iniligtas upang mamuhay sa isang nag-iisa o makasariling kaugnayan sa Diyos, gaya ng hilig paniwalaan ng ilan. Sila ay tinawag sa pakikisama sa mga espirituwal na pamayanan bilang mga gumaganap na kaanib ng pamilya ng Diyos. Sinasabi ng Diyos na hindi nila dapat pabayaan ang pagtitipon nang sama-sama (Hebreo 10:25). Ang Iglesya ay isang katawang itinakda ng Diyos at nararapat igalang, suportahan at personal na lahukan ng buong bayan ng Diyos. Walang debotong Israelita ang magpapabaya sa kanyang mga pananagutan sa espirituwal na buhay ng kanyang pamayanan. Gayundin, walang debotong Cristiano ang dapat maging walang pakialam sa Iglesya bilang kanyang espirituwal na pamilya.

Pagkilala sa Iglesya

Ano ang iglesya? Iniisip ng ilan na ito ay isang gusali kung saan ginaganap ang mga pagtitipon ("*ang simbahan sa kanto*"). Ang

iba ay nagsasalita tungkol dito bilang isang denominasyon o relihiyosong organisasyon (“*Saang iglesya ka kaanib?*”). Ang kahulugan ayon sa Kasulatan, sa lokal na antas, ay *isang kapulungan ng mga mananampalataya kay Cristo na nagtitipon upang sumamba, manalangin, mag-aral ng Salita ng Diyos, at tumupad sa mga ordinansa* (bautismo at ang Hapunan ng Panginoon). Sa katotohanan, ang Iglesya ang pumapasok sa isang gusali, at hindi ang mga tao ang pumapasok sa iglesya.

Ang salitang *church* ay hindi mahusay na pagpili sa pagsasalin ng kahulugan ng Griyegong *ekklesia*. Ang karaniwan, ordinaryo, at makatwirang salin nito ay kapulungan o kongregasyon. Ang ibig sabihin ng salita ay isang pangkat na tinawag palabas o tinawag upang magtipon. Sa ganang sarili nito, hindi ito isang relihiyosong salita. Sa Bagong Tipan, ginamit ito upang ilarawan ang mga taga-Efeso sa isang teatro (Mga Gawa 19:32, 41), at ang mga Israelitang naglalakbay sa ilang (Mga Gawa 7:38). Kapag ginamit sa kapulungan ng mga mananampalataya sa Panginoong Jesus, tumutukoy ito sa kanilang pagtitipon sa pangalan ng Panginoon (2 Tesalonica 2:1; 1 Corinto 5:4). Isang tiyak na uri ng kapulungan ang tinutukoy, ang bayan ng Diyos na tinipon sa Pangalan ni Jesus. Ito ay isang bayang buhay kay Cristo, na nagtitipon sa espirituwal na kahulugan.

Dalawang Pananaw sa Iglesya

Ang salitang Iglesya ay ginagamit kapwa sa pangkalahatan o pandaigdigang kahulugan at sa lokal na kahulugan.

Kabilang sa pandaigdigang iglesya ang lahat ng tunay na mananampalataya kay Cristo, kapwa ang mga kasama na ngayon ni Cristo at ang mga nabubuhay pa. Saklaw nito ang panahon mula sa araw ng Pentecostes hanggang sa Pag-agaw

(Rapture). Ang Efeso 1:22, 23 ay nagsasalita tungkol kay Cristo bilang Ulo sa lahat ng bagay para sa Iglesia, na Kanyang Katawan. Ang iba pang mga talata sa Efeso 3:10,21 at 5:23-32 o Colosas 1:18,24 ay nakatuon din sa Iglesia bilang pagkakaisa ng lahat ng mananampalataya sa ilalim ng pagka-Ulo ni Cristo. Walang hindi ligtas na kabilang dito, at walang ligtas na nasa labas nito. Hanggang ngayon, ang buong Iglesia ay hindi pa natitipon nang sama-sama sa iisang lugar at sa iisang panahon. Gayunman, mangyayari ito kapag bumalik si Cristo at pinag-isa silang lahat (1 Tesalonica 4:14-17). Dapat linawin ng paglalarawang ito kung bakit walang iglesia sa lupa ang dapat gumawa ng kahangalang pag-aangkin na ito mismo ang iisang tunay na iglesia. Walang iglesia sa lupa ang katumbas ng pandaigdigan at tunay na Iglesia. Tayo ay kaisa ng lahat ng tunay na mananampalataya at pinag-isa sa Iglesia ni Cristo.

Ang lokal na iglesia (o mga iglesia) ay may kinalaman sa mga pagtitipon ng mga mananampalatayang ipinanganak na muli sa isang lugar. Marami sa mga sulat ng Bagong Tipan ay isinulat sa ganitong mga iglesia. Ang Roma, Corinto, Efeso, Filipos, Colosas at Tesalonica ay mga halimbawa. Ang mga sulat kay Timoteo ay tungkol sa pagsasaayos at pamumuno ng mga lokal na iglesia. Pumunta si Tito upang samahan si Pablo sa pulo ng Creta upang magtalaga ng mga matatanda para sa mga lokal na iglesia. Ang gawain ni Pablo bilang misyonero ay magtatag ng mga lokal na iglesia kung saan wala pa, kahit na may mga sinagoga ng mga Judio na gumaganap doon. Makatarungang sabihin na hindi inaasahan ng Bagong Tipan ang mga mananampalatayang hindi kaugnay ng isang lokal na iglesia. Ang mga pananalitang gaya ng “mga iglesia ni Cristo,” “mga iglesia ng Diyos,” “mga iglesia ng Galacia,” o ng “Macedonia” o “Judea” ay naglalarawan sa mga lokal na kapulungan ayon sa

Pangalan ng Panginoon o ayon sa isang lugar. Walang ginamit na mga pangalang pansekta. Ang pagbuo ng mga grupo o pagpapangalan sa mga iglesia ayon sa mga tao ay ipinagbabawal at mali (1 Corinto 1:12, 13). Ang isang lokal na iglesia, sa pinakamainam, ay dapat: (1) may gumaganap na mga matatanda at mga diakono na nagpapastol at nananagot sa espirituwal na pangangalaga sa mga inilagay ng Diyos sa kanilang pangangalaga (1 Corinto 16:16; Hebreo 13:17), (2) tumutupad sa dalawang ordinansa ng iglesia: ang bautismo (Mateo 28:19, 20; Mga Gawa 2:41, 42) at ang Hapunan ng Panginoon (1 Corinto 11:23-26), at (3) naglalaan ng kapaligiran kung saan magagamit ng mga mananampalataya ang kanilang mga espirituwal na kaloob para sa pagpapatibay sa isa't isa (Hebreo 10:25; 1 Corinto 14:26).

Hindi maunawaan kung paanong ang sinumang mananampalatayang may kaalaman sa Biblia ay mag-iisip na hindi kailangang maging gumaganap na bahagi ng isang lokal na iglesia. Ang hindi pakikilahok, hindi pagsuporta o pagpapabaya sa mga pagtitipon ng bayan ng Diyos ay hindi dapat maisip man lamang ng isang tunay na nag-aangking sumusunod at tumatalima sa Panginoong Jesus, ang Ulo ng Iglesia. Ang kusang pag-iwan sa pakikilahok sa iglesia, matapos minsang dumalo, ay naglalagay sa isang tao sa kaduda-dudang kasamahan (1 Juan 2:19). Ang pakikinig sa mga programa sa radyo at pagsamba sa tahanan ay maaaring kailanganin ng mga may karamdaman, ng iba pang hindi makalabas ng bahay, at ng mga mananampalatayang nakabukod sa malalayong lugar. Ang radyo at telebisyon ay maaaring maging kapaki-pakinabang na kasangkapan sa pag-eebanghelyo at pagtuturo ng Biblia. Gayunman, kung hahayaan nating ang tinatawag na “electronic church” ay humadlang sa

ating pakikilahok sa lokal na iglesya, sa pagtupad sa mga ordinansa nito, at sa pagiging espirituwal na nananagot sa mga pinuno nito (Hebreo 13:17), nagkamali tayo. Hindi natin dapat hayaang ang tinatawag na mga parachurch na organisasyon ay maging kapalit kailanman ng lokal na iglesya.

Mga Pangalan ng Iglesya

Nakapagtuturo ang mga pangalan ng iglesya na nasa Biblia. Iba't ibang pangalan ang ginamit para sa kapulungan. Tumutukoy ang mga ito sa lahat ng mananampalataya. Wala sa mga ito ang ginamit sa paraang pansekta. Kabilang dito ang:

1. **Iglesya ng Diyos** (1 Corinto 10:32; 15:9), na nagpapakita ng pagmamay-ari ng Diyos.
2. **Iglesya ni Cristo** (Roma 16:16), na nagpapakita ng kaugnayan nito sa Nagtatag.
3. **Nobyang ni Cristo** (Efeso 5:25-27; 2 Corinto 11:2), na nagpapakita ng mapagmahal na kaugnayan at pangako ng Panginoon sa Kanyang sariling bayan.
4. **Katawan ni Cristo** (Efeso 1:22, 23), na naglalarawan ng paraan kung paano ipinahahayag ng Panginoon ang Kanyang buhay sa pamamagitan ng Kanyang mga kaanib.
5. **Templo ng Diyos** (1 Corinto 3:16), na nagpapakitang ito ang tahanan ng Espiritu Santo; gayundin na tayo bilang mga banal na saserdote ay “mga batong buhay,” na pinagsama-sama bilang isang banal na bahay ng pagsamba (1 Pedro 2:5).
6. **Kawan ng Diyos** (Juan 10:16), na naglalarawan na tayo ang mga tupa ni Cristo na Siya ang Dakilang Pastol (Hebreo 13:20; 1 Pedro 2:25).

7. **Bahay ng Diyos** (1 Timoteo 3:15), na nagpapahiwatig ng kaayusan at disiplinang angkop sa pinamumunuan ng Panginoon.

Maaaring hindi kumpleto ang listahang ito, ngunit sapat na ito upang magpahiwatig ng dalawang bagay. Una, iniuugnay ng lahat ng ito ang bayan ng Panginoon sa walang iba kundi sa Kanya mismo. Ikalawa, hindi pinaghihiwa-hiwalay ng mga ito ang kabuuan ng mga mananampalataya sa anumang paraan. Binibigyang-daan ng mga ito ang lahat ng mananampalataya na makaugnay sa isa't isa nang walang hangganan batay sa dugo ni Cristo. Kung gayon, tulad ni David, maaari tayong maging kasama ng lahat ng may takot sa Panginoon at ng mga tumutupad ng Kanyang mga tuntunin (Awit 119:63).

Mga Pangalan ng mga Kaanib ng Iglesya

Ang ating pangunahing pagkakaanib ay sa Katawan ni Cristo, hindi sa isang relihiyosong organisasyon. Ang mga karaniwang pangalang pandenominasyon para sa mga kaanib ng iglesya, na madalas ituring na mahalaga, ay hindi ginamit sa Biblia upang kilalanin ang mga mananampalataya. Sa halip, mga pangalang angkop sa lahat ng nasa kay Cristo at sumasamba sa katotohanan sa ating nag-iisang Panginoon at Tagapagligtas ang ibinigay.

1. Ang salitang **Mga Mananampalataya** (Mga Gawa 5:14) ay nagpapakita ng daan ng pananampalataya na sa pamamagitan nito ay pumapasok tayo sa Kaharian ng Diyos at patuloy na nakikipag-ugnayan sa Kanya sa buhay.
2. Ang pangalang **Mga Alagad** (Mga Gawa 9:1) ay naglalarawan ng paggaya at pagsunod sa Panginoong Jesus ng mga

nagpapahayag na sila ay Kanyang mga tagasunod; sila ay mga tagapanig o nagsasagawa ng Kanyang turo.

3. Ang titulong **Mga Banal** (Efeso 1:1) ay nangangahulugang “mga banal na tao” at nagpapakita ng ating pagkabukod para sa Diyos at mula sa karumihan ayon sa ating katayuan bilang mga “nasa kay Cristo.”
4. Ang pangalang **Mga Kapatid** (Santiago 2:1) ay nagpapakita ng kaugnayang pampamilya ng mga kaanib ng pamilya ng Diyos bilang mga kapatid na lalaki at babae kay Cristo.
5. Ang salitang **Mga Cristiano** (Mga Gawa 11:26) ang pinakadi-karaniwang pangalan na nagpapakita ng ating kaugnayan kay Cristo at pangunahing ginamit ng mga hindi mananampalataya noong panahon ng Biblia upang ilarawan ang mga tapat.

Pagkilala sa Isang Iglesyang Ayon sa Kasulatan

Napakahirap para sa mga tao sa buong mundo na maunawaan ang iba't ibang uri ng mga iglesyang tumatawag sa kanilang sarili na Cristiano. Marami, kung hindi man karamihan, sa kanila ang hindi naghahatid ng mensaheng tapat sa Ebanghelyo o sa iba pang pangunahing katotohanan ng Kasulatan. Maging ang mga mananampalataya ay madalas na nalilito. Dapat ibigay ang mga sumusunod na babala.

Magkatabing kumikilos ang tunay at huwad na mga iglesya sa maraming lugar. Binibigyang-diin nito ang katotohanan na laging may tunay at huwad na mga propeta o guro at tunay at huwad na mga mananampalataya. Dapat tayong maturuang makilala ang isa mula sa isa. Itinuro ng Panginoon ang talinghaga ng trigo at mga mapanirang damo upang ilarawan ang simulaing ito (Mateo 13:24-30, 36-43). Itinapat Niya sa

turong ito ang talinghaga ng mabubuti at masasamang isda (Mateo 13:47-50). “Hindi ang bawat nagsasabi ng Panginoon, Panginoon, ay papasok sa Kaharian,” sabi ng Panginoong Jesus, “kundi ang gumaganap ng kalooban ng Aking Ama na nasa Langit” (Mateo 7:21-23).

Paano natin malalaman ang pagkakaiba ng tunay at ng huwad? Dapat natin silang makilala sa kanilang mga bunga, o mga katibayan ng pagiging tunay (Mateo 7:16).

Malinaw ba nilang ipinahahayag o itinuturo ang mensahe ng Ebanghelyo ng kaligtasan at nananawagan sa mga tao na magsisi, sumampalataya, at maipanganak na muli? O iniiwan nila ang mga tao sa maling akala na ang pagiging kaanib ng iglesya, ang bautismo, at ang mga ritwal ang magliligtas sa kanila sa huli? Binibigyang-diin ba nila ang salita ng Diyos bilang huling awtoridad sa mga bagay ng pananampalataya at pamumuhay? O tinutukoy nila ang awtoridad at tradisyon ng tao bilang kapantay na katanggap-tanggap na gabay (Mateo 15:3, 9)? Ang Panginoon ba mismo o ang isang propeta ng huling panahon at organisasyon ng tao ang may huling salita? Niluluwalhati ba ng iglesya si Cristo o ang isang pinuno sa lupa? Inaalagaan ba ng iglesya ang mga tao nito sa pamamagitan ng pag-aaral ng Salita ng Diyos o sa pamamagitan ng mga teorya ng tao? May malasakit ba ito sa pagdadala sa napakaraming hindi ligtas na pagano upang makilala si Cristo, o wala itong pakialam sa espirituwal na mga pangangailangan ng sanlibutan? Nagpapakita ba ang buhay ng mga pinuno ng malinaw na katibayan ng moral na pagbabago sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Espiritu ng Diyos, o hinahabol lamang nila ang isang karera sa ministeryo? Ang mga ito at iba pang mga tanong ay dapat makatulong upang

makilala ang pagkakaiba ng “espiritu ng katotohanan at espiritu ng kamalian” (1 Juan 4:6).

Bumangon ang *mga iglesyang panlahi o pang-estado* upang kumatawan kay Cristo at sa Kanyang Kaharian. Nauunawaan na ang mga may magkatulad na kultura at wika ay nanaising magsama-sama para sa pagsamba. Gayunman, naging dahilan ito upang marami ang makipag-ugnay sa isang iglesya dahil lamang sa mga kadahilanang pangkultura o sa panggigipit ng pamayanan. May mga pagkakataong napalayo nang husto ang mga iglesyang ito mula sa saligang ayon sa Biblia. Marami ang nagpataw ng isang herarkiya ng mga pari at mga opisyal na naghihiwalay sa mga tao mula sa tuwirang pagsamba sa Panginoon. Hindi pinag-aaralan ng kanilang mga tagasunod ang Salita para sa kanilang sarili. Umaasa sila sa turo ng kanilang mga pinunong propesyonal na sinanay at inordenahan bilang kanilang awtoridad. Ang mga pambansang iglesya ay may hilig na bumuo ng ganitong huwaran, na ginagamit ang kultura at tradisyon, sa halip na ang mga simulain ng Kasulatan, bilang gabay.

Ang isang iglesya ay maaaring magtipon bilang isang pamayanang may iisang wika. Ngunit sa paningin ng Diyos, walang iglesyang panlahi o pang-estado na maaaring maging Kanyang iisang iglesya. Walang batayan para sa ganitong paghihiwalay. “Nahahati ba si Cristo?” (1 Corinto 1:13). Tayong lahat ay iisa kay Cristo Jesus. May iisang Katawan, iisang Espiritu, iisang pag-asa, iisang Panginoon, iisang pananampalataya, iisang bautismo, iisang Diyos (Efeso 4:4, 5). Hindi tayo uupo sa langit bilang magkakahiwalay na grupo ayon sa lahi, wika, o kultura.

Lalong lumalala ang kalagayan kapag pinagsama ang estado at ang iglesia, na sa kasaysayan ay naging isang kapahamakan para sa layunin ni Cristo. Bukod dito, walang awtoridad mula sa Biblia ang pagsasamang ito. Ang mga tao ay may hilig na umasa sa kanilang pagkakaugnay sa isang estado, o sa anumang iglesia, bilang kanilang pag-asa sa langit, sa halip na sa isang personal na kaugnayan kay Cristo. Nadadala sila ng pag-iisip at turo ng kanilang grupo, hindi ng itinuturo ng Kasulatan. Lalong lumalala ang kalagayang ito kapag ang iglesia mismo ay hindi nagtuturo o nagsasagawa ng mga katotohanan ng Salita ng Diyos. Binibigyan nito ang mga kaanib ng huwad na pag-asa na sa pamamagitan ng mga bagay na gaya ng pagbabautismo sa sanggol at pakikibahagi sa mga sakramento, sila ay tatanggapin ng Diyos.

Ang Plano ng Diyos para sa Iglesia

Ang Iglesia ay bahagi ng itinakdang panukala ng Diyos mula pa sa walang hanggang nakaraan. Nasa isip ito ng Panginoon ngayon. Magiging tanyag pa ito maging sa mga panahong darating (Efeso 2:7). Kung si Cristo ang Ulo, ang Pangunahing Batong Panulok, at ang Sentrong Persona, paano ito magiging anupaman kundi napakahalaga (Efeso 2:20-22)? Ang hindi pagkaalam sa tunay na kalikasan ng Iglesia ay hindi pagkaalam sa kung ano ang sentro ng mga plano ng ating Panginoon sa Kanyang mga gawain sa nakaraan, kasalukuyan at hinaharap.

Walang hanggang layunin ng Diyos, bago pa itatag ang sanlibutan, na ang Kanyang karunungan ay maipakita sa pamamagitan ng Iglesia sa mga pinuno at mga kapangyarihan sa mga kalangitan (Efeso 3:10,11). Binalak Niya na maipakita ng Iglesia ang Kanyang banal na pagkatao. Iniligtas at tinawag Niya ang Kanyang bayan sa isang banal na pamumuhay, na

nagpapakita ng Kanyang pagkatao at mga daan. Maging ang mismong “mga batong buhay” ng Iglesia ng Diyos ay pinili sa Kanya bago pa itatag ang sanlibutan (Efeso 1:4). Ang Iglesia ay hindi isang pamalit na plano o isang bagay na naisip lamang ng Diyos pagkatapos. Nasa Kanyang puso na ito mula pa sa pasimula.

1. Ang Bumili

Alam din ng Diyos mula pa sa pasimula ang napakalaking halagang kailangan upang maitatag ang Iglesia (1 Pedro 1:19, 20). Binili ito ni Cristo ng Kanyang sariling dugo (Mga Gawa 20:28b). Ibinigay Niya ang Kanyang buhay para sa Kanyang mga tupa (Juan 10:15). Ang Iglesia ang perlas na napakamahal, na nang matagpuan Niya ito, ibinigay Niya ang lahat ng mayroon Siya para rito (Mateo 13:46). Ang turong ito tungkol sa kamatayan, paglilibing, at muling pagkabuhay ni Cristo alang-alang sa Iglesia ang magiging diwa ng Ebanghelyo (1 Corinto 15:3, 4).

Napakalaking kahanga-hangang bagay nawa ito sa atin, na Kanyang iglesia, na ibinigay ni Cristo ang Kanyang sarili upang maging Saligan, Pangunahing Batong Panulok at Banal na Nananahan sa Kanyang maluwalhating iglesia (Colosas 1:27; 1 Corinto 3:11). Paano tayo magiging walang pakialam sa isang bagay na binayaran ni Cristo nang napakalaki?

2. Ang Naghanda

Personal na pinili at sinanay ni Cristo ang mga unang pinuno ng iglesia, ang mga Apostol. Gayunman, karaniwang gawi ng ilan na tingnan ang tatlong taon ng ministryo ni Jesus (ang panahon ng mga Ebanghelyo) bilang ganap na hiwalay sa Panahon ng Iglesia na kasunod nito sa aklat ng Mga Gawa.

Para saan sinanay ni Cristo ang mga lalaking ito? Sa Mateo, ang Dakilang Utos ay dumating sa katapusan ng Ebanghelyo (Mateo 28:18-20), ngunit sa Mga Gawa ito ay dumating bilang panimula ng salaysay ng unang iglesya (Mga Gawa 1:8). Kaya ang huling utos sa mga Ebanghelyo ang siyang unang utos sa Mga Gawa.

3. Ang Nagtatayo

Sinabi ni Cristo na itatayo Niya ang Kanyang Iglesya. Totoo na gumagawa Siya sa pamamagitan ng Espiritu Santo bilang Kanyang kinatawan sa Iglesya. Gayunman, ang pagsusuri sa aklat ng Mga Gawa ay nagpapakita rin ng tuwiran at personal na pakikisangkot ng Panginoong Jesus, ang Ulo ng Iglesya. Ang Panginoon mismo ang nagdaragdag sa Iglesya ng mga inililigtas (Mga Gawa 2:47b). Inilalagay Niya ang *mga batong buhay* sa Kanyang gusali (1 Pedro 2:5). Ang Panginoon mismo ang nagsabi kay Ananias na si Saulo (Pablo) ay magiging, "... isang hinirang na kasangkapan Ko, upang dalhin ang Aking pangalan sa harap ng mga Hentil at mga hari at ng mga anak ni Israel. Sapagkat ipakikita Ko sa kanya kung gaano karami ang dapat niyang tiisin alang-alang sa Aking pangalan" (Mga Gawa 9:15, 16).

4. Ang Tagapangasiwa

Si Cristo ay hindi lamang ang tagapagtayo na tuwirang nakikisangkot sa pagpili ng mga materyales at mga manggagawa, kundi Siya rin ang tagapangasiwa ng bawat lokal na iglesya. Sa aklat ng Apocalipsis, makikita si Cristo na nakatayo sa gitna ng pitong ilawan, na kumakatawan sa pitong tunay na iglesyang nasa Asia na umiral noong unang siglo. Sa Kanyang mensahe sa bawat iglesya, ipinakikita ni Cristo ang

Kanyang malasakit at pakikisangkot sa bawat isa sa kanila. Sila ay tuwirang nananagot sa Kanya.

Personal na ipinakikilala ni Cristo ang Kanyang sarili sa Iglesia. Ang paggalaw sa Iglesia ay paggalaw sa puso ni Cristo. Nang si Saulo ay naglalabas ng mga pagbabanta ng pagpatay laban sa batang Iglesia, hinarap siya ni Cristo, “Saulo, Saulo, bakit mo Ako inuusig?” Hindi tiyak ni Saulo kung sino ang Panginoon. “Sino Ka, Panginoon?” tanong ni Saulo. “Ako si Jesus, na iyong inuusig,” sagot Niya.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Pumasok ang Panginoong Jesus sa isang napakalaking gawain nang Siya ay dumating upang iligtas ang Kanyang bayan mula sa kanilang mga kasalanan. Gayunman, hindi Niya nilimitahan ang Kanyang gawain sa pagliligtas sa mga indibidwal. Buong pagmamahal Siyang naglaan upang sila ay madala sa isang espirituwal na pamayanan, ang Kanyang sariling kapulungan. Ang pamayanang ito, na tinatawag na Kanyang Katawan, ay dapat gumanap sa pamamagitan ng mga lugar ng pagtitipon sa bawat pook na inaabot ng Ebanghelyo. Kung saan ipinangangaral ang mensahe, tiyak na maitatatag ang mga iglesia kung saan makapagtitipon ang bayan ng Diyos. Dapat ang mga ito ay matatag ayon sa Biblia at malusog sa espirituwal.

Ang mga lokal na iglesia ay hindi lamang isang paraan upang makamit ang isang layunin, isa lamang sa maraming kapakinabang na bagay na itinakda ng Panginoon. Sila ang sentrong pinagtutuunan ng mga layunin ni Cristo sa lupa.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Kahalagahan at Kahulugan ng Iglesia

1. Ano ang kahulugan ng salitang iglesia?

2. Kailan nagsimula ang iglesya, at paano ito nabuo?
3. Ano ang pagkakaiba ng pandaigdigang iglesya at ng mga lokal na iglesya?
4. Magbigay ng dalawang dahilan na gagamitin mo upang sagutin ang isang taong nagsasabing, “Hindi ako naniniwala na kailangan mong pumunta sa iglesya upang mamuhay nang Cristiano.”
5. Magbigay ng tatlong paraan kung paano mo makikilala ang tunay na iglesya mula sa huwad.
6. Anong pangalan (o mga pangalan) ang gagamitin mo upang ipakilala ang iyong sarili bilang isang tagasunod ng Panginoong Jesus? Ipaliwanag kung bakit.
7. Opinyon: Magbigay ng isang katotohanan sa araling ito na pinakatumatak sa iyo.
8. Mayroon ka bang mga tanong na hindi pa nasasagot tungkol sa mga paksang tinalakay sa araling ito?

Aralin 2: Ang Layunin ng Iglesya

Turo ng mga Apostol · Pakikisama · Pagpipira-piraso ng Tinapay · Mga Panalangin

“Sa Kanya ang kaluwalhatian sa iglesya at kay Cristo Jesus sa lahat ng salinlahi, magpakailanman. Amen” (Efeso 3:21).

Hindi masasagot nang tama ang tanong na, “Ano ang layunin ng iglesya?” nang hindi muna itinatanong, “Ano ang layunin ng aking buhay bilang isang mananampalataya?” Kung sa palagay mo ay malaya kang mamuhay ayon sa sarili mong mga kagustuhan, makikita mong madali kang magiging bukas sa anumang paraan ng pagganap ng iglesya ayon sa kaginhawahan o kaugalian. Gayunman, kung ang Diyos ang gumagawa sa iyo upang ikaw ay magnais at gumawa ayon sa Kanyang mabuting kaluguran (Filipos 2:13), ang layunin ng iyong buhay ay ang maging isang masunuring alagad. Maging isang mananampalatayang namumuhay na ang layunin ay bigyang-lugod ang Diyos nang higit sa lahat ng iba pang bagay. Gagabayan ka rin nito sa pagsagot para sa iyong sarili sa tanong na, “Bakit itinatag ng Diyos ang aking lokal na kapulungan?”

Ang wastong pagganap ng isang espirituwal na pamayanan ng mga mananampalataya ay karugtong ng layunin ng Diyos para sa bawat indibidwal. Nang sama-sama, may mga bagay tayong magagawa na hindi natin magagawa nang kasinghusay, o hindi talaga magagawa, bilang mga indibidwal. Kaya hindi natin dapat isipin ang mga gawain ng iglesya sa paraang hindi nagpapakita ng layunin ng Diyos. Halimbawa, isaalang-alang ang mga sumusunod na paglalarawan sa lokal na iglesya, at tanungin ang iyong sarili kung paano ipinakikita ng mga ito

ang kaisipan ng Diyos. Ang iglesia ba ay isang eksklusibong samahan para sa isang limitadong grupo? Ito ba ay isang bulwagan ng panayam kung saan nakikinig tayo sa mahuhusay na tagapagsalita? Ito ba ay isang sentro para sa gawaing panlipunan at pagpapaunlad ng pamayanan? Ito ba ay isang sentro ng libangan na kung minsan ay nag-aalok ng mga tiket para makapasok? Ito ba ay isang sentro ng gawaing pampulitika? Ito ba ay isang kusina at kainan para sa mga dahilang panlipunan? Kung hindi ito alinman sa mga ito, ano kung gayon ang layunin ng Diyos para sa lokal na iglesia?

1. Mga Larawan ng Ating Layunin

Ang ating layunin nang sama-sama ay inilalarawan ng tatlong mapaglarawang salita para sa iglesia sa aklat ng Efeso.

A. Ang Katawan ni Cristo. Ito ay *Kanyang* katawan at si Jesus ang Ulo (Efeso 1:23). Ito ay *iisang* katawan (Efeso 4:4). Ito ay pinatitibay ng mga kaanib na gumagamit ng kanilang mga espirituwal na kaloob (Efeso 4:12). Ang mga kaanib nito ay gaya ng laman at mga buto ni Cristo (Efeso 5:30). Ipinaliliwanag ng 1 Corinto 12:12-27 ang pagganap ng mga kaanib bilang nagtutulungan at sari-sari.

B. Ang Nobya ni Cristo. Ang pananalitang ito ay pinakamalinaw na ibinigay sa Apocalipsis 21:2, 9, ngunit ang katotohanan ay lubusang ipinaliliwanag sa Efeso 5:23-32. Ang pag-ibig ni Cristo sa iglesia ay gaya ng pag-ibig ng huwarang asawang lalaki sa isang minamahal na asawang babae. Matindi ang diin sa pagmamahal at pagiging malapit. Sapagkat ako ay naninibugho sa inyo ng isang maka-Diyos na paninibugho; sapagkat kayo ay ipinagkasundo ko sa isang asawa, upang kayo ay maiharap ko kay Cristo bilang isang dalisay na birhen (2 Corinto 11:2).

C. Ang Gusali ni Cristo. Ang iglesya ay itinayo sa saligan ng mga apostol at mga propeta, na si Jesu-Cristo mismo ang batong panulok, na sa Kanya ang buong gusali, na pinagdugtong-dugtong, ay lumalago upang maging isang banal na templo sa Panginoon...isang tahanan ng Diyos sa Espiritu (Efeso 2:20-22). Gaya rin ng sinasabi sa 1 Pedro 2:5, tayo ay mga batong buhay, na itinatayo bilang isang espirituwal na bahay para sa isang banal na pagkasaserdote, upang maghandog ng mga espirituwal na handog na kalugud-lugod sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu-Cristo. Ang ideya ng isang pamayanang sumasamba, na pumalit sa literal na Templo sa Jerusalem, ay nagpapakita ng presensiya ng Diyos sa isang natatanging paraan sa iglesya.

Mula sa mga paglalarawang ito, natututuhan natin na ang ating layunin bilang Iglesya ay patibayin ang bayan ng Diyos, magkaroon ng malapit na kaugnayan kay Cristo bilang isang pamayanan, at sumambang sama-sama bilang mga banal na saserdote. Ganito ba natin nakikita ang ating sarili? Ganito ba tayo nakikita ng mga nasa labas ng Iglesya?

2. Ang Diwa ng Ating Layunin

Ang lokal na iglesyang may misyong bigyang-lugod ang Panginoon ay dapat gawin ang mga bagay na ito:

A. Luwalhatiin ang Diyos sa pamamagitan ng pagkatawan sa Kanya sa Kanyang banal, mapagmahal, at mapagbiyayang paraan sa harap ng sanlibutan. Dapat makita ng mga nasa labas ni Cristo ang dakilang kaluwalhatian ng Diyos at ng Kanyang Anak sa buhay ng mga tao. Sa isang natatanging paraan, ang Diyos ay niluluwalhati sa pamamagitan ng Kanyang Anak (Juan 17:1, 5). Ang lahat ng nagpaparangal sa Anak ay nagpaparangal

sa Ama (Juan 5:23). Ang mga nagpapakita sa kanilang buhay ng moral na wangis ng Panginoong Jesus, at nagbibigay ng papuri sa Kanya, ay lumuluwalhati sa Diyos. Dapat nating ipahayag ang mga kapurihan Niya na tumawag sa atin mula sa kadiliman tungo sa Kanyang kamangha-manghang liwanag (1 Pedro 2:9). Dapat ipakita ng Iglesia ang karunungan ng Diyos (Efeso 3:10) at ang biyaya ng Diyos (Efeso 2:7) na iniabot sa ating mga kaawa-awang makasalanang mga butil lamang ng alabok sa isang napakaliit na planeta sa kalawakan. Dapat luwalhatiin ng ating mga gawain ang Diyos. Dapat ipakita ng ating buhay ang Kanyang pagkatao. Nakikita ba ng iba ang kaluwalhatian ng Diyos na ipinakikita sa atin na nagpapahayag na tayo ay Kanyang banal na bayan? Magpapatirapa ba sila at sasamba sa Diyos, na ipinahahayag na tunay na ang Diyos ay nasa gitna natin (1 Corinto 14:25) dahil nakikita nila ang Kanyang buhay sa atin?

B. Sambahin ang Diyos sa espiritu at sa katotohanan. Iyan ang hinahanap ng Ama (Juan 4:23, 24). Dapat nating sambahin sa espiritu ang isang Diyos na hindi nakikita; hindi ang mga diyus-diyosan, mga imahen, o mga materyal na bagay na sinasabing kumakatawan sa Diyos. Dapat tayong sumamba sa katotohanan, ayon sa Kanyang plano, na inaalala ang Kanyang gawa para sa atin, at ang mahalagang dugo na ibinuhos upang ilaan ang batayan ng ating pagkatanggap. Dapat tayong sumamba araw-araw bilang mga indibidwal. Tinawag din tayo upang sambahin si Cristo nang sama-sama. Para sa ministeryong ito, lalong ibinukod ang unang araw ng sanlinggo. Ang pagsamba sa Langit ay nakasentro sa Kordero na pinatay para sa atin (Apocalipsis 5:11-14). Dapat din itong gawin sa lupa sa pagsamba ng kapulungan. Makikita ang halaga ng pagsamba sa katotohanang inaasam ito ni Satanas (Mateo

4:9). Tinatanggihan ito ng mga anghel at ng mga debotong lingkod ng Diyos, sapagkat alam nilang para lamang ito sa Diyos. Kaya walang iglesyang dapat magpabaya sa sarili nitong mga gawain sa kung ano ang pinakamahalaga sa Diyos.

C. Sundin ang Diyos sa Dakilang Utos (Mateo 28:19, 20).

Tinatawag na “dakila” ang utos na ito sapagkat higit ito sa iba pang mga pananagutan. Dapat tayong humayo at gumawa ng mga alagad, bautismuhan sila at saka turuan silang sundin ang lahat ng iniutos ng Panginoon. Sa kapangyarihan ng Espiritu, dapat tayong maging Kanyang mga saksi, na nagsisimula sa ating “Jerusalem” (ang malapit na pamayanan sa paligid natin) at umaabot hanggang sa pinakamalayong bahagi ng mundo sa pamamagitan ng gawaing misyonero (Mga Gawa 1:8). Ang mga lokal na iglesya ay inilalarawan bilang *mga ilawan* (Apocalipsis 1:20), na nagpapakita ng liwanag ng patotoo sa mga nasa paligid nila. Nabigo ang Israel bilang ilaw sa mga bansa. Bilang isang lokal na iglesya, hindi tayo dapat mabigo sa pananagutang ito. Kapag hindi tayo masigasig na nagpapatotoo gaya ng ginawa ng unang iglesya (Mga Gawa 5:42), tumigil na tayo sa pagiging puwersang nag-eebanghelyo. Ang ating pananampalataya ay pananampalatayang misyonero at nag-eebanghelyo. Ang iglesya ay hindi dapat maging lugar ng maginhawang mga pagtitipon para sa isang piling grupo. Kung marami ang aanihin at kakaunti ang mga manggagawa, dapat tayong kapwa manalangin at gumawa upang malunasan ang kakulangan (Mateo 9:37, 38). May malasakit ang Diyos sa bawat nawawalang kaluluwa (2 Pedro 3:9). Paano natin maipagmamatuwid ang kawalang-pakialam sa isang sanlibutang napapahamak?

3. Ang Pagtupad sa Ating Layunin

Ano ang nangyari sa pinakaunang mga pagtitipon ng mga lokal na iglesia? Sinasabi ng Mga Gawa 2:42, “At sila ay patuloy na nagtatalaga ng kanilang sarili sa turo ng mga apostol at sa pakikisama at sa pagpipira-piraso ng tinapay at sa panalangin.” Sa madaling salita, pinag-aaralan at sinusunod nila ang Salita ng Diyos, pinatitibay ang isa't isa sa espirituwal na pakikisama, tinutupad ang Hapunan ng Panginoon at nananalangin nang regular at sama-sama. Masusuri natin ang layunin ng iglesia sa mas malawak na paraan sa pamamagitan ng paggamit ng iba't ibang talata ng Kasulatan. Hindi nauubos ng Mga Gawa 2:42 ang paksang ito.

A. Ituro ang Salita ng Diyos, napapanahon man o hindi, kung nais nating mailigtas ang mga tao mula sa kakulangan sa nutrisyon at kamangmangan sa Kasulatan (2 Timoteo 4:2). Dapat kasama rito ang pakikinig sa buong panukala ng Diyos, hindi lamang sa mga piling bahagi (Mga Gawa 20:27). Ang kakulangan ng sistematikong pagtuturo sa buong pamayanan ng iglesia ay naging salot sa maraming kapulungan na nakaririnig lamang ng mga basta-basta at sari-saring talata mula sa kanilang mga pinunong hindi nagpapakain sa kanilang mga kaluluwa. Ang isang dambana sa lupa ang sentro ng pagsamba sa Lumang Tipan. Ang ating dambana, ang krus kung saan ginawa ang paghahandog ni Cristo, ay makikita lamang sa pamamagitan ng mabisang pagtuturo at pagtanggap sa Salita. Ang pakikinig at pagsunod sa Salita ng Diyos ay tanda ng mga patungo sa langit. Ito ay higit pa sa pagsasagawa ng mga kahanga-hangang relihiyosong ritwal (1 Samuel 15:22). Kailangan ng mga tao ang higit pa sa maiinit at relihiyosong damdamin na nagmumula sa mga ritwal na isinasagawa ng isang pari o ministro. Kailangan nilang maturuan nang tapat ng

Salita ng Diyos, at maipakita sa kanila kung paano pag-aaralan ang Salita ng Diyos nang sila lamang (Mga Gawa 17:11).

B. Ipastol ang Bayan ng Diyos sa pamamagitan ng mga espirituwal na pinuno. Kapwa itinuro ng Panginoong Jesus at ng Kanyang mga apostol ang kahalagahan ng pamumunong pampastol (Juan 21:15-17; 1 Pedro 5:2). Magagawa lamang ito kapag nagtitipon ang mga tao bilang mga kawan at inaalagaan ng mga tapat na katulong na pastol ng Dakilang Pastol. Kasama sa pagpapastol ang mapagmahal na pangangalaga sa mga nasa loob ng kawan, simula sa bagong silang na mananampalataya, isang sanggol kay Cristo (1 Pedro 2:2). Ang salitang *sanggol* ay tumutukoy rin sa makalamang Cristiano (1 Corinto 3:1-3), isang nananatiling hindi pa ganap ang paglago, na hindi lumalago sa matigas na pagkain ng Salita na dapat sana ay naipasok na sa kanyang kaluluwa (Hebreo 5:12-14). Ang ganitong tao ay hindi mamumuhay sa buhay na walang kautusan, isang bagay na imposible para sa isang tunay na mananampalataya (1 Juan 3:4-9). Ang mga makalamang Cristiano ay hindi kailanman lumampas sa espirituwal na pag-uugaling pambata. Ang wastong pangangalaga ng pastol ay tumutulong sa mga mananampalataya na lumago, sa halip na mamuhay nang parang bata sa espirituwal at emosyonal na pag-uugali. Inuutusan ang mga tupa na sumunod sa kanilang mga pastol. Sila naman ang mananagot sa Panginoon para sa kanilang mga kaluluwa (Hebreo 13:17). Ipinapalagay nito na ang mga tupa ay hindi lumayo sa mga iglesya. May ilang mananampalatayang kumikilos bilang malayang palutang-lutang na indibidwal nang walang malinaw na pagtatalaga ng sarili sa anumang lokal na iglesya, isang bagay na walang pagsang-ayon ang Bagong Tipan. May mabigat na pananagutan ang mga pastol ng kawan sa mga ipinagkatiwala sa kanila, at mapapansin ng Diyos ang

kabiguan. Nabigo ang mga pinuno ng Israel sa larangang ito at napasailalim sa hatol ng Diyos (Ezekiel 34:2-10). Ang uri ng pangangalaga ng pastol sa bayan ng Diyos na ginagawa ng mga matatanda o mga pastor ay magdudulot sa kanila ng gantimpala o kawalan sa Hukuman ni Cristo (1 Pedro 5:4; 1 Corinto 3:13-15).

C. Makisama sa Bayan ng Diyos sa isang pagtitipon ng pamayanan, gaya ng makikita sa Mga Gawa 2:42. Ang pakikisama sa iglesia ay pangunahing espirituwal, hindi panlipunan. Nakatuon ito sa pagtatamasa ng presensiya ng Panginoon sa gitna ng Kanyang bayan. Kasama rito ang pakikipag-usap sa Kanya sa sama-samang panalangin at pagsamba. Dito ay mabibigyan natin ng maingat na pansin ang pangangaral o pagtuturo ng Salita ng Diyos. Kapag pinabayaan natin ang ating sama-samang pagtitipon, inaanayahan natin ang paglayo mula sa Diyos at ang paghina ng espirituwal na buhay (Hebreo 10:25). Isang malubhang pagkakamali ang mawalan ng sigla, pampalakas-loob, at pananagutang likas sa aktibong pakikilahok sa buhay ng kapulungan. Ang pagdalo sa mga pagtitipon ng iglesia ay hindi awtomatikong gumagarantiya ng pagiging espirituwal sa anumang paraan. Ang mga mapagpaimbabaw at ang mga tagapakinig lamang ay dumadalo rin sa mga pagtitipon. Ang pagpapabaya sa pagdalo sa iglesia ay karaniwang hudyat ng pababang espirituwal na landas.

D. Patibayin ang Bayan ng Diyos sa pamamagitan ng sama-samang paglilingkod ng mga taong may kaloob. Iyan ang dahilan kung bakit nagbigay ang Panginoon ng mga espirituwal na kaloob sa Kanyang bayan nang Siya ay umalis sa lupang ito (Efeso 4:10-12). Ang ganitong mga kaloob ay mga kakayahang

mula sa Diyos na ibinigay sa bawat mananampalataya upang patibayin ang iba sa pakikisama nang sa gayon ay mas mapaglingkuran nila ang Diyos. Kaloob man ito ng pagsasalita gaya ng pagtuturo, o kaloob ng paglilingkod gaya ng pagtulong o pagkahabag, ang layunin ng Diyos ay tulungan ang iba, hindi tuparin ang personal na ambisyon. Ang mga taong may kaloob ay gumaganap gaya ng mga bahagi ng katawan ng tao sa pagkakaiba-iba, pagtutulungan, at pag-aambag sa kabuuan (1 Corinto 12). Sa mismong kalikasan nila, gumaganap sila sa loob ng isang grupo. Lumalago ang mga kaloob habang wastong ginagamit ang mga ito, at nanghihina kapag pinababayaan. Bawat mananampalataya ay may kahit isang kaloob, at lahat ay mahalaga sa kabuuang pagganap ng iglesia. Kasama sa pagpapatibay sa mga mananampalataya ang pagsasanay sa kanila para sa paglilingkod sa loob ng iglesia. May ilang kaloob na gumaganap upang isakatuparan ang gawaing ito. Ang pagsasanay sa labindalawa at sa iba pa ay malaking bahagi ng ministryo ng Panginoon habang Siya ay nabubuhay sa lupa. Ang pagsasanay sa mga mananampalataya upang maglingkod sa Panginoon ay kasinghalaga ng pagsasanay sa mga bata upang mamuhay sa mundo. Hindi inihaharap ng Bagong Tipan ang ideya ng pagpapasa ng ganitong pagsasanay sa mga institusyon o ministryong nasa labas. Sa halip, pananagutan ng iglesia na maglaan ng pagsasanay para sa lahat ng nagnanais matuto. Siyempre, may ilang larangan ng pagsasanay na maaaring mangailangan ng espesyal na tulong na hindi kayang ibigay ng iglesia. Ngunit hangga't maaari, kailangang ilaan ng iglesia ang lahat ng kailangan para sa malusog na paglago ng bawat kaanib, kasama na ang paghubog ng mga pinuno.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Dapat ipaalala sa atin ng mga pagsasaalang-alang na ito ang malawak na saklaw ng mga pananagutang ibinigay ng Diyos sa lokal na iglesya. Ang bawat mananampalataya ay tinawag upang gumanap bilang isang kapaki-pakinabang na kalahok sa lokal na Katawan. Ang pamayanang ito at ang mga pinuno nito ay dapat managot sa wastong pangangalaga at paglago ng mga kaanib nito. Kasama rito ang paghingi ng espirituwal na kalinisan o kabanalan sa mga kaanib. Ang layunin ng Diyos ay magkaroon ng isang maluwalhating iglesya, na walang dungis, ni kulubot, ni anumang ganitong bagay (Efeso 5:27). Ang lahat ng bahagi ay dapat magtulungan sa paraang patuloy na nagpapalago at nagpapatibay sa pag-ibig (Efeso 4:16). Ito ay isang samahang nagpapakita na ito ay lumabas na mula sa kadiliman ng isang makasalanang sanlibutan. Ito ay ibinukod para sa mga layunin ng Diyos, hindi para sa mga ambisyon ng tao. Sa gayon ito ay isang tunay na *ekklesia*, isang kapulungan ni Cristo na tinawag palabas. Niluluwalhati nito Siya.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Layunin ng Iglesya

1. Ilista ang tatlong sama-samang larawan ng iglesya na binanggit sa mga tala.

Sa sarili mong mga salita, ipaliwanag kung paano inilalarawan ng mga ito ang ating layunin.

2. Ipaliwanag ang isang pangunahing paraan kung paano maluluwalhati ng isang lokal na iglesya ang Diyos *bilang isang grupo*. (Basahin ang 1 Tesalonica 1 bilang halimbawa.)
3. Ano ang magagawa mo bilang isang mananampalataya upang makatulong sa pagtupad sa Dakilang Utos sa inyong lokal na pakikisama? Italaga ang iyong sarili na gumawa ng

isang praktikal na hakbang sa direksiyong ito sa linggong ito. Ano ang balak mong gawin?

4. Kailan, o sa anong paraan, mo napapansin na tunay kang sumasamba sa Diyos sa isang pagtitipon ng iglesia? Maging personal at tiyak. Magbigay ng halimbawa.
5. Ano ang inaasahan mo mula sa mga pastol ng inyong lokal na iglesia sa pangangalaga sa iyong kaluluwa?
6. Paano *tunay* na napatitibay ang mga mananampalataya sa lokal na iglesia (Efeso 4:11-16)?
7. Opinyon: Anong mga kalakaran sa ating sariling iglesia ang may pinakamalaking posibilidad na maglayo sa atin mula sa ating layunin?
8. Matapos basahin ang mga tala at sagutin ang gabay sa pag-aaral, mayroon ka bang mga tanong na hindi pa nasasagot tungkol sa araling ito?

Aralin 3: Ang Kasaysayan ng Iglesya

“At narito, Ako'y kasama ninyo palagi, hanggang sa katapusan ng sanlibutan” (Mateo 28:20)

Ang walang hanggang plano ng Panginoong Jesus para sa Kanyang Iglesya ay isinasakatuparan sa kasaysayan. Ang tala nito ay puno ng maraming pagtaas at pagbaba, na kung minsan ay tinatawag na mga pagsulong at pag-urong. Sa huli ay magtatagumpay ang Iglesya, ngunit hindi ito palaging matagumpay sa buong kasaysayan nito. Ang kapangyarihan ng kasamaan sa sanlibutan, na sinasagisag ng mga pintuan ng Impiyerno (Mateo 16:18), ay sumalungat at madalas na umakit sa Iglesya. Gayunman, ang mga tunay na mananampalataya, sa kanilang buhay at mga pagtitipon, ay nakapagtiyaga at nakapagtagumpay.

Ang Iglesya ay sinusubok ng Diyos kung ito ay tapat at mabunga. Kailangan nitong harapin at mapagtagumpayan ang mga hadlang sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos. Kung kalooban ng Diyos na gawing makinis ang daan at durugin ang lahat ng pagsalungat sa buhay na ito, ginawa na sana Niya iyon. Ang ating mga pagkatalo at kabiguan ay may itinuturo sa atin. Ang kamangha-mangha ay nakaligtas ang Iglesya at naipalaganap nito ang impluwensiya nito sa buong sanlibutan sa kabila ng maraming dagok.

Ang pinakamahirap na bahagi ng patotoo ng Iglesya ay ang pagpapaliwanag na marami sa sanlibutan na nagdadala ng pangalang Cristiano ay hindi kumakatawan kay Cristo. Madalas na sinalungat ng Sangkakristiyanuhan (Christendom) ang Kanyang pagkatao at Salita. Ang pagkakaiba ng mga tunay na mananampalataya at ng mga mananampalataya sa pangalan

lamang, ng mga iglesyang tapat kay Cristo at ng mga huwad, ay halos imposibleng maunawaan ng sanlibutan.

Nagsimula ang Iglesia sa araw ng kapistahan ng mga Judio na Pentecostes (Mga Gawa 2). Nabuo ito sa pamamagitan ng unang gawa ng Espiritu Santo sa pagbabautismo sa mga mananampalataya sa iisang Katawan ni Cristo (1 Corinto 12:13). Sa unang pagkakataon, ang Judio at ang Hentil ay pinag-isa sa iisang katawan (Efeso 2:11-16). Si Cristo, ang batong panulok na itinakwil ng Israel, ay naging pangulo ng panulok (Mateo 21:42; 1 Pedro 2:7-9). Ang Iglesia ay isang hiwagang hindi nalaman sa buong panahon ng Lumang Tipan (Efeso 3:3-6), ngunit inihayag pagkatapos ng muling pagkabuhay ni Cristo. Ang unang kasaysayan nito ay matatagpuan sa aklat ng Mga Gawa at sa iba pang bahagi ng Bagong Tipan. Sa maikling puwang na ito, maaari lamang nating ibuod nang maikli ang malalawak na pag-unlad sa kasaysayan, ngunit maaaring hatiin ang mga ito sa ilang medyo malinaw na panahon.

1. Ang Iglesia ng mga Apostol (33-100 A.D.)

Ang kahanga-hangang pagkabuo ng Iglesia sa Jerusalem ay nagsimula sa mensaheng pang-ebanghelyo ni Pedro nang mahigit 3,000 katao, na pawang mga Judio, ay lumuhod kay Cristo (Mga Gawa 2). Libu-libo pa ang sumunod. Mabilis na lumaganap ang mensahe ng Ebanghelyo. Ang diin ng Biblia ay nagbago mula sa Kautusan ni Moises tungo sa mabuting balita tungkol kay Jesus at sa muling pagkabuhay (Mga Gawa 8:4). Sinabi na ang mga Cristiano ay bumabaligtad sa sanlibutan (Mga Gawa 17:6). Ang mga apostol ay nangaral muna sa mga Judio, at pagkatapos ay sa mga Hentil (Roma 1:16; 2:9). May ilan na nagtangkang ihalo ang mga elemento ng Judaismo sa pananampalatayang Cristiano, gaya ng pag-aatas ng pagtutuli

at ng iba pang pagtupad sa mga ritwal (Mga Gawa 15:1-29; Galacia 2:11-3:12). Ang ideya na nagkaroon ng malaking pagbabago mula sa panahon ng Kautusan, anupa't ang mga Hentil ay kapantay na ngayon ng mga Judio, ay ikinagulat maging ni Apostol Pedro. Kinailangan nito ang isang natatanging pahayag (Mga Gawa 10:9-16, 45-48). Ang lumalaking pagtutol ng pamayanang Judio ang nagtulak kay Apostol Pablo na lumipat mula sa pagtutuo ng kanyang mensahe sa mga Judio tungo sa pangunahing pag-abot sa mga Hentil (Mga Gawa 13:42; 18:6).

Dinala ng mga Apostol ang Ebanghelyo sa malalayong lugar sa silangan at gayundin sa Europa. Sinasabi ng tradisyon na si Tomas ay nagtungo sa India. Ang mga unang Cristiano ay naglalayong abutin ang sanlibutan para kay Cristo. Ipinahayag ni Pablo ang kanyang pangamba na may mababangis na lobo, ibig sabihin ay mga bulaang guro, na papasok sa gitna ng kawan (Mga Gawa 20:29, Judas). Bumangon ang pagkakahati sa doktrina mula sa loob. Sina Pedro at Pablo ay pinatay sa Roma sa pagitan ng 60-70 A.D. Si Juan ay ipinatapon sa pulo ng Patmos. Sinasabing ang lahat ng apostol maliban kay Juan ay namatay nang marahas. Gayunman, lumago ang Iglesia, at nakapasok pa nga sa sambahayan ni Cesar (Filipos 4:22). Ang unang panahong ito ay tumutugma sa ilang paraan sa Iglesia sa Efeso sa Apocalipsis 2:1-7.

2. Ang Iglesyang Inuusig (101-312 A.D.)

Ang mga mananampalataya ay dumanas ng pagsalungat at pag-uusig noong unang siglo, kapwa mula sa Roma, sa ilalim ni Emperador Nero, at mula sa mga mapanlabang pinunong panrelihiyon ng mga Judio, gaya ni Saulo ng Tarso. Ito ay pasimula lamang ng mas malawakang daluyong ng mga pag-

uusig sa sumunod na 200 taon. Mula sa panahon ng Emperador Romanong si Trajan, sa simula ng Ikalawang Siglo, hanggang sa katapusan ng panunungkulan ni Diocletian noong 305 A.D., nagkaroon ng mababangis na pagsalakay sa mga Cristiano na may iilang taon lamang ng paminsan-minsang ginhawa. Ang mga mananampalataya ay ipinako sa krus, inihagis sa mababangis na hayop, sinunog nang buhay, pinahirapan, at tinugis sa antas na hindi kapani-paniwala. Ang pagkamartir ni Polycarp, isang pinuno ng iglesia na naging alagad ni Apostol Juan, ay naganap sa Smyrna, na ngayon ay bahagi ng makabagong Turkey, noong mga taong 155. Ito ay katulad ng mensahe sa iglesia sa Smyrna (Apocalipsis 2:8-11), ang iglesyang nagdurusa, na bumabanggit din ng 10 araw ng kapighatian. Ang mga araw na ito ay kumakatawan sa 10 pangunahing pag-uusig, na nagsimula kina Nero at Domitian noong Unang Siglo, at kasama pa ang walo pa sa sumunod na dalawang siglo.

Kasabay nito, masiglang dumarami ang iglesia, lumalaganap sa buong Europa hanggang sa Britanya, at umaabot sa Hilagang Aprika at sa iba pang bahagi ng kilalang sanlibutan. Tama ang hatol ng isang pinuno, “Ang dugo ng mga martir ay ang binhi ng iglesia.” Ang mga pagsisikap ni Satanas na wasakin ang mga mananampalataya ay lalo lamang nagpayabong sa kanila. Isa pang dakilang katangian ng panahong ito ay ang pagsasama-sama ng iba’t ibang aklat ng Bagong Tipan. Ang apat na ebanghelyo ay natipon na at umiikot na pagsapit ng 150 A.D. Ang kabuuan ng Bagong Tipan ay napagkasunduan at naitakda na pagsapit ng 170 A.D., maliban sa huling pagsang-ayon sa 2 Pedro. Ang mga huwad na sulatin ay tinanggihan ng iglesia. Ang ibang mga aklat ay itinuring na nakatutulong ngunit hindi kinasihan. Walang mga nawawalang aklat ng Biblia. Tinanggap

na ng mga mananampalataya ang mga aklat na napatunayang kinasihan, dahil kapwa sa kanilang katangian at sa kanilang mga sumulat, matagal pa bago gumawa ng huling pahayag ang alinmang Konseho. Isang umuusbong na kalakaran din sa panahong ito ang paglitaw ng ideya ng mga obispong namamahala sa bawat iglesya. Itinuro ito ni Ignatius, isang matanda sa Antioquia. Gayunman, hindi lahat ay mainam. Malakas na lumago ang klerikalismo (ang paghahati sa mga mananampalataya sa klero at laiko). Hinarap ang iba't ibang erehiya tungkol sa persona ni Cristo. Ang isang kilusang tinatawag na *Docetism*, na nagkakaila sa katotohanan ng pagkakatawang-tao ng Panginoon o ng pagiging tao ng Diyos, ay ipinahayag na erehiya.

3. Ang Iglesyang Nakipagkompromiso (313-600 A.D.)

Kahanga-hanga ang pasimula ng panahong ito. Sa bisperas ng isang malaking labanan malapit sa Roma, nakakita si Constantine ng pangitain ng isang krus sa langit, na may mga salitang, “Sa tandang ito, magtagumpay ka.” Minarkahan ng kanyang hukbo ang kanilang mga kalasag ng monogram ni Cristo at tinalo nila ang isang makapangyarihang kalaban. Kumbinsido siya na ang Diyos ng mga Cristiano ang nagbigay sa kanya ng tagumpay at nagpatibay sa kanyang paghahari bilang Emperador ng Roma. Huminto ang Estado sa pag-uusig at sa halip ay nagsimulang ipagtanggol ang iglesya. Ang lahat ng sumunod na emperador, maliban sa isa, ay nagpahayag na sila ay mga Cristiano, kahit man lamang sa pangalan. Isang hukbo ng mga pagano ang pumasok sa iglesya. Ang mga templo ng mga pagano ay ginawang mga dakong pinagtitipunan ng mga Cristiano. Ang mga sundalo ay

binautismuhan nang pangkat-pangkat. Sa esensiya, ang iglesya ay nagpakasal sa estado, at sa gayon ay sa sanlibutan.

Ang iglesya sa Pergamo, na ang ibig sabihin ay *maraming ulit na ikinasal*, ang sumasagisag sa panahong ito (Apocalipsis 2:12-17). Ang iglesyang ito ay may doktrina ng mga Nicolaita (na ang ibig sabihin ay mga mananakop sa mga tao, o sa mga laiko), gayundin ang impluwensiya ni Balaam, ang upahang propeta (Judas 11; Bilang 22, 23, 24; 31:8). Ang katibayan tungkol sa anumang sekta ng mga Nicolaita na diumano'y may kaugnayan sa isang lalaking nagngangalang Nicholas, na namumuhay sa imoralidad, ay hindi tiyak.

Ang iglesyang nakipagkompromiso ay naging kaisa na ngayon ng estado. Ang Emperador ang nanguna sa unang dakilang Konseho ng iglesya sa Nicaea noong 325 A.D. Ang Obispo ng Roma ay binigyan ng pangunahing puwesto sa itaas ng mga pinuno ng mga sentrong gaya ng Alexandria, Jerusalem at Antioquia. Binuo ang ideya na ang Obispo ng Roma ay kataas-taasan sa lahat ng obispo. Itinuro na hindi lamang si Pedro ang unang Papa, kundi inilipat din niya ang kapangyarihan ng kataas-taasang pinuno sa lahat ng sumunod na obispo ng Roma, at na mananatiling kataas-taasan ang Roma magpakailanman. Ang paghahati ng klero at laiko (klerikalismo) ay naging pamantayan. Ang klero ay naging isang natatanging pagkasaserdote na. Sumunod ang iba pang mga pagbabago sa simbahan: ang pagsamba sa mga patay na santo (394), ang pagpipitagan kay Maria (431), ang pagsusuot ng mga pari ng kasuotang naiiba sa mga laiko (500), ang doktrina ng purgatoryo (593), ang misang sinasabi sa Latin sa mga bansa sa Kanluran (600) at ang mga panalanging iniuukol kay Maria (600), na pawang itinakda ng isang iglesyang sinusuportahan

ng kapangyarihan ng estado. Kasabay ng lahat ng ito ay nagkaroon din ng paghina sa espirituwalidad at paglayo sa malinaw na mga huwaran ng Biblia.

Ang pangunahing bunga ng Konseho ng Nicaea ay ang paninindigan laban sa doktrina ni Arius na naniniwalang ang Anak ng Diyos ay isang nilikha, at hindi ang walang hanggang Diyos sa Kanyang kalikasan. Ang mga sumunod na Konseho sa Constantinople (noon ay kabisera ng silangang imperyo at ng silangang iglesya), Efeso at Chalcedon ay nagpasya laban sa mga erehiyang tumatama sa doktrina ng Trinidad at sa pagkakadiyos at pagkataong kalikasan ni Cristo. Si Augustine (351-431) ay naging isang napakatanyag na pinuno, at ang kanyang mga sinulat ay patuloy na nakaiimpluwensiya sa iglesya hanggang ngayon. Ang mga misyonero ay nagtungo sa Russia, China at iba pang malalayong lugar, dala ang mensahe ng pananampalataya. Ang mga positibong pangyayaring ito ay nadaig ng isang malungkot na pagliko sa maling direksiyon. Ang iglesyang pinapaboran ay hindi gaanong espirituwal, hindi gaanong tapat sa Diyos, kaysa sa iglesyang inuusig.

4. Ang Iglesyang Naging Pagano (601-1516 A.D.)

Ang maging pagano ay ang kumilos na gaya ng mga hindi kumikilala sa Diyos, na may kasamang buhay ng kalayawan, materyalismo, katiwalian at imoralidad. Sa malungkot na panahong ito ng kasaysayan ng iglesya, ang Sangkakristiyanuhan ay tumahak sa pababang landas tungo sa apostasya. Ang pagsasanib ng kapangyarihan ng mga tinatawag na Cristianong pinuno at ng awtoridad pang-simbahan ng Papado ng Roma ay lumabag sa mga simulain ng Biblia. Sa loob ng ilang panahon, ang silangang iglesya, mula sa Mesopotamia

hanggang sa Asya sa anyo nitong Syrian orthodox, ay lumaban sa agos.

Ang panahong ito ay tinatawag na Gitnang Panahon (Middle Ages). Noong ika-10 at ika-11 Siglo, ito ay tinawag na Madilim na Panahon (The Dark Ages), dahil sa kamangmangan, pamahiin at katiwalian. Maliwanag na pinahintulutan ng Diyos ang unti-unting pag-aalis ng iglesyang Cristiano sa nakikitang anyo nito mula sa Gitnang Silangan. Ang puwersang ginamit ay ang Islam, na itinatag ni Mohammed (570-632) kasama ang kanyang mga pangitain at ang pag-aangkin niyang siya ang huling propeta ng Diyos. Sa pamamagitan ng pananakop-militar, inagaw ng mga Muslim ang lahat ng lupain ng Biblia, ang Espanya, Hilagang Aprika, ang subkontinente ng India, at ang timog-silangang Europa, bago sila napigilan sa Vienna. Tila ang lahat ng ito ay parusa ng Diyos sa idolatriya, hungkag na ritwalismo at kahiya-hiyang pag-uugali na nagaganap sa mga sentro ng organisadong kapangyarihang Cristiano. Ang Constantinople, kabisera ng silangang imperyo, ay bumagsak sa mga Muslim noong 1453. Ang maling mga pagsisikap na palayain ang Banal na Lupain sa pamamagitan ng kapangyarihang militar, na tinatawag na mga Krusada (1096-1244), ay nag-iwan lamang ng pagkapoot, kasama ang isang kahabag-habag na moral na halimbawa ng mga nagsuot ng krus sa kanilang baluti.

Ang mga pagsisikap na muling pag-isahin ang Europa bilang isang Cristianong kapangyarihang pampulitika ay nagsimula sa ilalim ni Emperador Charlemagne (767-814). Ang kanyang Kaharian ay tinawag na Holy Roman Empire (Banal na Imperyong Romano). Tiyak na hindi ito banal. Ito ay mas Aleman kaysa Romano. Ang mga opisyal na sentrong

panrelihiyon ay nanatiling halos tiwali. Ang Papado ay pumasok sa isang panahon ng paghina. Ang mga pinunong tapat kay Cristo ay tumayo laban sa agos at iginiit ang awtoridad ng Biblia sa mga bagay ng pananampalataya laban sa awtoridad ng iglesyang halos tumalikod na. Si John Wycliffe sa England (1324-1384) ay nagsalin ng Biblia sa Ingles para sa kanyang mga kababayan at pinuna ang itinatag na iglesya dahil hindi nito sinusunod ang mga utos nito. Pagkamatay niya, hinukay ng mga opisyal na pinuno ng iglesya ang kanyang mga buto at sinunog ang mga ito. Si John Huss sa Bohemia (1369-1414) ay nangaral laban sa katiwalian ng iglesya at sinunog sa tulos. Si Savonarola sa Italya at marami pang iba ay naging martir dahil sa pagtayo laban sa agos. Ang rurok ng katiwalian ay ang malawakang pagbebenta ng iglesya ng mga indulhensiya upang maitayo ang simbahan ni San Pedro sa Roma. Inaangkin ng mga indulhensiyang ito na nagbibigay ang mga ito ng ganap na kapatawaran sa lahat ng kasalanan kapalit ng salapi. Labis itong ikinasuklam ni Martin Luther, isang mongheng Katolikong Augustinian, kaya't sumulat siya ng pagtutol laban sa sarili niyang iglesya. Ipinako niya ang kanyang mga puna sa anyo ng 95 Theses sa pintuan ng simbahan sa Wittenberg, Germany, noong 1517. Iyon ang pasimula ng Repormasyon at ang katapusan ng naunang panahon. Ang panahong ito ay karaniwang sinasagisag ng ikaapat na iglesya sa Apocalipsis 2:18-29, ang sa Tiatira. Ito ay isang iglesyang nagpapahintulot sa maling doktrina at imoralidad, habang kasabay nitong pinananatili ang isang malaking pagtatanghal ng karangyaan at pagkarelihiyoso.

5. Ang Iglesya ng Repormasyon (1517-1700)

Ang mismong pag-iral ng mga tiwaling kalagayan sa opisyal na iglesya ang nag-udyok sa mga lalaking naliwanagan sa espiritu na maghangad ng reporma. Ang pormal na pasimula nito ay ang mga pagtutol ni Luther, ngunit hindi niya inakala na hahantong ito sa paghiwalay ng maraming iglesya sa Germany, Switzerland at sa iba pang dako mula sa Roma. Mula noon, ang mga iglesyang ito na nireporma ay tatawaging mga iglesyang *Protestante*, bagaman sa paglipas ng panahon ay nakalimutan nila kung ano ang kanilang tinututulan. Ang kilusan ay isang hindi ganap na pagtatangkang bumalik sa Cristianismong ayon sa Biblia. Naging mabisa ito sa paglilina ng mensahe ng kaligtasan at ng awtoridad ng Biblia sa itaas ng tradisyon ng iglesya.

May tatlong pangunahing simulaing itinatag sa repormasyong ito. Una, nagsimula ito sa tanong na, “*Ano ang dapat kong gawin upang maligtas?*” Ang sagot ay ang pag-aaring-ganap sa harap ng Diyos ay sa pamamagitan ng pananampalataya sa natapos na gawa ni Cristo, hindi sa anumang uri ng gawa. Ang ikalawang tanong ay, “*Ano ang huling awtoridad sa mga bagay ng pananampalatayang Cristiano?*” Ang sagot ay ang Biblia lamang, ang Salita ng Diyos. Ang awtoridad na ito ay hindi dapat ibahagi o isama sa tradisyon o sa mga pahayag ng iglesya anupa't ang Biblia ay mauwi sa pangalawang puwesto. Ang ikatlong tanong na kailangang sagutin ay, “*Sino ang mangunguna sa bayan ng Diyos?*” Hindi dapat magkaroon ng isang natatanging pagkasaserdote na itinatag ng tao, na may awtoridad sa pribadong budhi ng bawat mananampalataya, lalo na ang isang lumalampas sa Kasulatan. Ang mga paring inordenan ng tao ay hindi mga panginoon sa mana ng Diyos (1 Pedro 5:3). Nakita ng mga Repormador na ang Iglesya Katolika

Romana ay hindi kumikilos nang ayon sa Bagong Tipan sa karamihan ng doktrina, moralidad, o pamumuno nito.

May ilang nangungunang tauhan sa Repormasyon. Bukod kay Luther sa Germany (1483-1546), naroon sina Huldreich Zwingli (1484-1531) at John Calvin (1509-1564), na kapwa naglingkod sa Switzerland. Hinarap nila ang mga kamalian ng Iglesya Katolika sa pamamagitan ng Salita ng Diyos. Hindi lubos na nakaiwas ang Repormasyon sa lahat ng elementong hindi ayon sa Biblia sa teolohiyang Katoliko. Sa iba't ibang antas, hindi nakita ng mga Repormador na mali ang pakikialam ng pamahalaan sa iglesya. Hindi lubos na naunawaan ang mga suliraning likas sa lahat ng paghahati ng klero at laiko. Ipinagpatuloy ang bautismo sa mga sanggol at ang mga tumutol dito (ang mga Anabaptist at iba pa) ay inusig. Tinanggap ang ideya na ang kaligtasan ay sa paanuman ay tiyak dahil sa pagbabautismo sa isang tao noong sanggol pa siya sa isang iglesya, kahit na walang espirituwal na katibayan sa buhay ng taong iyon. Ang pag-uusig dahil sa relihiyon at ang pagpatay sa mga tumututol sa mga paniniwala ng iglesyang ito ay ipinagpatuloy ng ilang pinunong Protestante, gaya rin ng naging gawi ng Iglesya Katolika.

Ang malaking pagkilos ng Repormasyon ang nagtulak sa Iglesya Katolika na gumawa ng sarili nitong mga reporma. Nalinis ang ilan sa pinakamasasamang kasamaan ng Papado. Ang pagsandig nito sa tradisyon sa halip na sa Kasulatan ay nanatiling hindi nagbabago. Kasabay nito, ang iba't ibang iglesya ng estado ay naging bagong kasangkapang panrelihiyon ng mga Repormador na Protestante. Ang Lutheranism sa Germany at Scandinavia, ang Anglicanism sa England, at ang iglesyang kontrolado ng estado sa Geneva, Switzerland, ang

kumontrol sa buhay ng mga mananampalataya. Maaaring ituring ng mga tao ang kanilang sarili na mga Cristiano dahil sila ay binautismuhan sa iglesya ng estado. Sa paglipas ng panahon, tinanggap ng mga tao ang relihiyon ng kanilang bansa bilang isang pambansa o pang-etnikong kaugalian, gaya rin ng ginagawa sa mga pambansang iglesyang Orthodox sa Silangan.

Ang ganitong anyo ng iglesyang Cristiano ay hindi maiiwasang may taglay sa loob nito ng mga binhi ng sarili nitong paghina. Ang mga iglesya ng estado ay nawalan ng buhay at madalas ay nananatiling gayon hanggang ngayon, kaya nangangailangan ng isang paggising o muling pagsigla. Isang tulong para sa muling pagsiglang darating ay ang pagkaimbento ni Gutenberg ng paglilimbag sa pamamagitan ng nagagalaw na tipo noong 1462. Ang paglaganap ng mga palimbagan ay magbibigay-daan sa hinaharap sa pagbaha ng mga Biblia sa mga kamay ng mga karaniwang tao. Ang paghina ng espirituwal na buhay ng mga iglesya ng Repormasyon ay sinasagisag ng iglesya sa Sardis (Apocalipsis 3:1-6). Ang iglesya ay may pangalang buhay, ngunit sa malaking bahagi ay naging patay. Kailangang alalahanin ng mga kaanib ang panawagan ng Tagapagligtas, “Alalahanin mo nga kung paano mo tinanggap at narinig; at ingatan mo ito at magsisi ka.”

6. Ang Iglesyang Ginising (1701-1900)

Ang kaalaman sa wastong doktrina (ortodoksiya), kapag inihiwalay sa pananagutang isagawa ang ating nalalaman, ay may hilig na magbunga ng espirituwal na pagkapatay. Nangyari ito sa Lutheranism sa Germany, gaya rin ng naganap sa iba pang mga iglesyang Protestante. Sa Germany, ang paghinang ito ang nagbunga ng tinatawag na Pietism, sa ilalim ng unang

pamumuno ni Philip Spener (1635-1705). Ang mga tapat na mananampalataya ay pagod na sa kapalaluan ng mga pari, sa pagbibigay-diin sa talino, at sa kakulangan ng makadiyos na pamumuhay sa mga ministro at sa mga kaanib ng mga kongregasyon. Binigyang-diin ng mga Pietist ang pagsisisi, ang saloobin ng puso, ang personal na pag-aaral ng Biblia at ang pakikibahagi ng lahat ng mananampalataya sa espirituwal na gawain. Ito ay may hilig na ikainis ng mga nasa itinatag na iglesya na nag-akusa sa kanila ng perfeksiyonismo.

Ang Pietism ay nagkaroon ng makapangyarihang impluwensiya sa buong ika-18 Siglo, isang impluwensiyang umabot nang malayo sa labas ng Germany. Si Zinzendorf (1700-1760) ay may isang pangkat ng mga taimtim na mananampalataya sa ilalim ng kanyang ministryo upang maingat sila mula sa pag-uusig, sa isang maliit na lugar na tinatawag na Herrnhut, na ang ibig sabihin ay “Ang Bantay ng Panginoon.” Ang kanilang gawi ng 24-oras na tanikala ng panalangin araw-araw ay tumagal nang halos 200 taon. Ang kanilang debosyon kay Cristo ay huwaran. Nang mabalitaan nila ang malungkot na kalagayan ng mga alipin sa West Indies, nagsimula silang magpadala ng mga misyonero upang tumulong. Sa paglipas ng panahon, ang maliit na pangkat na ito ay nagpapadala na ng mga misyonero sa buong sanlibutan. Sila ang pasimula ng makabagong pagsigla ng gawaing pangmisyon. Ang pag-eebanghelyong pangmisyon ang dakilang layunin ni Zinzendorf para sa iglesya.

Sa America, ang tanyag na mangangaral na si Jonathan Edwards (1703-1758) ang nanguna sa isang ebanghelikong muling pagsigla, na nagsimula sa Northampton, Massachusetts, noong 1734. Sina John Wesley at ang kanyang

kapatid na si Charles, kasama si George Whitefield, ang nanguna sa malalaking muling pagsigla sa buong England na umabot hanggang America noong ika-18 Siglo. Inilabas ng mga Wesley ang ebanghelyo mula sa mga gusali ng simbahan at dinala ito sa mga bukas na lugar at sa mga pook-industriyal. Ang mga naglalakbay na mangangaral ay nagtungo sa lahat ng dako. Ipinamalas nila ang mapagsakripisyong pagkaalagad at ipinaglaban ang katarungang panlipunan. Sa pamamagitan ng kanilang impluwensiya ay inalis ang pang-aalipin, sinimulan ang reporma sa mga bilangguan, at tinulungan ang mga dukha at nangangailangan.

Nagsulputan sa daigdig na nagsasalita ng Ingles ang mga malalayang samahang pangmisyong upang punan ang pangangailangang kinaligtaan ng mga organisasyon ng iglesya. Mga pangalang tanyag na ngayon sa kasaysayang Cristiano ang lumitaw upang isakripisyo ang kanilang sarili para sa pagbabalik-loob ng mga hindi kumikilala sa Diyos. Si William Carey ay nagtungo sa India, si Adoniram Judson sa Burma, si Hudson Taylor sa China, at si David Livingstone sa Aprika. Kabayanihan ang kanilang mga pagpapagal at nagbukas ng daan para sa libu-libong sumunod. Itinanim ang mga iglesya kung saan wala pang iglesya noon. Ang ebanghelikong pagsisikap na pangmisyong ito ay lubos na naiiba sa mapamilit na gawain ng mga paring Katoliko, na sumusunod sa mga sundalong Espanyol, sa gitna ng mga Indian ng Gitna at Timog America, Mexico, at baybayin ng California. Dinala ng mga ebangheliko ang tunay na ebanghelyo, nang walang pamimilit. Dumami ang mga mananampalataya.

Bumangon ang mga samahan ng Biblia upang isalin ang Kasulatan sa maraming wika at maglimbag ng daan-daang

milyong kopya para sa libreng pamamahagi. Saanman isinalin at ipinamahagi ang Biblia, nabuo ang mga iglesyang Cristiano. Nagkaroon ng muling pagkatuklas sa maraming mahahalagang katotohanan sa Salita ng Diyos. Pangunahin sa mga ito ang pagtuturo tungkol sa pag-asam sa pagbabalik ng Panginoon sa anyo ng Pag-agaw (Rapture) sa mga mananampalataya upang salubungin ang Panginoon sa hangin (1 Tesalonica 4:17).

Inaabangan ng unang iglesya ang pagbabalik ng Panginoon anumang oras. Ganoon din ang pananaw ng iglesya sa panahong ito. Ito ay bahagi ng kanilang buhay at pangangaral. Ang kagalakan ng pagtitipon sa Pangalan lamang ng Panginoon, ng pagdiriwang ng Hapunan ng Panginoon sa isang payak na paraan na maraming mananampalataya ang nakikibahagi, ay muling binuhay ng mga nakilala sa simpleng tawag na mga Kapatiran (the Brethren), na nagsimula sa Plymouth, England, at pagkatapos ay umabot sa buong sanlibutan.

Ang panahong ito ay lubos na tumutugma sa ikaanim na iglesya sa Asya na tinatawag na Filadelfia (pag-ibig sa kapatid), na binanggit sa Apocalipsis 3:7-13, na hindi nakarinig ng anumang pagpuna mula sa kanyang Panginoon. Mayroon itong bukas na pinto at ginamit ito sa pangangaral ng ebanghelyo. Ang sigaw na, “Ako’y madaling dumarating,” na binigkas ng Panginoong Jesus, ay tunay na tunay sa kanila.

7. Ang Iglesya sa Kasalukuyan (1901 Hanggang Ngayon)

Sa kasamaang palad, ang binhi ng kasamaan para sa panahong ito ay itinanim noong nakaraang siglo ng mga di-sumasampalatayang teologong Aleman sa itinatag na iglesya. Ito ay akademikong pamumuna sa Biblia na yumanig muna sa pananampalataya ng mga estudyante ng seminaryo at ng mga

intelektuwal, at pagkatapos ay ng mga karaniwang tao, habang ito ay lumalaganap. Tinawag itong Higher Criticism o German rationalism o Modernism. Ipinagpalagay nito na may kakayahan itong pagdudahan ang pagkakasulat ng karamihan sa mga aklat ng Biblia at ipahayag na huwad ang mga ito. Namintas ito tungkol sa mga tila salungatan. Ikinaila nito ang mga himala. Pinagtakhan nito kung sino nga ba ang tunay na makasaysayang Jesus, kung ihahambing sa Jesus na itinuturo sa Biblia. Ang lahat ay binigyan ng bagong kahulugan habang pinananatili ang parehong mga termino. Ito ay mapanlinlang, makamandag, at nakamamatay.

Ang pagsulong ng mga ideyang ito ay patuloy na pumasok sa karamihan ng mga pangunahing denominasyong Protestante, hanggang sa ang mga napaniwala nito ay mangibabaw sa opisyal na pamunuan ng iglesya at sa mga seminaryo. Ang mga iglesyang ito ay nakilala bilang liberal o modernista, bagaman inaangkin nilang sila ay katamtaman lamang. Inatake ng mga liberal na iglesyang ito ang mga pangkat na konserbatibo sa pamamagitan ng pagkakabit sa kanila ng tatak na “fundamentalist,” na ang ibig sabihin ay mga ekstremista. Sa simula, ang mga mananampalataya ang lumikha ng terminong ito, sapagkat pinanghahawakan nila ang mga saligang katotohanan ng Biblia. Sa katunayan, ito ay isang tunggalian sa pagitan ng mga mananampalataya at ng mga mapag-alinlangan. Lalo pang lumala ang kalituhan dahil sa mga bagong tatak gaya ng “neo-orthodox” (na hindi naman orthodox), “neo-evangelical (na hindi lubos na ebangheliko), at “ecumenical,” na ang ibig sabihin ay pakikipagtulungan at pagsasanib ng mga organisasyon ng iglesya sa ilalim ng iisang opisyal na organisasyong payong. Ang panawagan ni Cristo para sa pagkakaisa ng Kanyang bayan ay binigyang-kahulugan

na nangangailangan ng pagkakaisang pang-organisasyon ng mga balangkas ng mga denominasyon. Nagkaroon ng patuloy na pag-alis ng maraming mananampalataya mula sa mga pangkat ng iglesyang pinangingibabawan ng mga liberal. Nagkaroon ng napakalaking paglago sa pangkalahatang bilang ng mga kaanib ng iglesya hanggang sa mahigit isa't kalahating bilyong kaluluwa ang umangking mga Cristiano sa pangalan pagsapit ng kalagitnaan ng dekada 1980. Mga 300 milyon sa mga ito ay nasa mga ebanghelikong pangkat, ngunit hindi lahat ng mga ito ay masasabing mga tunay na tagasunod ng Panginoon. Nagkaroon ng matinding pagdami sa bilang ng mga malaya at nagsasariling kapulungan o iglesya na nananagot kay Cristo lamang at sa Biblia bilang awtoridad. Mas marami ang nagpapasya para kay Cristo kaysa sa anumang panahon sa kasaysayan. Si Billy Graham ay naging ebanghelista ng sanlibutan sa malalaking pagtitipon na umaakit ng daan-daang libong tao. Ang radyo at telebisyon ay nakadagdag sa malaking pagsulong na ito. Kasabay nito, totoo rin na marami ang mababaw na pamumuhay, katiwalian, at kakulangan ng taimtim na pagtatalaga sa gitna ng napakaraming nag-aangking ito. Ang bilang ng mga misyonero sa larangan ng misyon ay nagsimulang bumaba. Ang materyalismo at kasaganaan ay ngumatngat sa kaibuturan ng iglesya.

Mula sa simula ng siglong ito, sa Topeka, Kansas, at kalaunan sa Los Angeles, California, nagsimula ang tinatawag na makabagong kilusan ng pagsasalita ng mga wika (tongues movement). Ito ang naging kilusang Pentecostal-Charismatic na may malawak na impluwensiya. Hindi lamang nabuo ang mga iglesya upang itaguyod ang mga ideyang ito, kundi ang mga simulaing ito ay pumasok din sa halos lahat ng iba pang iglesya. Binigyang-diin ang mga himala, pagpapagaling, mga

tanda at kababalaghan bilang paraan na tila pinatutunayan ng Diyos ang kanilang ministryo. Hinati nila ang mga Cristiano sa dalawang pangkat, ang mga puspos ng Espiritu (ibig sabihin ay ang mga may hawak ng kanilang mga doktrina), at ang mga hindi. Ito ang naging sanhi ng madalas na pagkakahati sa mga iglesya. Maraming mananampalataya na maliwanag na tapat ang bahagi ng kilusang ito. Mayroon silang sigasig para sa Diyos, katulad ng mga Montanists noong panahon ng unang iglesya na may hawak ng marami sa parehong mga ideya. Kasabay nito, may maliwanag na pandaraya sa ilang inaangkin nila nang ang mga ito ay isailalim sa pampublikong pagsusuri. Ang pangkat ay pinakamalakas na nakaakit sa mga (1) nanlulumo dahil sa kakulangan ng espirituwal na buhay sa sarili nilang mga iglesya o (2) may mahinang pundasyon sa kaalaman sa Salita.

Sa mga huling taon ng panahong ito, lalong naging maliwanag na ang iglesya ay nasa kalagayang malahininga sa kanyang pagtatalaga kay Cristo, nahawahan ng makamandag na materyalismo at palalong nasisiyahan sa sarili. Ito ay katulad ng ikapito at huling iglesya sa Apocalipsis 3:14-22, ang iglesya sa Laodicea. Marami pa ring naging martir para kay Cristo. Ang mga mananampalataya ay nanatiling tapat kay Cristo sa ilalim ng matinding pag-uusig mula sa Komunismo sa China, sa Soviet Union, at sa iba pang dako.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Sa mga huling araw na ito, nagkaroon ng malaking pagsisikap na maabot ang milyun-milyong wala pang kaalaman tungkol sa Panginoong Jesus at sa Ebanghelyo. Sa ganitong diwa, ang mga pintuan ng Impiyerno ay hindi nakapanaig laban sa Iglesya. Nakaligtas ito sa kabila ng mga kamalian ng mga pinunong

nagkakamali at ng kanilang iba't ibang pangkat. Ang mga tunay na mananampalataya ay patuloy na sumusulong tungo sa kanilang hantungan na mamahala at maghari kasama ni Cristo magpakailanman (Apocalipsis 20:6; 22:5). Pagkatapos ng Pag-agaw, magdiriwang ang iglesya sa Langit sa Hapunan ng Kasal ng Kordero (Apocalipsis 19:6-9).

Ang hantungan ng opisyal at organisadong iglesya, na maaaring tawaging Sangkakristiyanuhan, ay ibang usapin. Gaya ng Israel noong una, patuloy itong bababa tungo sa apostasya (1 Timoteo 4:1,2; Mateo 13:33) dahil sa maling aral (2 Pedro 2:1-3). Sa kabuuan nitong pinagsama-sama, ito ay tinatawag na *Babilonia* (kalituhan), at haharapin nito ang paghatol ng Diyos sa pagkawasak nito (Apocalipsis 17:1-6; 18:1-4). Ang pagsasantabi sa tumalikod o huwad na iglesya ang magiging pagkakataon ng pambansang pagpapanumbalik sa Israel (Roma 11:11-26), gaya rin ng pagkawala ng Israel ng mga pagpapala nito na napunta sa mga Hentil dahil sa sarili nitong apostasya 2000 taon na ang nakararaan. Sa lahat ng bagay na ito, tayo ay namamangha sa hiwaga ng kalooban ng Diyos, habang tinutupad Niya ang Kanyang walang hanggang mga layunin kay Cristo.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Kasaysayan ng Iglesya

Basahin ang Apocalipsis kabanata 2 at 3 kasama ng mga tala ng aralin bago sagutin ang mga sumusunod na tanong.

1. Magbigay ng dalawang natatanging katangian ng *Iglesya ng mga Apostol* at isang mapanganib na pag-unlad.
2. Bakit umunlad ang *Iglesyang Inuusig*?
3. Ano ang naging bunga ng pampulitikang pagkiling ni Constantine sa Iglesya? Natutulungan ba sa anumang

- paraan ang mga iglesya kapag nakikialam ang mga pamahalaan sa kanilang pang-araw-araw na gawain?
4. Magbigay ng dalawang pangunahing kalakaran sa *Iglesyang Naging Pagano* na sumira sa espirituwalidad nito.
 5. Ibigay nang maikli ang tatlong pangunahing simulain ng *Iglesya ng Repormasyon*.
 6. Magbigay ng dalawang simulaing nakatulong sa muling pagsigla ng *Iglesyang Ginising*.
 7. Magbigay ng dalawang pangunahing negatibong kalakaran sa *Iglesya sa Kasalukuyan* at dalawang positibong pag-unlad.
 8. Ano ang ilan sa mga panganib na nakita mo sa pagtingin sa kasaysayan ng iglesya? Paano natin maiiwasan ang mga ganito ring suliranin at pagkakamali sa ating lokal na iglesya ngayon?
 9. Opinyon: Ano ang pinakatumatak sa iyo sa araling ito?

Aralin 4: Ang Panginoon ng Iglesya

“At ipinasakop Niya ang lahat ng bagay sa ilalim ng Kanyang mga paa, at ibinigay Siya na pangulo sa lahat ng bagay sa iglesya, na siyang Kanyang katawan, ang kapuspusan Niya na pumupuspos sa lahat ng bagay sa lahat” (Efeso 1:22,23).

Ano kaya ang pinakamalawak na titulo ng ating Panginoon? Siya ang mapalad at tanging Makapangyarihan, ang Hari ng mga hari at Panginoon ng mga panginoon (1 Timoteo 6:15). Si Jesus ay Panginoon. Siya ang namamahala sa lahat ng bagay at ang Hari ng Kanyang bayan. Kaya nga, Siya ang Panginoon ng Iglesya, na siyang *Kanyang* Iglesya.

Sa Lumang Tipan, ang Israel ay isang teokrasya, isang bansang pinamamahalaan ng Diyos. Ang Diyos ang tunay na Hari ng Israel. Pinatnubayan at iningatan Niya sila sa buong ilang at itinatag Niya sila sa lupain ng Canaan. Ipinagkaloob Niya ang bawat pangangailangan nila matapos silang iligtas mula sa pagkaalipin. Pagkatapos ay tumalikod sila sa Kanya. Lumapit sila kay Samuel at hiniling, “Ngayon ay humirang ka sa amin ng isang hari na hahatol sa amin gaya ng lahat ng mga bansa.” Ngunit ang bagay na iyon ay hindi ikinalugod ni Samuel nang sabihin nila, “Bigyan mo kami ng isang hari na hahatol sa amin.” Kaya nanalangin si Samuel sa Panginoon. At sinabi ng Panginoon kay Samuel, “Pakinggan mo ang tinig ng bayan sa lahat ng kanilang sinasabi sa iyo, sapagkat hindi ikaw ang kanilang itinakwil, kundi Ako ang kanilang itinakwil upang huwag Akong maging hari sa kanila” (1 Samuel 8:5-7). Bagaman tinanggap ng Diyos ang kanilang kaayusan, hindi ito kalugod-lugod sa Kanyang paningin. Nakita Niya sa planong iyon ang pagnanais na makatakas sa araw-araw na pagtingin sa Kanya

bilang kanilang tunay na Pinuno, ang di-nakikitang tagapamahala.

Ang Awtoridad ni Cristo bilang Ulo ng Iglesia

Gayundin naman ngayon, sa panahon ng Iglesia, totoo pa rin na ang Panginoon ang karapat-dapat na Ulo ng Kanyang bayan. Kapag may nagtanong, “Sino ang ulo ng inyong iglesia?” ano ang sinasabi mo? Maaalala natin na ipinahahayag ng Efeso 5:23 na si Cristo ang Ulo ng Iglesia. May ilang nakalilimot na ginamit ito upang turuan ang mga mag-asawa na ang lalaki ang ulo ng babae, ayon sa kaayusan ng Diyos, at na ang pag-aasawa ay sumasagisag sa kaugnayan ng Panginoon at ng Kanyang bayan. Ang pagka-Ulo bang ito ay sa pangalan lamang, o itinuturo ba ng talata ang tunay at umiiral na pamumuno? Si Jesus ba ay Ulo ng Iglesia bilang isang palamuting pinuno lamang, isang titulo lamang? O may kahulugan ba ito sa praktikal na pamamahala ng iglesia?

Siya ang Ulo ng Katawan, ang Iglesia (Colosas 1:18).

Ipinahihiwatig nito ang isang malapit at buháy na ugnayan ng mga kaanib ng pangkat at ng kanilang Pinuno. Ang katawan ay isang konseptong pangkatan, na nagpapakita ng gawaing nagtutulungan at umaasa sa isa't isa. Ang buhay ay dapat makuha sa pag-asa sa Ulo, gaya ng mga sanga na kumukuha ng buhay mula sa puno ng ubas, ayon sa paglalarawang ibinigay ng Panginoong Jesus sa Juan 15:1-8. Sa praktikal na pagsasagawa ng Kanyang pagka-Ulo sa atin, kaya Niyang magkaloob ng espirituwal na buhay.

May ilang magsasabi na ito ay isang magandang teorya, ngunit paano ito gagana sa praktika? Hindi ba mahirap sumangguni sa isang di-nakikitang pinuno? Hindi Siya nakikita ng mga tao sa

ating paligid, ni tayo man, maliban sa pamamagitan ng pananampalataya. Sa ganitong pangangatwiran, ang mga tao ay nagtatag ng mga paraan na kadalasan ay nilalampasan ang Ulo ng Iglesia, gaya ng mga indibidwal na nagpapasya nang hindi sumasangguni sa Panginoon. Ang mga pinuno ng iglesia ay nagtayo ng isang nakikitang pamamahala na katulad ng hiningi ng Israel kay Samuel. Mayroon tayong mga organisasyon sa lupa na may mga punong-tanggapan na aktibong namamahala sa mga kongregasyon. Kadalasan ay sila ang humihirang at nag-aapruba sa pinuno ng lokal na iglesia. Maaaring may isang pastor na ulo, o isang nangingibabaw na matanda, o iba pang pinuno na halos walang pananagutan sa Panginoon o sa iba. Ang iglesia o ang mga pinuno nito ay maaaring makadama ng lubos na kalayaang gumawa ng anumang pasya na tila nararapat sa panahong iyon, nang walang taimtim na panalangin o paghahanap sa kaisipan ng Panginoon sa pamamagitan ng Kanyang Salita. Sa ganitong mga kalagayan, maaaring halos walang praktikal na kahulugan ang ideya na si Cristo ang Ulo.

Ang ilan sa kalituhan sa doktrina sa iglesia sa Colosas ay nagmula sa hindi pagkapit nang mahigpit sa Ulo (Colosas 2:19). Hindi nila nakita ang Kanyang pagiging sentro at ang pangangailangang umasa sa Kanya.

Paano gagana ang pamumuno kung si Cristo ang Ulo? Nagsisimula ito sa maingat na pag-aaral at pagsunod sa Salita ng Diyos. Ito ang gabay sa pagpapatakbo ng Iglesia, hindi lamang isang aklat na nagbibigay-inspirasyon. Kailangan nitong seryosohin ang pangangailangang iharap sa Kanya ang mga bagay upang patnubayan, sa pamamagitan ng taimtim na panalangin, na may bukas na isipan. Kailangang may pagsunod

sa bawat awtoridad na itinatag sa gitna ng mga tao (1 Pedro 2:13), at pagpapasakop sa matataas na kapangyarihan na itinalaga ng Diyos (Roma 13:1). Ang mga ulo ng pamilya ay mga kasangkapang tao ng pagka-Ulo ni Cristo (Efeso 5:22; 6:1). Ang mga matanda ng iglesia ay dapat igalang at sundin (Hebreo 13:17; 1 Tesalonica 5:13). Sa bawat larangan ng buhay ay may awtoridad. May pamamahala ng tao, pamamahala ng iglesia, pamamahala ng pamilya, at pamamahala sa hanapbuhay. Ang di-nakikitang Ulo ay dapat sanggunian sa matiyaga at sumasampalatayang panalangin. Ang Kanyang salita ay dapat sundin nang mahigpit. Ang mga makadiyos na pinuno ay dapat pakinggan, at maging ang mga pinunong hindi ligtas ay dapat pakitaan ng paggalang.

Ang isang mapagsariling espiritu o espiritung ayaw maturuan sa harap ng mga tao ay tanda ng ganito ring saloobin sa Diyos. Kaduda-duda ang konsepto ng pagsunod sa diumano'y personal na pag-akay ng Espiritu habang sinusuway ang kaayusang inilaan ng Diyos para sa pagsasagawa ng Kanyang pamamahala. Hindi natin dapat sundin ang anumang imoral o labag sa batas o lumalabag sa budhi. Dapat tayong maging napakaingat sa pagbibigay-katwiran sa ating pagsuway, gamit ang simulain na dapat nating sundin ang Diyos sa halip na ang tao. Ang pangangatwirang ito ay dapat gamitin nang madalang, at kailanman ay hindi nang padalus-dalos.

Sa huli, ang pagka-Ulo ay nangangahulugan ng pananagutan muna sa Panginoon bilang ating pinakamataas na awtoridad. Nangangahulugan ito ng pagsangguni sa Diyos na sinusundan ng pagsunod sa ating di-nakikitang Ulo habang umaasa tayo sa Kasulatan at sa panalangin. Saka lamang tayo maaaring humingi ng makadiyos na payo mula sa mga pinuno o sa mga

Cristianong ulo ng pamilya. Hindi natin dapat tanggapin ang isang balangkas ng pamumuno sa iglesya na sa katunayan ay nilalampasan ang pagka-Ulo ni Cristo, o mga gawing nagkakaila rito. Gayunman, dapat tayong maging magalang, hindi palaban o mapaghimagsik.

Ang Awtoridad ni Cristo bilang Saligan ng Iglesya

“Sapagkat walang taong makapaglilagay ng ibang saligan maliban sa nailagay na, na si Jesu-Cristo” (1 Corinto 3:11).

Nagkuwento ang Panginoon tungkol sa dalawang lalaking nagtayo ng bahay, ang isa sa ibabaw ng bato at ang isa sa buhangin. Ang matalinong tao ang nagtayo ng bahay sa ibabaw ng bato na nakatagal sa mga bagyo at nanatili. Ang hangal na tao ang nagtayo sa buhangin (Mateo 7:24-27). Isinalaysay ang kuwento upang ilarawan ang pangangailangang hindi lamang makinig kundi sumunod kay Cristo. Binigyang-diin din nito ang pangangailangan ng wastong saligan sa lahat ng ating ginagawa. Ang saligan ay ang pinagtatayuan upang magkaroon ng pangunahing suporta. Ang espirituwal na saligan ng Iglesya, gaya ng sa bawat mananampalataya, ay si Cristo lamang. Isinulat ng makata, “Kay Cristo, ang matibay na bato, ako'y nakatayo. Ang lahat ng ibang lupa ay lumulubog na buhangin.” Si Cristo ang tanging katanggap-tanggap na saligan na mapagtatayuan natin ng bahay ng buhay (1 Corinto 3:11-15). Kung paano natin itinatayo ang ating bahay (kung ano ang ginagawa natin sa ating buhay bilang mga Cristiano) ay susuriin sa Hukuman ni Cristo (2 Corinto 5:10).

Ang Iglesya ay sambahayan ng Diyos at itinatayo sa ibabaw ng saligan ng mga apostol at mga propeta, si Cristo Jesus mismo ang pangulong batong panulok (Efeso 2:20). Ang pangulong

batong panulok na ito ng saligan ay maliwanag na si Jesus na Mesiyas ayon sa 1 Pedro 2:6-7, na isang pagsipi sa Isaias 28:16. Ito ay isang batong katitisan ng bansang Israel (Isaias 8:14).

Ang kahulugan ng pahayag ng Panginoon kay Pedro sa Ebanghelyo ni Mateo ay kadalasang inuunawa sa paraang lubhang naiiba rito. Itinuturing ng Iglesia Katolika Romana na si Pedro, hindi si Cristo, ang batong saligan ng Iglesia.

Itinuturo sa atin ng iglesyang ito na si Pedro ang unang Papa (Ama), at na sinimulan niya ang isang di-napuputol na hanay ng mga Papa na susunod sa kanya. Naniniwala ang mga Papang ito na ginagamit nila ang buong awtoridad ng Diyos sa lupa para kay Cristo. Sa katunayan, tinatawag nila ang Papa na *Vicar* (kinatawan) ni Cristo. Paano humantong ang iglesyang ito sa ganitong konklusyon? Sa malaking bahagi, ginagawa nito ito sa pamamagitan ng tradisyon. Iisang Kasulatan lamang ang ginagamit. Nagtanong ang Panginoong Jesus sa Kanyang mga alagad, “Sino raw ang Anak ng Tao ayon sa sinasabi ng mga tao?” (Mateo 16:13). Sinuri nito ang kanilang pagkaunawa sa Kanyang pagkakakilanlan. Ipinahayag ni Pedro, “Ikaw ang Cristo, ang Anak ng Diyos na buháy.” Ang sagot ni Jesus sa kanya ay, “Mapalad ka, Simon Barjona, sapagkat hindi laman at dugo ang naghayag nito sa iyo, kundi ang Aking Ama na nasa Langit. At sinasabi Ko rin naman sa iyo na ikaw ay Pedro (*petros*), at sa ibabaw ng batong ito (*petra*) ay itatayo Ko ang Aking Iglesia, at ang mga pintuan ng Hades ay hindi makapananaig laban dito” (Mateo 16:17,18). Dito ay gumamit ang ating Panginoon ng tinatawag na paglalaro ng mga salita, isang paraan ng pananalita upang idiin ang isang punto. Ang Pedro ay pangalang ibinigay ng Panginoon, na ang ibig sabihin ay isang piraso ng bato (*petros*). Ang salitang Griyegong ito ay nasa kasariang panlalaki. Pagkatapos ay sinabi ng Panginoon,

“sa ibabaw ng batong ito” (*petra*), na ang ibig sabihin ay isang napakalaking bato. Ang salitang ito ay nasa kasariang pambabae. Ang batong tinutukoy ng Panginoon ay ang Kanyang sarili bilang layon ng pagpapahayag ni Pedro. Ito ang pagtatayuan ng Iglesia, gaya ng pinatutunayan ng ibang mga Kasulatan. Ayon sa balarilang Griyego, ang kasariang pambabae na *petra* ay hindi maaaring tumukoy pabalik sa kasariang panlalaki na *petros*, at samakatuwid ay *hindi* nagpapahiwatig na si Pedro ang bato. Ang mga salita ay may magkaibang kahulugan at magkaibang kasarian.

Kaya nga, si Pedro ay hindi ang saligan ng Iglesia. Ang karangalang iyon ay nauukol lamang sa Panginoong Jesus. Si Pedro ay isa lamang sa labindalawang apostol na ang mga pangalan ay iniuugnay sa pangulong batong panulok (si Cristo) dahil sa kanilang sama-samang gawain kasama Niya sa mga unang araw ng pagkabuo ng Iglesia. Gayunman, siya ay isa lamang sa labindalawa, hindi ang pinuno. Ang mga susi ng kaharian, na binanggit sa Mateo 16:19, na nagbibigay sa mga apostol ng kapangyarihang magtali at magkalag ng mga pagkakasala laban sa Diyos, ay pantay na makakamit ng lahat ng kumikilos nang may awtoridad sa iglesia alinsunod sa salita ng Diyos (Mateo 18:17,18). Ang tunay na paggamit ng mga susi ng kaharian ay sa pagpapahayag ng Ebanghelyo, na kapag sinampalatayanan ng mga tao, ay kumakalag sa kanila mula sa kanilang mga kasalanan. Kapag sila ay tumanggi, ang kanilang mga kasalanan ay nananatili sa kanila.

Si Pedro ang pinakamaliwanag na halimbawa ng isang maling saligan. Maaari ring magtiwala ang mga tao sa ilang pinuno at isandig ang kanilang kaluluwa sa mga aral ng mga taong ito. Milyun-milyon ang umasa sa isang pambansa, tradisyonal, o

pang-etnikong iglesia upang dalhin sila sa Langit sa pamamagitan ng pananampalataya sa bautismo at sa pagiging kaanib ng iglesia. Maaari silang umasa sa isang herarkiya ng mga pari, na nag-aangking tumanggap ng kanilang awtoridad mula sa Diyos. Maaaring umasa ang mga tao sa kanilang sariling pangangatwiran bilang wastong gabay sa kataas-taasang katotohanan. Gayunman, sinasabi ng Salita ng Diyos, ang pinakahuling awtoridad, na si Cristo lamang ang saligan ng Iglesia.

Ang Awtoridad ni Cristo bilang Pinuno sa Gitna

Sa Lumang Tipan, ang Diyos ay nanahan sa gitna ng Kanyang bayan sa pangunahing dako ng pagsamba, na kilala bilang Tabernakulo. Bahagi ng Kanyang mapagbiyayang pagpapakababa sa Kanyang tinubos na bayan ang Kanyang pagnanais na gawin ito, sa halip na manirahan lamang sa isang malayo at di-nakikitang daigdig. Ang Kanyang presensiya ay ipinakikilala ng isang haligi (o tore) ng ulap sa araw at isang haligi ng apoy sa gabi (Exodo 13:21, 22).

Sa Bagong Tipan, ipinakikilala ng Panginoong Jesus ang isang bagong kaayusan ng pagtitipon sa palibot ng presensiya ng Diyos. Sinabi Niya, “Sapagkat kung saan nagkakatipon ang dalawa o tatlo sa Aking pangalan, naroon Ako sa gitna nila” (Mateo 18:20). Dito ay isang Persona ang nagiging sentro, hindi isang banal na gusali. Sa Kanyang ministeryo pagkatapos ng muling pagkabuhay, tumayo si Jesus sa gitna (Juan 20:19, 26). Maging sa krus, sa gitna ng mga makasalanang, si Jesus ay nasa gitna. Sa isang makasagisag na paglalarawan sa aklat ng Apocalipsis, ang Panginoong Jesus ay nakatayo sa gitna ng pitong gintong ilawan, na kumakatawan sa mga lokal na iglesia (Apocalipsis 1:13, 20). Ang Kanyang tuwirang awtoridad sa

bawat lokal na iglesya ay ipinakikita sa pitong bituin sa Kanyang kanang kamay, na ang bawat isa ay kaugnay ng isang lokal na iglesya (Apocalipsis 1:20). Malinaw na ipinahihiwatig nito na ang bawat lokal na iglesya ay tuwirang nananagot kay Cristo bilang ulo nito, hindi sa sinumang ibang tao o tagapamagitan.

Ang pagtitipon ng Kanyang bayan sa palibot Niya ay kumakatawan sa isang malalim na hangarin ng Panginoon. Ipinaaalala rin nito ang Kanyang mga salita, “Alalahanin ninyo Ako,” nang itatag Niya ang Hapunan ng Panginoon. Inilagay Niya ang mga sangkap na tinapay at bunga ng ubas sa harap ng Kanyang mga alagad at tinawagan sila na laging isaisip ang Kanyang dakilang sakripisyo na nagbigay-daan sa pakikipag-isa sa Diyos. Ang Mateo 18:20 ay nagsasalita tungkol sa tatlong bagay: May pagtitipon ng Kanyang mga banal. May pagtitipon sa Kanyang Pangalan. Sa wakas, naroon ang pangako ng Kanyang presensiya. Ipinakikita ng tatlong bagay na ito na ito ay hindi isang basta-bastang pangkat ng mga taong relihiyoso. Ito ang sambahayan ng Diyos (1 Timoteo 3:15). Naroon ang Panginoon at nasa palibot Niya ang Kanyang bayan, gaya ng sa Tabernakulo sa ilang. Ang *ekklesia*, o ang *kapulungang tinawag palabas*, ay binubuo ng mga tinawag palabas upang makipag-isa sa Kanya. Sa gayon ito ay nagiging kapulungan ni Cristo.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Yamang si Jesus ang Panginoon ng Iglesya, ulo ng Iglesya, saligan ng Iglesya, at sentro ng pagtitipon sa iglesya, nararapat na kilalanin Siya nang gayon ng bawat pagtitipon ng mga mananampalataya. Hindi madaling makilala ng sanlibutan ng mga nasa labas ni Cristo kung sino ang mga bayan ng Diyos. Isang dahilan nito ang pagkakaiba-iba ng mga pangalan. Sa

halip na tawagin lamang tayong mga mananampalataya (Mga Gawa 5:14), mga alagad (Mga Gawa 20:1), mga banal (1 Corinto 1:2), o mga Cristiano (Mga Gawa 11:26), tinatawag tayo sa mga pangalan ng denominasyon o ng sekta. Sa halip na magtipon sa palibot ng persona ni Cristo, na sapat na sa harap ng Diyos, ang mga tao ay kadalasang may ibang mga tradisyon ng iglesya na pinagtutuunan nila.

Ang hangarin ng bawat lokal na iglesya ay dapat na kumilos bilang mga pinamamahalaan nang tuwiran ng Panginoong Jesus. Dapat makita ng iglesya Siya na di-nakikita; sa pamamagitan ng pananampalataya, dapat itong makabaling sa Kanya sa panalangin at pagsamo upang humingi ng patnubay, gaya ng ginagawa natin para sa pansariling patnubay. Ang mga pinuno ay dapat kumilos sa ilalim ng iisang tunay na pinuno, ang Pangulong Pastol ng ating mga kaluluwa. Ang pananagutan ng iglesya ay dapat na tuwiran kay Cristo, hindi sa isang sentral na konseho o lupong namamahala. Maaaring makipagtulungan ang lokal na iglesya sa ibang mga iglesya, ngunit dapat itong tuwirang managot sa Panginoon para sa sarili nitong kalagayan at mga gawi.

Ang mga larawan ni Cristo bilang Ulo ng katawan, o Saligan ng mga buhay na bato, o Kasintahang Lalaki ng kasintahang babae, ay nagpapakita na ang kaugnayan kay Cristo ang saligan ng pakikisama sa iglesya. Tunay na ang ating pakikisama ay sa Ama, at sa Kanyang Anak na si Jesu-Cristo (1 Juan 1:3). Sinabi na ang bawat lokal na iglesya ay dapat maging isang kolonya ng Langit, isang larawan ng buhay ng Panginoon bilang tagapamahala nito. Kung paanong pinamahalaan ni Cesar o ng ibang hari ang mga kolonya ng sinaunang daigdig, gayon din dapat pamahalaan ni Cristo ang Kanyang mga kolonya ng

espirituwal na buhay. Ang Kanyang kolonya ay binubuo ng mga lahing pinili, isang maharlikang pagkasaserdote, isang bansang banal, ang Kanyang sariling natatanging bayan (1 Pedro 2:9). Ito ay hindi katulad ng lokal na sangay ng isang makalupang organisasyon ng iglesia.

Ang pagkaunawa sa pagka-Ulo ni Cristo sa lahat ng bagay ng espirituwal na buhay ay makapagpapatotoo sa konsepto na tayo ay higit pa sa magkakasamang kaanib lamang ng iisang pangkat panrelihiyon. Sa halip, tayo ay mga kapwa tagapagmana, mga kapwa bahagi, mga kapwa kabahagi kasama ng Panginoon mismo, bilang mga pinabuhay na kasama Niya. Si Cristo ang ating buhay. Si Cristo ang ating Panginoon. Tiyak na handa si Cristo na maging aktibong tagapamahala sa ating gitna, kung aasa tayo sa Kanya na gawin ito. Sa gayon ay maaari tayong maging isang monarkiyang tunay na gumagana sa halip na isang kunwaring demokrasya. Hangad ng Panginoon na maging isang aktibo at madalas na sinasangguniang pinuno sa ating gitna, hindi lamang isang ulo sa titulo.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Panginoon ng Iglesia

1. Basahin ang 1 Samuel 8:4-7. Sa palagay mo, bakit sabik na sabik ang mga Israelita na magkaroon ng isang makalupang hari kapalit ng isang makalangit na Hari?
2. Ano ang kahalagahan o halaga ng paninirahan ng Diyos sa gitna ng Kanyang bayan sa Tabernakulo sa ilang?
3. Paano natin maipapahayag, sa praktikal na paraan, ang katotohanan na si Cristo ang Ulo ng ating lokal na iglesia?
4. Inilalarawan ng Colosas 2:19 ang isang pangkat ng mga mananampalataya na hindi kumakapit nang mahigpit sa

- Ulo. Ano ang hindi nila ginagawa? Paano, kapwa sa saloobin at sa gawa, tayo makaaasa sa Kanyang pagka-Ulo?
5. Ano ang kahulugan ng pagtitipon sa Pangalan ni Cristo (Mateo 18:20)?
 6. Paano natin, bilang isang iglesya, maipakikita sa iba na tayo ay isang kolonya ng Langit na kumakatawan sa Panginoong Jesus dito sa lupa?
 7. Opinyon: Ano sa palagay mo ang wastong gawin kung naniniwala kang ang mga matanda ng inyong kapulungan ay hindi kumikilos ayon sa pagka-Ulo ni Cristo?
 8. Mayroon bang anumang bagay sa araling ito na hindi malinaw sa iyo?

Aralin 5: Ang mga Pastol ng Iglesya

“Pastulin ninyo ang kawan ng Diyos na nasa inyo, na gumaganap ng pangangasiwa, hindi dahil napipilitan, kundi kusang-loob, ayon sa kalooban ng Diyos; at hindi dahil sa mahalay na pakinabang, kundi may kasabikan; ni hindi rin bilang mga nagpapanginoon sa mga ipinagkatiwala sa inyong pangangalaga, kundi nagiging mga halimbawa sa kawan. At kapag nahayag ang Punong Pastol, tatanggapin ninyo ang putong ng kaluwalhatiang hindi kumukupas” (1 Pedro 5:2-4).

Ang Panginoong Jesus ang Punong Pastol ng Kanyang bayan (1 Pedro 5:4), hindi isang tagapamahala o executive director. Pinangangalagaan Niya ang ating mga kaluluwa. Inaalagaan, pinapatnubayan, iniingatan, at pinakakain Niya ang Kanyang kawan. Ang Kanyang gawain ay katulad ng gawain ng Diyos sa Lumang Tipan, gaya nang sabihin ni David, “Ang Panginoon ay aking Pastol” (Awit 23:1). Ang Awit na ito ay isang kahanga-hangang larawan ng ugnayan ng Panginoon at ng Kanyang bayan. Ang Diyos ay hindi malayo, nag-iisa, at walang pakialam sa mga detalye ng buhay ng Kanyang bayan. Nananahan Siya sa gitna nila bilang Kaibigan at Gabay. Kaya hindi na dapat ikagulat na ang mga nangunguna sa mga lokal na iglesya ay mga katulong na pastol.

Sa Kasulatan, iba’t ibang pangalan ang ginagamit para sa mga pinuno ng iglesya, at bawat isa ay nagpapakita ng magkakaibang pananaw sa pagpapastol. Tinatawag silang matatanda (Mga Gawa 20:17; Tito 1:5), na nagpapahiwatig na ang lalaki mismo ay mas may gulang at mas matagal na ang karanasan sa pananampalataya. Ang matanda ay karaniwang tawag sa mga pinuno ng mga lipi o nayon noong sinaunang

panahon. Tinatawag silang mga tagapangasiwa (*obispo* sa ilang salin) (1 Timoteo 3:1, 2; Tito 1:7; Mga Gawa 20:28), na nagpapahiwatig ng gawain ng mga nag-aalaga sa kawan ng Diyos. Ipinapakita ng mga talata na ang dalawang katawagang ito ay ginagamit nang palitan at tumutukoy sa iisang tao. Ang salitang pastor ay isa pang salin ng salitang pastol, na ginamit sa 1 Pedro 5:1, 2. Ito ay isa pang paraan ng paglalarawan sa gawain ng mga nangangasiwa sa bayan ng Diyos. Hindi ito isang herarkiya ng mga pinuno, na ang isa ay nasa ibabaw ng iba, kundi isang paglalarawan ng payak na huwarang inilalahad ng Panginoon para sa pangangalaga sa Kanyang bayan. Ito ay pamumuno sa lokal na iglesya ng isang pangkat ng matatanda o mga pastol.

Ang paglalarawang ito ng Biblia sa isang pastol-pastor ay halos o lubusang walang pagkakahawig sa huwarang karaniwang nakikita sa Sangkakristiyanuhan sa mga iglesyang Romano Katoliko, Orthodox, at maging Protestante. Sa karamihan ng mga iglesya ay may paghahati sa pagitan ng tinatawag na klero at ng tinatawag na laiko o karaniwang mga tao. Karamihan sa klero ay tinatawag sa mga titulong tulad ng reverendo, o mas matataas pang katawagan. Ang ilan ay nagsusuot ng natatanging kasuotan upang ihiwalay sila sa mga laiko. Ang mga lalaking ito ay sinasanay sa labas ng mga iglesya sa mga natatanging institusyon. Binibigyan sila ng mga digri, at tinatawag pang mga pari, na para bang sila ay isang natatanging uri ng mga tao. Ang ganitong kaayusan ay hindi naaayon sa mga turo ng Bagong Tipan. Ang mga titulong panrelihiyon ay tinuligsa ng Panginoon (Mateo 23:8-10). Kung ang pangangalaga at pamamahala sa mga lokal na iglesya ay magiging tulad ng nasa Bagong Tipan, kailangang ibang-iba ito

sa mga anyong karaniwang nakikita ngayon. Suriin natin nang maikli ang ilang bahagi.

Pagkakaroon ng Maraming Pastol

Inilalahad ng Kasulatan ang pamumuno ng isang pangkat sa halip na ng iisang pastor-guro bilang wastong anyo ng pamamahala sa iglesya. Sa Filipos 1:1, isang pangkat ng mga matatanda at mga diakono ang kinausap, kasama ng mga banal, hindi iisang pastor-guro. Si Tito ay isinugo sa Creta upang maglagay ng matatanda, hindi ng iisang pastor (Tito 1:5). Sina Pablo at Bernabe ay naglagay ng matatanda sa bawat iglesyang kanilang itinatag (Mga Gawa 14:23). Nang pumunta si Pablo sa Efeso, tinipon niya ang matatanda ng iglesya (Mga Gawa 20:17). Isinulat ni Pedro ang kanyang liham sa matatanda at tinawag ang kanyang sarili na isa sa kanila (1 Pedro 5:1, 2). Ang ideya ng iisang pastor ay wala sa aklat ng Mga Gawa at sa mga Sulat. Ang mga pagtatangkang ipakita na si Timoteo sa Efeso, si Santiago sa Jerusalem, at ang mga anghel sa Apocalipsis kabanata 2 at 3 ay mga pastor-guro ay hindi kapani-paniwala. Si Timoteo ay isang naglalakbay na misyonero, tulad ni Pablo. Si Santiago ay isang tagapamagitan, estadista, at kilalang pinuno sa Jerusalem. Ang mga anghel na binanggit sa Apocalipsis kabanata 2 at 3 ay mga anghel lamang, ayon sa pagpapaliwanag ng Kasulatan. Wala sa kanila ang tinawag na pastor-guro ng mga iglesya.

Mukhang hindi umuupa ng mga pastor mula sa labas ng kawan noong panahon ng Biblia. Ang sistema ng mga search committee, panayam para sa trabaho, halimbawang sermon, pagsisiyasat sa mga kandidato mula sa ibang lugar, at mga pang-akit na salapi ay huling nabuo. Walang ganoong bagay na pagtatalaga ng mga pastor sa mga iglesya ng mga opisyal o ng

mga namamahalang grupo. Sa halip, ang mga pastol ay lumitaw mula mismo sa loob ng kawan batay sa kahandaang maglingkod at sa espirituwal na mga katangian. Sa maraming iglesya sa labas ng Kanluraning daigdig, ganito pa rin ang nangyayari.

Tiyak na hindi ligtas sa mga kahirapan ang pinagsasaluhang pamumuno, gayundin ang sistema ng iisang pinuno. Kailangan ang mga espirituwal na pinuno, anuman ang sistema, upang maging maayos ang takbo ng mga iglesya. Ang anyo ay hindi garantiya ng buhay. Ang mga pinunong hindi espirituwal o walang kakayahan ay magpapalubog sa anumang sistema, ito man ay ayon sa Biblia o ipinataw ng tao.

Ang mga hamon ng sistema ng pamumuno ng isang pangkat ay nagsisimula sa katotohanang hindi ganito ang paraan ng paghawak sa mga bagay sa karamihan ng Sangkakristiyanuhan. Mahirap baguhin ang nakasanayang ugali o kaugalian. Mas malalaking hinihingi ang iniaatang sa ilang lalaki na mag-aral, gumawa, at manguna dahil hindi na nila maiaasa ang lahat sa pastor. Maaaring hindi nila alam kung paano gampanan ang mga tungkulin ng pastol malibang may magsanay sa kanila. Maaaring walang sinumang handa o may kakayahang tumulong sa kanila na magkaroon ng kinakailangang karanasan sa paglipas ng panahon. Napakadaling ipaubaya ang lahat sa isang bayarang staff upang gawin ang lahat ng mahahalagang tungkulin, lalo na ang pagtuturo at pagpapastol.

Gayunman, malaki ang mga pakinabang ng pamumuno ng marami, kung ito ay espirituwal. Ang pagkakaroon ng marami ay humahantong sa mas malawak na paglago ng mga espirituwal na kaloob sa mga kalalakihan, lalo na sa pangangaral at gawaing pagpapastol. Nabibigyan ng puwang

ang lahat ng espirituwal na kaloob upang gumana, sa halip na asahang ang karamihan ng kaloob ay nasa iisang tao. Nagbibigay ito ng mas malaking pananagutan sa mga lalaking pinuno na gumaganap bilang mga pastol, kapag hindi na sila tinatawag na laiko o mga karaniwang kasapi. Binabawasan nito ang pag-asa sa iisang tao at itinutuon ang pansin kay Cristo bilang ang tunay na Pinuno. Anu't anuman, walang iisang tao na makapagtataglay ng lahat ng kinakailangang kaloob o makapagpapasan ng bigat ng pagdadala ng buong pasanin nang mag-isa. Ang pasaning ito ay nakasira na sa maraming nag-iisang pinuno ng iglesia. Sa mga bansang ang mga mananampalataya ay kailangang kumilos bilang mga iglesia sa tahanan, o mga lihim na iglesia dahil sa pag-uusig, ang pagkakaroon ng maraming pinuno ay lubhang angkop. Gayundin sa maliliit na iglesia sa kanayunan. Ang pinagsamang pagsisikap ng pamumuno ng isang pangkat ay hindi humihinging matagpuan ang napakaraming kaloob sa iisang tao. Pinahihintulutan nito ang higit sa isang pananaw sa pagtukoy ng kalooban ng Diyos, at nag-iingat laban sa diktadurang pamumuno. Ang huling katwiran ay itinuturo ito ng Biblia.

Mga Pananagutan ng mga Pastol

Ano-ano ang iba't ibang tungkulin ng mga tagapangasiwa? Nakalulungkot na sa karamihan ng mga iglesia ay halos walang pagkakahawig sa larawang inilalahad ng Kasulatan. Sa karaniwang iglesia, ang matatanda ay dumadalo sa buwanang pulong at sinusuri ang mga usaping halos o lubusang walang kinalaman sa pangangalaga ng mga kaluluwa. Maaaring pinamumunuan nila ang mga komiteng pang-administrasyon na naghahanda ng badyet ng iglesia, o namamahagi ng tinapay

at saro sa serbisyo ng komunyon. Sa ilang kaso sila ay mga usher.

Ang larawan ng Biblia ay lubos na naiiba. Ang mga tagapangasiwa ay dapat may kakayahang magturo ng Salita (1 Timoteo 3:2; Tito 1:9), gumanap ng tunay na espirituwal na pamumuno, at magbantay sa mga kaluluwa ng kawan na pananagutan nila sa Diyos (Hebreo 13:17). Sila ang may gawain ng tunay na pagpapastol (1 Pedro 5:2), na kinapapalooban ng pagpatnubay, pagtutuwid, at pag-iingat sa mga tupa (1 Pedro 5:3; Mga Gawa 20:28). Sila ang mga tagapag-ingat ng doktrina sa kapatiran (Mga Gawa 20:29-31). Ang pagkabigo ng mga pastol sa kanilang mga tungkulin noong panahon ng Lumang Tipan ay nagdulot ng pinakamabigat na pagtuligsa ng Panginoon (Ezekiel 34:2-16). Nangako ang Diyos na Siya mismo ang gagawa ng hindi nagawa ng mga pastol. Ang ilang matatanda ay dapat tustusan sa pananalapi ng lokal na iglesia, lalo na kung sila ay nagpapagal sa pangangaral at pagtuturo (1 Timoteo 5:17, 18). Ipinahihiwatig nito ang buong-panahong paglilingkod sa lokal na kapulungan.

Bilang buod, nakikita natin sa Kasulatan na ang isang pangkat ng matatanda ay dapat magturo, manguna, at magpastol sa kawan, na sinasangkapan ang mga banal para sa gawain ng ministeryo (Efeso 4:12). Dapat nilang hangarin ang paglago ng mga mananampalataya upang gawin ang iba't ibang bagay na, sa mga iglesia ngayon, ay nakalaan lamang sa mga propesyonal at bayarang staff.

Mga Katangian ng mga Pastol

Ang mga katangiang espirituwal o pagkatao, sa halip na mga natatanging personalidad, ang namumukod sa mga katangiang

nakatala sa 1 Timoteo 3:1-7 at Tito 1:6-9. Ang pagiging inordenang klero o nagtapos sa isang institusyon ay hindi nakatala ni ipinahihiwatig. Ang pagiging maka-Diyos ay mas mahalaga kaysa sa pagiging kuwalipikado sa akademya. Ang pagiging espirituwal ang pinakamahalagang tanda ng isang maka-Diyos na pinuno.

Ang unang katangiang binanggit sa 1 Timoteo 3:1 ay ang paghahangad na gampanan ang tungkulin. Ang kusang-loob na kahandaan ay binanggit din sa 1 Pedro 5:2. Ito ay higit pa sa basta ambisyon ng tao. Ang paghahangad ng tanyag na posisyon (“upang makita ng mga tao,” gaya ng sasabihin ng Panginoon) ay isang katangiang nagdidiskuwalipika.

Kinakailangan ang pangangalaga sa mga tao dahil sa pag-ibig kay Cristo. Idiniin ng Panginoon kay Pedro ang pangangalaga sa Kanyang mga tupa bilang pagsubok ng pag-ibig sa Kanya (Juan 21:15-17). Ang lalaking ayaw mag-alaga sa mga tupa ay walang wastong paghahanda para sa gawain. Lalo na itong totoo kung ito ay dahil sa makamundong mga interes o ayaw magpasan ng mga pasaning kaugnay ng gawaing pagpapastol. Ibang usapan kung ang isa ay mapagpakumbaba lamang tungkol sa sariling kakayahan. Sa ganoong kaso, dapat siyang magpaubaya sa paghatol ng iba. Walang taong patas na hukom ng sarili niyang mga kakayahan.

May pagkakaiba ang mga katangiang mahalaga sa makamundong pamumuno at ang mga katangian ng mga pinuno ng Diyos. Pinag-iba ng Panginoon ang dalawa nang sawayin Niya ang ambisyon ng mga alagad na maging pinakatanyag bilang mga pinuno, gaya ng mga pagano. Sinabi Niya, “...hindi gayon sa inyo.” Sa halip, ang mga pinuno ay dapat tumayo sa lugar ng mga lingkod. Ang pinakadakilang pinuno sa

lahat, ang ating Panginoon, ay nagpakita ng saloobin ng isang lingkod. Ang kaugnay na katangian ng kapakumbabaan ay makikita sa ilang lugar. Halimbawa, may babala tungkol sa panganib ng pagmamataas, kaya hindi pinapayagan ang mga bagong hikayat sa tungkulin (1 Timoteo 3:6). Nadidiskuwalipika ang may palaawayang espiritu (1 Timoteo 3:3); gayundin ang taong mapagmatigas, madaling magalit, at mapanlaban (Tito 1:7). Walang Diotrefhes (3 Juan) na lilitaw kung isasapuso ito. Ang pastol ay dapat manguna sa pamamagitan ng moral na halimbawa, hindi bilang isa sa mga nagpapanginoon sa mana ng Diyos (1 Pedro 5:3).

Ang tungkulin ng pastol ay nakalaan lamang sa isang lalaking may iisang babae (1 Timoteo 3:2; Tito 1:6). Ito ang literal na salin mula sa Griyego, at naging sanhi ito ng maraming pagtatalo. Inakala ng ilan na hindi nito isinasama ang taong diborsiyado. Inaakala naman ng iba na hindi nito isinasama ang mga binata. Tiyak na hindi nito isinasama ang may maraming asawa. Malinaw na walang babaeng maaaring maging kuwalipikado (1 Timoteo 2:11, 12). Ang diwa ng katapatan sa pag-aasawa sa iisang babae ang sentro. Kinakailangan ang mabisang pamumuno sa asawa at mga anak (1 Timoteo 3:4, 5). Kung hindi, paano maaalagaan nang wasto ng isang lalaki ang iglesya ng Diyos?

Sa lahat ng bagay, ang pastol ay dapat isang lalaking may pambihirang mataas na pagkatao, iginagalang kapwa sa loob at sa labas ng kapulungan dahil sa kanyang patotoo. Ang walang kapintasang pagkatao ang ipinahayag na diwa. Ang pinuno ay dapat isang lalaking kayang magpasimula ng pagkilos at gumawa ng mga pasya kung kinakailangan. Kung hindi, hindi siya tunay na pinuno. Ang lalaking walang kibo o laging nag-

aalangan, bagaman mabuting Cristiano sa ibang paraan, ay hindi magiging mabuting pinuno. Hindi siya makapamamahala nang “mabuti” (1 Timoteo 5:17).

Ang sinumang lalaking kayang magbabala, sumaway, pumigil sa pagkakabaha-bahagi, magtaguyod ng pagkakasundo at magpanatili ng mabuting pakikipag-ugnayan sa kongregasyon ay tiyak na mabuting pinuno. Ang ganitong mga katangian ay binanggit din sa Kasulatan. Mahalaga ang maging masipag at matiyagang manggagawa (1 Tesalonica 5:12), gaya ng ipinakita ng ating Panginoon. Sigasig, hindi kapabayaan, ang kailangan sa mga pinuno.

Ang pastol ay dapat may kakayahang magturo (1 Timoteo 3:2; Tito 1:9), lalo na upang mapanatili ang wastong doktrina sa iglesia. *Hindi* sinabing kailangang siya ay isang may kaloob na mangangaral. Dapat siyang matatag na nakaugat sa Salita at kayang gamitin ito nang mabisa sa pakikitungo sa iba. Dapat siyang may kakayahang kapwa mangaral sa wastong doktrina at pabulaanan ang mga sumasalungat (Tito 1:9).

Paglalagay ng mga Pastol

Ang kapulungan ay hindi isang demokrasya, gaya ng iniisip ng marami, kundi isang monarkiya na tuwirang pinamamahalaan ni Cristo na ating Hari. Ang mga pastol ay dapat maglingkod bilang Kanyang mga lokal na kinatawang namamahala. Kaya lumilitaw ang tanong, “Sino ang naglalagay ng matatanda?” Sa kahuli-hulihan, ang kanilang paglalagay ay dapat sa pamamagitan ng Espiritu Santo (Mga Gawa 20:28). Dapat kilalanin ng kongregasyon ang mga taong kapwa nagpapakita ng mga katangian at gumagawa ng kinakailangang gawain. Ang

isang kuwalipikadong lalaki ay hindi nalilikha ng basta paglalagay sa isang katungkulan.

Si Tito ay naglagay ng matatanda sa ilalim ng awtoridad ni Pablo (Tito 1:5). Sina Pablo at Bernabe ay naglagay ng mga ito sa bawat iglesyang kanilang itinatag (Mga Gawa 14:23). Walang alinlangan na ang mga lalaking ito ay nakapasa na sa itinakdang pagsubok ng buhay at pagkatao. Sa kasalukuyang kawalan ng mga apostol o ng kanilang mga kinatawan, ang mga umiiral na matatanda, o ang misyonerong nagtatatag ng bagong lokal na iglesya, ang angkop na tao upang maglagay mula sa mga kuwalipikadong lalaki. Dapat kilalanin ng mga tao ang mga kuwalipikado at aktibo sa gitna nila (1 Tesalonica 5:12, 13). Kung walang umiiral na matatanda, walang misyonero, at walang nagtatanim ng iglesya, dapat kilalanin ng mga mananampalataya sa kanilang sarili ang mga taong pinakakuwalipikado sa espirituwal na gumaganap na ng pamumuno. Ang matatanda ay dapat isang kinikilalang pangkat, gaya rin ng mga diakono, na tatalakayin pa mamaya (Mga Gawa 6:6; Filipos 1:1). Yamang ang mga diakono ay dapat subukin muna sa mga naunang pananagutan (1 Timoteo 3:10), makatwiran ding subukin sa ganitong paraan ang mga maaaring maging pastol.

Hindi matalino ang gumawa ng padalus-dalos na pasya sa paglalagay ng isang matanda (1 Timoteo 5:22). Gaano katagal naglilingkod ang matatanda? Walang itinakdang edad sa Kasulatan, ni haba ng paglilingkod. Kapaki-pakinabang na alalahaning ang ating Panginoon ay mga 30 taong gulang nang simulan Niya ang Kanyang hayag na paglilingkod. Sa ilalim ng kautusan ni Moises, ang edad na 30 ay kinakailangan para sa lahat ng maglilingkod bilang saserdote. Maliwanag na hindi na

makapaglilingkod ang isang lalaki kung siya ay hadlangan ng anumang uri ng kahinaan kabilang ang katandaan. Ang moral na pagkabigo, pagkasira ng pamilya, madalas na pagliban, at hindi paggawa ng tungkulin ang mga karaniwang dahilan kung bakit dapat bumaba o alisin ang matatanda. Sa madaling sabi, naglilingkod ang pastol hangga't kaya niyang gumanap nang mabisa at may suporta ng kongregasyon. Ang matatalinong pastol ay tutulong sa pagsasanay ng mga nakababatang lalaki bilang mga kahalili at magbibigay-daan upang ang kanilang mga kapalit ay maging aktibong manggagawa. Isang pagkakamali ang kumapit sa anumang katungkulan hanggang kamatayan, kapag humina na ang pagiging kapaki-pakinabang o naubos na ang lakas.

Pagsasanay sa mga Pastol

Ang mga tagapangasiwa ay buong nagmula sa loob ng kapatiran sa mga unang kapulungan. Hindi sila kinuha mula sa mga ahensiya sa labas o mula sa ibang mga iglesya. Mas kilala ng matatanda ang kanilang mga tao at ang kalagayan ng mga ito kaysa sa isang tagalabas. Ang makatwiran at pinakamabisang paraan ng espirituwal na paglago ay kilala bilang personal na pagdidisipulo. Ito ay ipinakita ng Panginoong Jesus sa Labindalawa, gayundin ni Pablo sa ilang kabataang lalaki na kanyang nakatrabaho. Ang pagdidisipulo ay kinapapalooban ng palagiang pakikipag-ugnayan. Kabilang dito ang pagtuturo ng Salita, sama-samang pananalangin, sama-samang paglilingkod, at maingat na pinangangasiwaang pagsasanay habang gumagawa. Maraming pinuno ang hindi sinanay na gawin ito, ngunit posibleng matuto kung sila ay seryoso. May mga materyales na makatutulong. Kadalasang handa ang mga iglesya na magbahagi sa ibang mga iglesya

kung saan sila nagtagumpay sa paghubog ng mga pinuno, at humingi ng anumang tulong na kinakailangan upang magawa ito. Ang mahalaga ay maging nakatalaga sa pagsasanay ng mga magiging pinuno.

Walang masama sa pagpapapunta sa mga nakababatang lalaki sa mga institusyon o mga programa ng pagsasanay na makatutulong sa kanila. Maraming pagkakataon na ang kinakailangang tulong ay sadyang hindi makukuha mula sa mga kuwalipikadong lalaki sa loob ng kapatiran. Ang punto ay dapat kayang isagawa ng lokal na iglesia ang mabuting pangunahing pagsasanay sa loob, at hindi nito dapat ipagwalang-bahala ang pananagutang ito. Ang Panginoon nga ang Dakilang Pastol na pinuno, at ikinalugod ng Panginoon na gamitin ang Kanyang mga pangunahing lingkod upang patuloy na magsanay ng mga magiging pinuno. Dapat gabayan ng matatanda ang mga nangangakong kabataang lalaki sa kanilang pangunahing paglago bilang Cristiano, lalo na sa mga katangian ng pagkatao. Ang palawakin at palalimin ang isang maka-Diyos na kabataang lalaki sa Salita at sa mga karanasan sa ministeryo ay isang malaking pagkakataon at pananagutan ng pamumuno.

Pagtulong sa mga Pastol

Walang pangkat ng mga lalaking nag-aalaga sa kawan at naglilingkod sa Salita ang makagagawa nito nang mahusay habang nabibigatan sa napakaraming tungkuling walang kaugnayan. Hindi dapat maging pananagutan ng matatanda ang mga mas karaniwan ngunit kinakailangang bagay na may kaugnayan sa pagtakbo ng kapulungan. Nakita ito ng mga apostol sa pagtatatag ng unang pangkat ng mga lalaki upang humawak sa mga materyal na pangangailangan ng iglesia (Mga Gawa 6:2-6). Ang mga diakono ang nagpapatuloy sa

pananagutang pangalagaan ang mga pansamantalang pangangailangan ng kapulungan (Filipos 1:1; 1 Timoteo 3:8-13). Ang iba pang mga pinuno ng ministryo ay dapat sanayin upang tumulong sa matatanda sa gawain ng Panginoon. Ang kanilang mga katangian ay dapat ding humingi ng mataas na antas ng pagiging espirituwal. Dapat silang gumawa bilang mga “tagabuhat ng pasanin” para sa matatanda. Ang pagsasanay na ito ay maaaring maging mabuting paghahanda, o pagsubok, para sa pagiging matanda.

Pagtugon sa mga Pastol

Sinasabi ng Diyos sa Kanyang bayan na pahalagahan, sundin, at igalang ang kanilang mga tagapangasiwa (1 Tesalonica 5:13). Ang mga ideya ng kalayaan at indibidwalismo ay lumaganap sa mga nakaraang panahon. Ang mga taong may sariling isip at ayaw magpaturo ay nagagalit sa ideya ng pananagutan sa sinumang mas mababa sa Diyos. Hindi sinusupportahan ng Kasulatan ang ganitong mga saloobin. Tahasang sinasabi ng Salita sa mga mananampalataya na sundin ang mga namamahala sa kanila (Hebreo 13:17). Sinasabi ng Kasulatan na ang lumaban sa awtoridad ay paglaban sa Diyos (Roma 13:1-5). Naglalatag ang Kasulatan ng kaayusan ng pagpapasakop sa awtoridad (Efeso 5:21-6:9; 1 Corinto 11:3-12). Siyempre, walang sinumang dapat gumawa ng anumang labag sa batas, imoral, o malinaw na paglabag sa mabuting budhi. Walang espirituwal na pinunong hihingi nito. Ang mga pinuno ay may karapatang maipagtanggol laban sa mga paratang na hindi napatunayan o may masamang hangarin (1 Timoteo 5:19). Dapat silang magkaroon ng suporta sa panalangin mula sa buong kapulungan (1 Timoteo 2:1, 2).

Ang isang matatag na iglesia ay nangangailangan ng masiglang pamumuno, na pinalalakas ng Espiritu ng Diyos. Lubhang kailangan natin ang pinakaganap na pagpapala ng Diyos sa pamamagitan ng mga maka-Diyos na pinuno. Hindi natin maaasahang malunasan ang kakulangan ng pagiging espirituwal o pagkukusa sa pamamagitan lamang ng wastong anyo. Ang mga pagbabago ay maaaring dumating nang dahan-dahan at hindi kailanman dapat ipilit sa isang iglesia sa paraang nagdudulot ng pagkakabaha-bahagi. Kailangan ang panalangin at pagtitiyaga. Ang maingat na pagsasanay sa mga kabataang lalaki bilang mga espirituwal na pinuno ay saligan ng pagbuti sa pagpapastol at sa pagkamatanda.

Gabay sa Pag-aaral: Ang mga Pastol ng Iglesia

1. Basahin ang 1 Timoteo 3:1-7; Tito 1:5-8; at 1 Pedro 5:1-4.
Itala ang tatlong ibang pangalan para sa mga nakatatandang pinuno ng kapulungan at ipakita ang kahulugan ng bawat pangalan. May maisip ka bang mga pangalang walang batayan sa Kasulatan? Bakit hindi ito ayon sa Kasulatan?
2. Itala ang hindi bababa sa tatlong pakinabang ng pamumuno sa iglesia ng marami. Itala ang tatlong dahilan kung bakit sa palagay mo ay karaniwang ginagamit sa halip nito ang sistemang may iisang pastor-pinuno.
3. Mula sa mga nabanggit na talata sa 1 Timoteo, Tito, at 1 Pedro, itala ang sampung pangunahing katangian upang maging isang maka-Diyos na tagapangasiwa.
4. Paano itinalaga ang matatanda noong panahon ng mga apostol? (Tito 1:5; Mga Gawa 14:23) Paano sila dapat italaga ngayon?

5. Kung tapat sa Kasulatan, paano dapat tumugon ang mga banal sa kanilang matatanda? (1 Tesalonica 5:13; Hebreo 13:17; 1 Timoteo 5:19; Roma 13:1, 2)
6. Opinyon: Ano sa araling ito ang pinakatumatak sa iyo at bakit?
7. May bahagi ba sa araling ito na hindi malinaw sa iyo?

Aralin 6: Ang Pagkasaserdote ng Iglesia

“Kayo rin naman, bilang mga batong buháy, ay itinatayo bilang isang espirituwal na bahay para sa **isang** banal na pagkasaserdote, upang maghandog ng mga espirituwal na hain na kalugud-lugod sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu-Cristo” (1 Pedro 2:5) “...kayo ay isang maharlikang Pagkasaserdote” (1 Pedro 2:9).

Ang salitang *saserdote* mismo ay nagpapahiwatig ng isang taong gumaganap sa pinakapuso ng espirituwal na gawain, na nagsasagawa ng mga ritwal o panalangin na namamagitan sa Diyos at sa tao. Mula pa sa pinakasinaunang panahon, laging makikita ang gawaing pansaserdote, kapwa sa huwad na relihiyon at sa tunay na pagsamba. Sa panahon ng mga patriyarka sa Lumang Tipan, makikita ang mga ulo ng sambahayan, tulad ni Abraham, na nagtatayo ng mga dambana at naghahanda ng mga handog sa Diyos sa paraang pansaserdote. Si Melquisedec, Hari ng Salem (ang sinaunang pangalan ng Jerusalem), ay gumanap bilang saserdote ng Kataas-taasang Diyos, na sa kanya ay nagbayad pa ng ikapu si Abraham (Genesis 14:11-20). Siya ay naging isang larawan o tipo ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ang ating Dakilang Punong Saserdote (Hebreo 7:11-22). Ang pagkasaserdote ay **isang** mahalaga at banal na katungkulan sa paningin ng Diyos, kung isinasagawa ayon sa Kanyang mga tuntunin.

Ang Pagtawag sa mga Saserdote

Sa Biblia, ang salitang saserdote ay nagmula sa salitang Hebreo na *kohen* na maaari ring may kaugnayan sa isang salitang Arabe na nangangahulugang “lumapit.” Ang konseptong ito ng paglapit sa Diyos ay makikita sa Exodo 19:22; 28:43 at 30:19,20.

Mula pa sa panahon ni Adan, kinailangan ng makasalanang tao na lumapit sa Diyos batay sa mga haing may dugo. Si Job, na kapanahon ni Abraham, ay naghandog ng mga hain sa Diyos para sa kanyang sambahayan (Job 1:5). Nang buuin ng Diyos ang bansang Israel, ang Kanyang hangarin para sa kanila ay maging isang kaharian ng mga saserdote at isang banal na bansa (Exodo 19:6). Dahil sa kanilang kasalanan at pagkabigong tuparin ang mga layunin ng Diyos, pinahintulutan silang magkaroon ng isang kinatawang pagkasaserdote mula sa iisang lipi (Levi), na pinili upang maglingkod para sa ibang mga lipi. Sa piling pangkat na ito, ang mga anak lamang ni Aaron ang kuwalipikadong pagmulan ng isa sa kanila upang maging punong saserdote at sa gayon ay makapasok sa kabanal-banalang dako, ang pinakasagradong panloob na silid ng Templo. Maging ang pribilehiyong ito ay limitado sa minsan isang taon, hanggang sa panahon ng dakilang hain ng ating Panginoong Jesus (Hebreo 9:6-14). Ngayon, ang lahat ng mananampalataya ay maaaring pumasok sa banal na dako, sa mismong presensiya ng Diyos, dahil sa dugo ni Jesus (Hebreo 10:19-22). Kaya ang pagkasaserdote ay hindi na isang tungkuling nakalaan sa iilang may pribilehiyo kundi ipinagkaloob sa lahat ng nilinis sa pamamagitan ng gawaing paghahain ng ating Panginoong Jesus.

Ang lahat ng mananampalataya ngayon ay ibinibilang na kapwa banal at maharlikang pagkasaserdote (1 Pedro 2:5, 9). *Ito ang tinatawag na pagkasaserdote ng lahat ng mananampalataya.* Ang Panginoong Jesus lamang ang Dakilang Punong Saserdote (Hebreo 6:19, 20), at ang mga mananampalataya ay ginawang isang kaharian ng mga saserdote na naglilingkod sa Diyos sa ilalim Niya (Apocalipsis 1:6). Ang kamangha-manghang katotohanang ito ay kilalang-kilala ng unang iglesya ngunit

nalabuan sa paglipas ng mga siglo, hanggang sa bihira na itong malaman. Ano ang nagpalabo rito? Maliwanag na ang kakulangan ng kaalaman sa Biblia ang nagpangyaring mapanatiling walang-alam ang mga mananampalataya. Ang paglitaw ng sistemang kilala bilang klerikalismo sa iglesya ay lumikha ng isang natatanging uri ng mga lalaki na sila lamang ang tinatawag na “mga pari” at sila lamang ang maaaring maglagay ng mga susunod na “pari.” Pinangasiwaan nila ang tinatawag na mga sakramento, ipinamahagi ang tinapay at alak sa Komunyon, tumayo sa likod ng mga nakabakod na barandilya sa mga altar at itinaas ang kanilang mga kamay upang basbasan ang mga tao para sa Diyos. Ang mga karaniwang mananampalataya ay tinawag na laiko, na nangangahulugang karaniwang mga tao, at ibinaba sa tungkulin ng mga manonood o pangalawang kalahok. Wala silang kaalam-alam na sa katunayan silang lahat ay dapat maging isang kaharian ng mga saserdote na may pantay na mga pribilehiyo sa paningin ng Diyos. Hindi rin nila napagtanto na ang mga nakatayong nakabata sa harap nila ay mga saserdoteng gawa lamang ng tao, na naglilingkod nang walang anumang awtoridad o katayuang ibinigay sa kanila ng Diyos.

Ang pagkakaiba ng klero at laiko sa mga Cristiano ay malinaw na mali, sapagkat bahagya itong nakabatay sa pagkakaiba sa Lumang Tipan ng mga saserdote at ng lahat ng iba pang Israelita. Nakalulungkot na ito ay ang sistema ng Lumang Tipan na lumilitaw sa kasuotang Cristiano.

Maaaring makatulong na gumawa ng ilang pagkakaiba sa pagitan ng turo ng Biblia at ng makabagong gawi. Upang maunawaan ang kahulugan ng pagkasaserdote ngayon, isaalang-alang ang mga pagkakaibang ito:

1. Ang mga Saserdote ay Inilalagay Lamang ng Diyos. “Walang taong umaangkin ng karangalang ito para sa kanyang sarili, kundi tinatanggap niya ito kapag siya ay tinawag ng Diyos” (Hebreo 5:4). Sa katunayan, ang paglalagay sa pagkasaserdote ngayon ay nagaganap sa mismong sandaling tayo ay ipinanganak na muli, yamang ang lahat ng mananampalataya ay mga maharlikang saserdote. Ang pagkasaserdote sa Lumang Tipan ay usapin ng kapanganakan sa angkan (Bilang 3:3), na nagmula pa sa mga patriyarkang ulo ng sambahayan. Ang pagkasaserdote sa Bagong Tipan ay usapin ng bagong kapanganakan, sa ganang Diyos. Ang iba pang makalupang saserdote ay gawa lamang ng tao, walang pahintulot ng Diyos, gaya ng inilalarawan sa aklat ng Mga Hukom (17:5, 6). Walang tao o institusyong panrelihiyon ang may *awtoridad* na maglagay ng sinuman bilang saserdote.

2. Ang mga Saserdote ay Walang Natatanging Kasuotan. Sa Israel ay may kasuotang itinakda ng Diyos para sa punong saserdote at sa kanyang mga kasamahan (Exodo 28:2, 40). Ngunit ang sistemang iyon ay lubusang isinantabi ng Diyos (Hebreo 7:12, 18, 19). Kung paanong ngayon ay wala tayong Templo, walang dambana ng hain, walang itinakdang ritwal o kapistahan, gayundin ay wala tayong mga saserdoteng nakabata. Ang pagtatangkang buhayin ang ilang bahagi ng sistemang ito ng Lumang Tipan at isuot ito sa kasuotang Cristiano ay pagtanggì sa kasalukuyang kaayusan ng Kasulatan. May tumawag sa gawing ito ng mga natatanging saserdote, natatanging kasuotan, banal na mga altar, mga kandila at insenso na “ang hindi awtorisadong lilim ng isang lumipas nang anino.” Ang sistema ng Lumang Tipan ay isa lamang anino, isang simbolikong huwaran na tumuturo kay Cristo.

Dumating na ang Panginoon. Hindi na kailangan ang mga anino.

3. Ang mga Saserdote ay Hindi mga Tagapagsagawa ng Seremonya. Ang ibig naming sabihin ay wala silang anumang opisyal na awtoridad na mangasiwa sa Hapunan ng Panginoon, basbasan ang tinapay at saro, baguhin ang mga ito, magsagawa ng mga ritwal ng bautismo, o mag-alay ng mga itinakdang panalangin sa harap ng kongregasyon. Ang mga saserdote ay walang natatanging kapangyarihan na hindi makakamit ng lahat ng sumasampalataya. Ang ganitong mga ideya ay malinaw na salungat sa kaayusan ng pagkasaserdote sa Bagong Tipan. Ang ating mga kapangyarihan sa Panginoon ay espirituwal sa halip na seremonyal.

Mga Pribilehiyo ng mga Saserdote

Sa pangkalahatan, ang isang tunay na saserdote ay kumakatawan sa tao sa harap ng Diyos at kumakatawan din sa Diyos sa harap ng tao. Ang saserdote ay pumapasok sa presensiya ng Diyos, na nilinis ng dugo ni Jesus. Doon siya nananalangin para sa kanyang sarili at para sa iba. Nakikipag-usap din siya sa Diyos para sa mga walang daan patungo sa Kanya, ang mga hindi ligtas at hindi nilinis ng dugo ni Cristo. Ano-ano ang ating mga pribilehiyo bilang mga saserdote?

1. May Daan Tayo Patungo sa Diyos. Kung wala ito ay hindi tayo maaaring maging mga saserdote. Na may pagtitiwalang higit na malaki kaysa sa mga sinaunang saserdote, ang mananampalataya ay maaaring lumapit nang may katapangan sa harap ng Diyos, na pumapasok sa tabing, na siyang Kanyang laman (Hebreo 10:19, 20). Ang tabing ng Templo ay napunit upang magbigay ng tuwirang daan patungo sa Diyos sa

mismong sandali ng kamatayan ng Panginoon (Marcos 15:37, 38). Ang lahat ng sumasampalataya ay maaaring lumapit sa Diyos nang may lubos na katiyakan (Hebreo 10:22).

2. Naghahandog Tayo ng mga Hain sa Diyos. Ang sinumang gumaganap bilang saserdote ay dapat may maihahandog sa Diyos (Hebreo 8:3). Noong panahon ng Lumang Tipan, kinapapalooban ito ng mga haing hayop, bilang larawan ng darating na haing may dugo ng Mesiyas. Kinapapalooban din ito ng mga unang bunga ng mga pananim, ng mga ubasan, at ng salapi. Kinikilala ng pagsamba ang kabutihan at pagpapala ng Panginoon bilang may-ari ng lahat. Ang hain ni Cristo ay nagwakas na ngayon sa pangangailangan ng mga handog na hayop bilang alaala. May pribilehiyo tayo ngayon na magdala ng ibang mga handog sa Diyos sa liwanag ng dakilang hain ng Kanyang Anak para sa atin. Kabilang dito ang (1) araw-araw na pagsuko ng ating mga katawan sa Kanya bilang isang buháy na hain (Roma 12:1, 2). (2) Ang hain ng ating mga kaloob na salapi (Filipos 4:16-18; Hebreo 13:16) sa isang maayos at palagiang paraan (1 Corinto 16:1, 2). (3) Ang hain ng ating paglilingkod (Filipos 2:17). (4) Ang hain ng ating pagpapatotoo sa Ebanghelyo, na maaaring magbunga ng espirituwal na bunga sa mga kaluluwang nadala kay Cristo (Roma 15:16). (5) Ang hain ng papuri, ang ating pagsambang binibigkas sa Diyos (Hebreo 13:15). Ang ganitong mga hain ay dapat ihandog sa Diyos nang may malalim na pagkaunawa sa kahalagahan ng mga ito. Ang mga ito ay mga espirituwal na hain (1 Pedro 2:5), hindi maliliit na abuloy.

3. Namamagitan Tayo sa Diyos. Mula pa sa pinakaunang mga salaysay ng Biblia, maliwanag na kinailangan ng mga tao ang iba upang ipanalangin sila (Job 42:8-10). Sinasabing nagtataka

ang Diyos na ang mga mananampalataya ay hindi namamagitan sa Kanya para sa iba kapag malaki ang pangangailangan at may pagkakataon (Isaias 59:16). Kung ang ating Panginoon ay naglalaan ng panahon araw-araw upang mamagitan para sa atin, ang Kanyang bayan (Hebreo 7:25), lalong higit na dapat nating gawin din ito para sa lahat ng tao (1 Timoteo 2:1, 2). Inaanyayahan tayo, at inuutusan din, na gamitin ang banal na pribilehiyo ng pamamagitan sa harap Niya bilang Kanyang mga saserdote. Ang banal na panalanging pamamagitan ay tulad ng insensong inihahandog sa harap ng Diyos (Apocalipsis 8:3, 4).

4. May Kasiyahan Tayo sa Diyos. Ang mga Levita ng Israel ay hindi binigyan ng lupain tulad ng ibang mga lipi. Ang Panginoon ang kanilang mana (Deuteronomio 18:1, 2). Ang ating dakilang gantimpala sa paglilingkod sa Kanya ay ang pinakamataas na kagalakan ng paglilingkod sa Kanya. Ang isa pang pakinabang ay ang kayamanan sa Langit (Mateo 6:20). Maaaring may mga gantimpala pa sa buhay na ito (Lucas 18:28-30). Gayunman, ni ang mga materyal na bagay, ni ang mga kagalakang panlupa ay hindi kailanman maaaring maging ating *pinakahuling* kasiyahan. Ang Diyos ang dapat maging ating ganap na kasiyahan.

Maaaring gumanap ang mga saserdote sa iba't iba pang paraan. Dapat silang may kakayahang magpayo mula sa Salita (Malakias 2:7; Hebreo 5:12) bilang mga kinatawan ng Diyos. Dapat nilang makilala ang pagkakaiba ng banal at ng karaniwan, o ng marumi at ng malinis (Levitico 10:10). Maaaring tawagin sila upang humatol sa mahihirap na usapin ng mga personal na alitan (1 Corinto 6:3; Ezekiel 44:24). Sa pakikitungo sa mga walang-alam at naliligaw, dapat silang matutong maging mahinahon, na kinikilala ang sarili nilang mga kahinaan

(Hebreo 5:1, 2). Ang lahat ng ito ay maaaring isagawa bilang gawaing pansaserdote para sa Diyos.

Ang Kabanalan ng mga Saserdote

Ang mananampalatayang saserdote ngayon ay hindi mas kaunti ang obligasyong maging banal sa kanyang buhay at paglakad kaysa sa katapat niya sa Lumang Tipan. Ang mga naglilingkod ay dapat maging banal at hindi humipo ng marumi (Isaias 52:11). May mga detalyadong tuntunin upang hadlangan ang mga saserdoteng may kapansanan sa paglilingkod (Levitico 21:16-23). Ang ilan ay pansamantala, ibig sabihin ay maaari silang maglingkod kapag naitama na ang problema. Ang iba ay permanente. Maraming tuntunin tungkol sa karumihan (Levitico 21:1-5; 22:1-9). Nakasulat sa turbante ng punong saserdote ang mga salitang ito, “Banal sa Panginoon,” na nagpapakita ng mataas na diwang ito ng pagtatalaga.

Ang matinding pagbibigay-diin na ito sa kabanalan ay umakay sa maraming saserdote na mabuhos ang isip sa mga ritwal na anyo ng karumihan. Sinaway ng Panginoon ang pagkaabalang ito sa panlabas na kapalit ng panloob na kadalisayan at pagtatalaga (Mateo 23:25, 26). Ang panloob na karumihan ang mapanganib na uri. Maaari itong maitago ng mapagkunwaring pagbibigay-diin sa mga panlabas na bagay. Sinisira ng karumihan ang pakikipag-isa sa Diyos at sa gayon, hangga’t hindi nalilinis, ay pinapatigil ang paggamit ng mga pribilehiyong pansaserdote (Awit 66:18). Ang tunay na kabanalan ay hindi makikita sa natatanging kasuotan, natatanging mga gusali o natatanging mga araw para sa mga gawaing panrelihiyon. Ang kabanalan ay isang pusong dalisay, katuwiran, pag-ibig, pananampalataya, at kapayapaan na nakalulugod sa Diyos (2 Timoteo 2:22). Ito ay dalisay na

relihiyon na nag-uudyok sa tao na dalawin ang mga ulila at ang mga nagdurusa (Santiago 1:27). Ito ay isang dalisay na budhi na sensitibo sa Diyos sa mga bagay na may pangmatagalang kahalagahan, at sa gayon ay nagpapakuwalipika sa isang saserdote para sa paglilingkod (1 Timoteo 1:5). Ang saserdote sa Lumang Tipan ay kailangang malinis *ayon sa seremonya*. Ang saserdote sa Bagong Tipan ay kailangang malinis sa *espirituwal*.

Ang tanda ng isang saserdote ay dapat ang ganap na pagtatalaga sa Diyos sa bawat bahagi ng buhay. Ang taong iyon ay lalaki ng Diyos o babae ng Diyos. Ang paghihiwalay *para sa* Diyos gayundin ang paghihiwalay *mula sa* karumihan ang bumubuo sa ganap na diwa ng kabanalan o pagpapakabanal. Ang ritwal na pagtatalaga ni Moises kay Aaron at sa kanyang mga anak ay sumagisag sa pagbubukod sa buong pagkatao ng tao para sa Diyos. Ang dugo ay inilagay sa pingol ng kanang tainga, sa hinlalaki ng kanang kamay at sa hinlalaki ng kanang paa (Levitico 8:23). Ipinahiwatig nito na ang pakikinig, paglilingkod at paglakad ng isang saserdote ay pinabanal ng dugo upang ihanda siyang mabuhay para sa Diyos. Ang ating layunin bilang mga saserdote ngayon ay dapat ding ganoon. Iniligtas tayo ni Cristo upang mamuhay ng buhay na banal na nakalulugod sa Diyos. Ang mga nakapagpaparuming ugali, malalaswang babasahin o panoorin, bulok na pananalita, o masasamang pakikisama ay dapat alisin sa ating buhay. Ang pagtatalaga sa Diyos ng ating panahon, lakas, mga kaloob, at iba pang natatanging kakayahan ay wastong pamumuhay bilang saserdote.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Hindi sapat na sa panlabas lamang ay sang-ayunan ang pagkasaserdote ng lahat ng mananampalataya bilang isang doktrina ng Biblia na ating pinaniniwalaan. Hindi sapat na mahigpit na tuligsain ang klerikalismo o iba pang gawi na humahadlang sa pag-unawa at pagsasagawa ng tunay na pagkasaserdote sa loob o labas ng iglesya. Kinakailangang mapagtanto natin ang buong kahulugan ng pagiging banal na kasapi ng isang kaharian ng mga saserdote at magsimulang gumanap nang aktibo bilang ganoon. Ang katotohanan ng Diyos ay humihingi ng aktibong pagtugon.

Yamang may daan tayo patungo sa Diyos, dapat tayong madalas lumapit sa Kanya nang may malinis na mga kamay at pusong dalisay. Yamang tinawag tayo upang maghandog ng mga hain, dapat nating gawin ito sa lahat ng bahaging nabanggit. Yamang maaari tayong mamagitan para sa iba, huwag nating biguin ang Diyos sa pamamagitan ng hindi paggamit sa bawat pagkakataon. Yamang dapat tayong magkaroon ng kasiyahan sa Diyos lamang at hindi sa mga materyal na bagay, muli nating suriin ang tunay na kayamanang matatagpuan lamang kay Cristo. Sa wakas, alalahanin na tayo ay may pinakamataas na pagtawag sa banal na pamumuhay. Kapag ang mga bagay na ito ay naging totoo sa araw-araw na pamumuhay, saka natin isinasagawa ang pagkasaserdote ng lahat ng mananampalataya. Ang pampublikong pagsamba, sa paraang maka-Diyos, ay isang karangalan para sa isang saserdote, bagaman hindi isang kinakailangan. Gayunman, ang pansariling pagsasagawa ng pagkasaserdote ay laging bukas sa lahat ng mananampalataya at hindi dapat pabaya.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Pagkasaserdote ng Iglesya

1. Basahin ang Hebreo 9:1-10. Bago mo pinag-aralan ang paksang ito, ano ang kahulugan sa iyo ng ideya ng pagkasaserdote? Hanggang saan mo nalalaman ang katotohanan ng Apocalipsis 1:6?
2. Paghambingin ang saloobin tungkol sa paglapit sa Diyos sa Hebreo 12:18-21 at sa Hebreo 10:19, 20. Ano ang iyong saloobin kapag lumalapit ka sa Diyos?
3. Basahin ang Hebreo 10:19-22. Anong kalayaan ang mayroon tayo ngayon na wala sa mga saserdote ng Lumang Tipan?
4. Basahin ang Hebreo 13:10-16. Bilang mga saserdote, ano ang ating “dambana” at ano ang ating mga “hain”?
5. Ano ang pagsasabuhay ng Levitico 8:23 sa isang saserdote ng Bagong Tipan?
6. Matapos basahin ang mga salita ng Panginoon sa Marcos 7:1-5, ano ang magagawa mo upang maiwasan ang pagkukunwari ng mga Fariseo na may panlabas na kawastuhan, ngunit may panloob na karumihan?
7. Bago mo pinag-aralan ang doktrina ng Bagong Tipan tungkol sa pagkasaserdote, paano naiiba ang iyong mga kaisipan noon sa iyong pananaw ngayon, lalo na matapos pag-aralan ang mga tala ng aralin?
8. Opinyon: Ano sa araling ito ang pinakanakaapekto sa iyong pag-iisip?

Aralin 7: Ang Banal na Buhay ng Iglesya

“Upang ang buhay naman ni Jesus ay mahayag sa aming katawan” (2 Corinto 4:10).

Ang iglesya ay isang buháy na katawan ng mga tao, na lubos na umaasa sa Panginoon para sa lahat ng espirituwal na buhay at kapangyarihan. Si Cristo ang ating buhay, bilang bawat isa at bilang sama-sama (Colosas 3:4). Kapag nananatili tayo sa Kanya at kumukuha ng pagkain mula sa Kanya, tayo ay yumayabong (Juan 15:1-5). Kung titingin tayo sa Kanya, maaasahan natin Siya na tapat na magbibigay ng lahat ng kailangan para sa ating pagpapala.

Inihayag ng Diyos ang Kanyang pagkatao bilang Isa na hindi nagtatangi kaninuman. Kaya’t Siya ay pantay na handang pagpalain ang alinmang pangkat na nagtitipon sa Kanyang pangalan kung handa silang tuparin ang Kanyang mga kondisyon para sa pagpapala. Bilang pangkalahatang tuntunin, ang mga pagpapala ng Diyos ay may kondisyon. Ang pananampalataya, pagsunod, katuwiran, at maging ang pagtitiyaga ay ilan sa mga kondisyon ng pagkatao na sinasabi ng Diyos na kailangan upang matanggap ang sagot sa panalangin o upang magkaroon ng kapangyarihan sa pamumuhay. Sinabi ni Jesus, “Kung Ako’y inyong iniibig, tutuparin ninyo ang Aking mga utos” (Juan 14:15). Ang Biblia ay puno ng mga kuwento at mga tuntunin na naglalarawan ng pagpapala ng Diyos sa mga matuwid o ng Kanyang paghatol sa mga suwail o hindi sumasampalataya.

Tila ang kakaunti lamang sa mga kapulungan, gaya ng kakaunti sa mga nagpapahayag na mananampalataya, ang tunay na nagtatamasa ng kapangyarihan ng buhay ng Diyos na mabisang

gumagawa sa kanila. Yamang ang pagkakamali ay hindi maaaring nasa Diyos, ang problema ay tiyak na nasa atin dahil hindi natin inaangkin ang Kanyang mga pangako (pag-aangkin) o hindi natin tinutupad ang Kanyang mga kondisyon (pananampalataya at pagsunod). Tiyak na nagkakamali tayo kung iniisip nating nasisiyahan ang Panginoon sa mga kulang na buhay at sa malamlam na nagniningas na mga ilawan na tinatawag na mga lokal na kapulungan. Malinaw ito sa Kanyang mga bilin sa mga iglesya sa Asia (Apocalipsis 2 at 3).

Mga Kayamanan para sa Buhay ng Katawan

Hilig nating pag-isipan nang matagal ang mga problema at pagsalungat na ating hinaharap sa halip na ang mga kayamanang inilaan para sa tagumpay. Maraming sinasabi ang mga mananampalataya tungkol sa kapangyarihan ng diyablo, sa kasamaan ng sistema ng sanlibutan sa ating paligid, sa pangkalahatang pagbagsak na ipinropesiya para sa mga huling araw, at pagkatapos ay binibigyang-katwiran ang kabiguan. Posible ring aliwin natin ang ating sarili sa kaisipang ang pagpapabaya o paghina ng sigla ng ating iglesya ay mapapatawad basta't tapat lamang tayo sa pagsunod sa tamang mga anyo at sa pagdalo sa mga pagtitipon. Sumasang-ayon ba rito ang Panginoon ng iglesya?

Kailangan nating pagbulay-bulayan ang mga pangako at mga kayamanang inilaan ng Ulo ng iglesya para sa Kanyang Katawan. Inilagay Niya ang buhay ng Diyos sa atin bilang bawat isa, at kaya ito ay naroroon din sa atin bilang sama-sama. Kapag ang buhay na iyon ay dumadaloy gaya ng katas ng puno ng ubas tungo sa mga sanga, sila ay magbubunga. Inaasahan ng Diyos ang bunga. Pinuputulan Niya o inaalís ang hindi namumunga. Ito ay angkop sa lokal na kapulungan.

Ipinagkakaloob ng Diyos ang banal na buhay, ang Kanyang binhi, sa mga mananampalataya (2 Pedro 1:3). Ang Espiritu ng Diyos ay ibinigay bilang ating Katulong (Juan 14:16, 26). Itinuring na hindi maaaring mawala ang Espiritu Santo para sa pagsulong ng batang iglesya (Lucas 24:49; Mga Gawa 1:4, 5, 8). Hindi sila dapat lumabas para sa kanilang misyon hangga't hindi pa Siya dumarating upang manahan sa kanila. Ang anumang hakbang na gawin natin ay mabibigo kung walang malapit na kaugnayan sa Espiritu ni Cristo. Kailangan tayong pasakop sa Kanya upang punuin o pamahalaan Niya tayo. Ang buhay ni Jesus ay dadaloy sa Kanyang iglesya kapag Siya ay naghahari bilang Panginoon sa Kanyang bayan na lubos na pasakop sa paghaharing iyon sa lahat ng bahagi ng kanilang buhay. Ang kabaligtaran nito ay ang pagpapalungkot, pagpatay ng ningas, o sa iba pang paraan ay paghadlang sa Kanyang Espiritu. Kung magkagayon ay hindi dumadaloy nang wasto ang banal na buhay. Nagbubunga ito ng mahinang patotoo. Sa paglipas ng panahon, lalabo ang ilaw o aalisin ang ilawan (Apocalipsis 2:5).

Maaaring tila maayos ang lahat dahil sa mga panlabas na tanda ng kasaganaan, kahit na may malalaking depekto sa loob ng isang katawan. Ganito noong panahon ni Haring Solomon at sa iba pang karaniwang mabubuting hari ng Israel at Juda. Mapanirang mga pangyayari ang sumunod sa kanilang paghahari. Maaaring nagpapakita ang isang iglesya ng anyo ng buhay sa pamamagitan ng pag-akit ng maraming tao. Ang isa namang iglesya ay maaaring pumukaw ng pansin sa sarili sa pamamagitan ng mapagmataas na publisidad, paggawa ng mapangahas na mga pahayag, pagtatanghal ng kaakit-akit na mga personalidad o musikal na libangan na makapagdadala ng maraming tao sa loob ng ilang panahon. Ang tao ay lubhang

matalino sa kakayahang gayahin ang tunay na espirituwal na buhay. Para sa gayong mga iglesya, ang layunin ay nagbibigay-katwiran sa anumang paraang ginagamit. Kapag inihambing ang gayong mga kapulungan, at ang kanilang mga pamamaraan, sa Panginoon at sa Kanyang mga pamamaraan, nalalantad na ang mga iyon ay murang panggagaya lamang. Hindi naghanap ng publisidad ang Panginoong Jesus, kahit para sa Kanyang mga himala at tanda. Madalas Niyang sabihin sa mga pinagaling Niya na huwag sabihin kaninuman ang nangyari. Kailanman ay hindi Siya nangalap ng pondo o namalimos ng salapi. Hindi Siya tagapag-aliw at hindi Niya ginamit ang gayong pamamaraan upang maabot ang mga tao.

Mga Hadlang sa Buhay ng Katawan

Ang ilan sa mga bagay na nabanggit na ay bumubuo ng hadlang sa paglagong nakasalig sa simulain. Ang *materyalismo*, na ang ibig sabihin ay ang pagkaabala sa mga bagay na makukuha o maaangkin, ay nakalukob sa malaking bahagi ng iglesya sa kanluran na parang nakamamatay na usok. Ang *katiwalian*, kahit sa mga tanyag na lider, ay ginawang iskandalo sa sanlibutan ang mismong salitang iglesya. Ang ilan ay nagbigay ng pagkakataon sa mga kaaway ng Panginoon na kutyain kapwa Siya at ang Kanyang layunin. Ang *kulang na pagtatalaga* ay maaaring siyang pinakamalaking nag-iisang dahilan na humahadlang sa pagsulong o tagumpay sa buhay ng mga mananampalataya. Ang ibig sabihin nito ay ang kawalan ng buong-pusong pangako na mamuhay para kay Cristo sa anumang panahong ipahintulot sa atin dito sa lupa. Ang *kawalan ng pagkagulang* ay maliwanag na isang nakatagong sanhi ng maraming problema sa iglesya sa Corinto, kaya't nanatili silang mga sanggol lamang, na tinawag na makalamang

mga Cristiano (1 Corinto 3:1-3). Karamihan sa gawaing pagpapastol sa iglesia ay inilalaan sa pagsisikap na tulungan ang mga hindi pa gulang o makalamang mananampalataya, kaya't nababawasan ang panahon para sa pagsasanay ng mga banal na mas nakatalaga, o napapabayaang gawain ng pag-eebanghelyo. Ang *pagkamakasarili* ang ugat ng karamihan sa makasalanang pag-uugali. Ang iba pang mga depekto na humahadlang sa mga iglesia ay:

1. Kakulangan ng Espirituwal na Kapangyarihan. Ang mga kasalanang binanggit sa itaas ay tiyak na magbabara sa daluyan ng kapangyarihan ng Diyos sa alinmang buhay. Ang *kasalanang hindi ipinahahayag*, hindi namamalayan at hindi hinahatulan, ay dapat bunutin mula sa alinmang buhay o katawan na nangangahas humingi ng pagpapala ng Diyos. Itinatago ng Diyos ang Kanyang mukha sa atin kapag tayo ay nagkakasala (Mikas 3:4; Isaias 1:15). Kinatatakutan ito ng mga taong maka-Diyos. Ang *kawalan ng pananampalataya*, o maging ang kalagitnaan ng lugar na tinatawag na pag-aalindangan, ay humahadlang sa makapangyarihang gawa ng Diyos (Mateo 14:29-31). Ang kawalan ng pananampalatayang ito ay maaaring isang dahilan ng ating *kabiguang angkinin* ang mga pangako ng Diyos. Ang *pagkakampante* o kawalang-interes sa bayan ng Diyos ay walang ibang nagawa kailanman kundi hadlangan ang Kanyang gawain. Sa maraming lugar, hindi seryosong nababahala ang mga tao na may kakulangan ng kapangyarihan ng Diyos sa gitna nila. Maaaring alam nila ito ngunit hindi sila sapat na nababahala upang gumawa ng anumang mahalagang bagay na maaaring magdulot ng pagbabago.

2. Kakulangan ng Espirituwal na Pamumuno. Tuwing kumikilos ang Diyos nang may kapangyarihan, gumamit Siya

ng mga taong lider. Hindi Niya sila kailangan, sapagkat wala Siyang kailangan. Pinipili lamang Niyang gamitin ang mga tao bilang Kanyang pamamaraan. Nasabi na sa sanlibutan ay naghahanap tayo ng mas mabubuting pamamaraan, ngunit ang Diyos ay naghahanap ng mas mabubuti o mas lubos na nakatalagang mga tao. Itinatala sa Ezekiel 22:30 na naghanap ang Diyos ng isang tao na tatayo sa sira upang hindi mawasak ang lupain, ngunit, kapansin-pansin, wala Siyang nasumpungan. Ipinahihiwatig nito na ang Diyos ay mas handa kaysa sa inaakala natin na hanapin at gamitin ang sinumang tao na handang magpagamit. Mabigat ang mga pasanin ng pamumuno. Magastos ang pakikisangkot. Mas kaakit-akit ang mas madaling paraan ng pamumuhay. Marami ang mahina ang loob o hindi sumasampalataya. Malibang may ilang handang tumayo at magsabi, “Narito ako, suguin mo ako,” hindi magkakaroon ng sapat na pamumuno. Siyempre, ang mga ito ay dapat na mga taong umiibig sa Panginoon, hindi sa katanyagan. Ang mga ito ay dapat na mga taong magbabayad ng anumang halaga, kasama ang lahat ng mahal sa kanila, upang gawin ito (Lucas 14:26, 27; Juan 12:25, 26). Hindi nila kailangang maging gaya ni Nehemias o ni Pablo sa kakayahan, ngunit dapat silang lumakad sa gayunding landas.

3. Kakulangan ng Nagtatagumpay na Panalangin. “Humingi at patuloy na humingi,” pagkatapos ay “humanap at patuloy na humanap,” pagkatapos ay “tumuktok at patuloy na tumuktok” ang diwa ng mga salita ng Panginoon sa Mateo 7:7. Kung magkagayon ay ibibigay ang Kanyang sagot, at bubuksan ang pinto. Siyempre, walang mananampalatayang limitado ang pagtatalaga o pananampalataya ang madalas na gagawa ng ganitong bagay! Ang ganitong uri ng pamamagitan ay nagpapalagay na ang nananalangin ay may malalim na

pananampalataya at espirituwalidad. Ang pananampalataya at pagsunod sa kalooban ng Diyos ay mga kondisyon para sa sinasagot na panalangin, at tiyak na kailangan kung tayo ay hihingi ayon sa Kanyang kalooban (1 Juan 5:14). Ang mabisang panalangin ay dapat magtiyaga, ayon sa turo ng Panginoon (Lucas 11:5-8; 18:1-7). Kung mas malaki ang hamon, mas kailangang hindi sumuko ang nananalangin, kapag siya ay may tiwala na ang sagot ay nasa loob ng hangganan ng kalooban ng Diyos. Ang isang malaking pagsalakay sa panalangin ay dapat sumabay sa mabisang espirituwal na pakikidigma, at hindi ito maaaring mawala upang dumaloy ang buhay sa katawan.

4. Kakulangan ng Pag-ibig na Ayon sa Kasulatan. Kapag may pagtatalaga kay Cristo at banal na pamumuhay bilang bunga nito, tiyak na sasamahan ito ng pag-ibig sa Diyos at sa kapwa. Ang pag-ibig na tulad ng sa Diyos ay tinawag na tsapa ng pagkaalagad (Juan 13:35). Ang pag-ibig ay maaaring kasingbabaw ng isang islogan sa patalastas o isang bagay lamang na nasa mga labi. Dahil alam nating labis na nagugutom ang mga tao sa pag-ibig, nakatutuksong mas pag-usapan ito kaysa ipakita ito. Maaari rin nating bigyan ng ibang kahulugan ang pag-ibig kaya't nauuwi tayo sa isang bagay na iba sa ibig sabihin ng Kasulatan. Tandaan na ang pag-ibig na ayon sa Kasulatan ay mapagsakripisyo, gaya ng ipinakita ng Panginoong Jesus. Ito ay nakatuon sa kapwa.

Paggamit ng mga Kaloob para sa Buhay ng Katawan

Paano naglaan ang Panginoon para sa paglago at pagpapatibay ng Kanyang iglesia? Ang isang pangunahing paglalaan ay ang *mga espirituwal na kaloob*, na ipinagkaloob sa mga mananampalataya pagkatapos ng Kanyang pag-akyat sa Langit. Ang mga kaloob na ito ay mga espirituwal na

kakayahang ibinigay sa mga mananampalataya para sa paghahanda sa mga banal para sa gawain ng ministeryo at para sa pagpapatibay ng katawan ni Cristo (Efeso 4:11-13).

Tinutulungan ng mga espirituwal na kaloob ang mga mananampalataya na maglingkod sa kapulungan at gumulang kay Cristo. Ipinagkakaloob ng Espiritu Santo ang kahit isang kaloob sa bawat mananampalataya para sa kabutihan ng lahat (1 Corinto 12:7), ayon sa isip ng Diyos, hindi sa nais ng tao (1 Corinto 12:11). Ang pagnanais sa ilang espirituwal na kaloob na binanggit sa 1 Corinto 14:1 ay may kinalaman sa pangkalahatang pagnanais ng kongregasyon na magkaroon ng ilang kaloob, lalo na ang propesiya, na kumikilos sa loob ng kapulungan. Tila hindi tinutukoy rito ang paghingi para sa pansariling dahilan.

Napakalaki ng pagkakaiba-iba ng mga kaloob na ito, gaya ng pagkakaiba-iba sa bayan ng Diyos. Iba't ibang kaloob ang binanggit sa Efeso 4:11, 1 Corinto 12:28, Roma 12:6-8, at 1 Pedro 4:9-11. Ang mga kaloob na ito ay naiuri na sa iba't ibang paraan ngunit ang gayong mga pag-uuri ay hindi kinasihan ng Diyos. Gayunman, nakatutulong ang mga ito para sa layunin ng talakayan.

Ang isang pangkat ay maaaring tawaging *mga kaloob sa pagsasalita*. Ang mga halimbawa ay ang *pagtuturo* (Roma 12:7; Efeso 4:11), *pag-eebanghelyo at pagpapastol* (Efeso 4:11), *propesiya* (na hindi limitado sa paghula ng hinaharap) (1 Corinto 12:28; Roma 12:6), *pagpapalakas-loob o pangangaral ng payo* (Roma 12:8), at *ang salita ng karunungan o kaalaman* (1 Corinto 12:8). Ang *pagka-apostol* ay mapapabilang din sa pag-uuring ito. Ang isa pang pangkat ay tinawag na *mga kaloob sa paglilingkod*. Kabilang dito ang *pagtulong* (1 Corinto 12:28), *pagbibigay* (Roma 12:8), *pagpapakita ng habag* (Roma 12:8),

pananampalataya (1 Corinto 12:9), *pamumuno* (Roma 12:8), at *pagkilala* (1 Corinto 12:10). Ang mas malaking pagdidiin sa mga kaloob sa pagsasalita ay madalas na nagpalabo sa kahalagahan ng mga kinakailangang kaloob sa paglilingkod. Ang pinakatanyag na mga kaloob ay tinatawag na *mga kaloob na tanda*. Ang layunin ng mga kaloob na ito ay at ay patuloy na patunayan ang presensya at kapangyarihan ng Diyos sa pamamagitan ng mga gawang higit sa karaniwan sa ilang panahon. Ang mga kababalaghang ito ay hindi pangkaraniwan (palagiang kumikilos), ni hindi rin nilayon upang alisin ang pangangailangang sumampalataya sa Salita ng Diyos. Kabilang sa mga kaloob na tanda ang *mga himala* (1 Corinto 12:29), *tuwiran at agarang pagpapagaling* sa pamamagitan ng ilang indibidwal (1 Corinto 12:28), at *mga wika at ang pagpapaliwanag ng mga ito* (1 Corinto 12:10). Ang salitang Griyego para sa kaloob na ito ay *glossolalia*, na nangangahulugang kakayahan sa isang wika na ipinagkaloob nang higit sa karaniwan nang walang pag-aaral. Ang kaloob na ito ay ibinigay upang makapagsalita sa mga hindi sumasampalataya sa kanilang sariling wika (Mga Gawa 2:1-11; 1 Corinto 14:21-23; Isaias 28:11, 12). Nagsalita ang Diyos sa kanila sa ganitong paraan dahil sa kanilang sariling kawalan ng pananampalataya sa Kanyang Salita nang ito ay sinalita sa kanilang sariling wika.

Ang detalyadong pagtalakay o mga pagtatalo kaugnay ng iba't ibang isyu tungkol sa mga kaloob, lalo na ang mga kaloob na tanda, ay para sa ibang sulatin at hindi para rito. Ang layunin ng maikling bahaging ito ay sabihin lamang na ang mga kaloob ay ibinibigay para sa wastong pag-unlad ng kongregasyon. Hindi limitado ang mga ito sa mga kaloob sa pagsasalita, ni para lamang sa mga itinuturing nating may talento. Itinuturo

ng Kasulatan na ang lahat ng mananampalataya ay hindi lamang may mga kaloob, kundi dapat nilang gamitin ang mga ito, hindi pabayaan (1 Timoteo 4:14). Ang gayong pag-unlad ay nangangailangan ng malaking pagpapalakas-loob mula sa mga namumuno. Ang isang paraan man lamang ay bigyan ang mga mananampalataya ng listahan ng mga pagkakataon sa ministeryo sa kapulungan at hingin ang pangako ng bawat banal na tunay na gumanap sa anumang paraan, hindi lamang maging lingguhang dumadalo. Kahit ang matatanda at ang mga hindi na makalabas ng bahay ay maaaring magkaroon ng ministeryo sa panalangin. Mahalaga ring magkaroon ng pagtuturo tungkol sa paksa ng mga espirituwal na kaloob, kapwa upang linawin ang mga maling pagkaunawa at upang himukin ang pagtugon sa mga kakayahang ibinibigay ng Diyos sa bawat mananampalataya para sa paglilingkod. Karaniwang napagkakasunduan ng mga may malasakit sa gawain ng iglesya na malibang magkaroon ng malawakang pagpapakilos sa lahat ng banal sa mga iglesya upang maglingkod sa Panginoon, patuloy na magkakaroon ng kakulangan ng mga manggagawa. Humahantong ito sa pagpapabaya sa mahahalagang pangangailangan.

Pagtuturo ng Salita para sa Buhay ng Katawan

Ang makapangyarihang pangangaral at pagtuturo ng Salita ng Diyos ay hindi maaaring mawala para sa sigla ng isang kapulungan. Ang paglago ng iglesya at ang paglaganap ng impluwensya nito ay malinaw na iniuugnay ng Kasulatan sa Salita (Mga Gawa 6:7; Hebreo 4:12). “Ipangaral mo ang salita... sa panahong maginhawa at sa panahong hindi maginhawa...” (2 Timoteo 4:2). Ito ang paraan na sa pamamagitan nito ay binabago, pinapanibago, pinakakain, at nililinis ng Espiritu ng

Diyos ang mga kaluluwa ng mga lalaki at babae. Angkop na tawagin ang Biblia na tabak ng Espiritu (Efeso 6:17).

Ang masiglang buhay-iglesya ay palagiang kaugnay ng matibay na pangangaral at sistematikong pagtuturo. Maraming pangkat ng mga banal ang nagutom dahil sa kakulangan nito. Hindi magiging malakas ang bawat mananampalataya sa pakikinig lamang sa mga sermon o aralin nang walang masigasig na personal na pag-aaral ng Salita. Gayunman, ang pag-aaral ay madalas na napupukaw ng isang matibay na ministeryo ng pagtuturo sa mga pagtitipon. Isa sa mga bagay na dapat ituro ay ang pangangailangan ng araw-araw na personal na tahimik na panahon kasama ang Diyos. Ang personal na pagdidisipulo o mga klase sa Biblia ay dapat gamitin upang turuan ang mga tao kung paano pag-aralan at isabuhay ang Salita ng Diyos sa kanilang buhay.

Ang sunud-sunod at sistematikong pagtuturo ng Salita, ng mga may kaloob na gawin ito, ay dapat maging palagiang bahagi ng mga pagtitipon ng kapulungan. Hindi ito dapat maging isang lingguhang mensahe ng pag-eebanghelyo lamang o ilang maiikling sermon ayon sa paksa na pinagtagpi-tagpi nang walang kaayusan. Nakita ng ilang kapulungan ang pangangailangan ng hindi bababa sa dalawang oras bawat linggo ng sistematikong pagtuturo mula sa Salita. Ang isang oras ay dapat ilaan sa sunud-sunod at sistematikong pangangaral sa mga aklat ng Biblia o sa mga pangunahing bahagi ng doktrina. Ang isa pang oras ay dapat ilaan sa mga klaseng angkop sa bawat isa na may mga sangkap ng lektyur, talakayan, at mahusay na pamumuno. Ang gayong mga klase ay dapat maglingkod sa iba't ibang antas ng pagkagulang. Ang mga antas na ito ay maaaring mula sa baguhang hindi pa

naturuan hanggang sa mananampalatayang mas naturuan na. Ang pagrerepaso ng takdang-aralin, kasama ang pagtuturo sa klase, talakayan at lektyur, ay mahalaga sa tagumpay ng pamamaraang ito.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Magkakaroon ng buhay sa iglesya kapag may pag-ibig sa Panginoong Jesus at pagtatalaga sa Kanyang mga layunin sa gitna ng mga tao. Magkakaroon ng buhay sa iglesya kapag iniibig ng mga mananampalataya ang iglesya gaya ng pag-ibig ni Cristo sa Iglesya, at ibinigay ang Kanyang sarili para rito (Efeso 5:25). Ang iglesya ay hindi dapat ituring na isang lugar lamang na pinagdarausan ng mga pagtitipon tuwing Linggo, kundi bilang isang katawan ng mga tao na may sama-samang misyon na nagpapatuloy pitong araw sa isang linggo. Ang Linggo ay ituturing na Araw ng Panginoon (Apocalipsis 1:10). Ang talatang ito ay tumutugma sa pagkilala ng unang iglesya sa Linggo bilang Araw ng Panginoon. Dapat itong ilaan sa Diyos gaya ng pagkalaan ng sabbath sa Judio sa ilalim ng Sampung Utos, bagaman sa ibang paraan. Gayunman, ang pakikibahagi tuwing Linggo ay hindi magdadahilan sa sinuman upang hindi maglingkod sa Diyos sa iba pang anim na araw.

Ang iglesya ay dapat ituring na karugtong ni Cristo, gaya ng katawan na karugtong ng ulo. Hindi ito isang pangalawang pag-angkin sa ating panahon o isang nakikipagpaligsahang hinihingi sa personal o pampamilyang buhay. Ang iglesya ay dapat ituring na isang sama-samang katawan na ang lahat ng kaanib ay mahahalaga at gumaganang bahagi. Sa wakas, ang iglesya na may tunay na daloy ng buhay ni Jesus ay titingin sa Panginoon para sa buong paglalaan ng lahat ng kailangan upang gawin itong isang maluwalhating iglesya, na walang

dungis, kulubot o anumang gayong bagay (Efeso 5:27). Ang layuning iyon ay hindi kailanman lubos na makakamit sa buhay na ito, ngunit ang kapulungan ay dapat laging kumikilos patungo roon, hindi kailanman tumitigil. Ang mga pagtitipon ng iglesya ay dapat laging maging pagkakataon ng pagpapala at pagpapalakas-loob ng Diyos sa mga banal.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Banal na Buhay ng Iglesya

1. Basahin ang Efeso 4:1-16 nang ilang ulit at pag-isipan ang kahulugan nito para sa inyong kapulungan. Ano ang kailangan ninyo upang mapagtagumpayan ang pagkakabaha-bahagi sa iglesya (tt. 1-3)?
2. Sa anong mga paraan sinikap ng ilang lider ng iglesya na magkaroon ng anyo ng isang masiglang iglesya nang hindi kinakailangang kumuha ng kapangyarihan mula sa Diyos? Magsalita mula sa inyong mga obserbasyon kung maaari.
3. Ilista ang tatlong pinakamabigat na bagay na humahadlang sa espirituwal na buhay sa inyong kapulungan. Paano kayo makatutulong upang baguhin ang mga ito?
4. Ilista nang tiyak kung ano ang magagawa ninyo upang makipagtulungan sa Espiritu sa pagdadala ng muling pagbabagong-buhay sa inyong kapulungan.
5. Repasuhin ang mga listahan ng mga espirituwal na kaloob sa 1 Corinto 12, Efeso 4:11, Roma 12:6-8, at 1 Pedro 4:9-11. Pakiramdam ba ninyo ay ipinagkaloob sa inyo ng Diyos ang alinman sa mga kaloob na ito? Alin-alin at bakit?
6. Ano ang ginagawa ninyo sa inyong iglesya upang gamitin ang inyong mga kaloob? Paano at saan kayo maaaring

magsimulang gamitin at paunlarin ang mga ito? Paano kayo tinutulungan ng inyong mga lider na gawin ito?

7. Ano ang mga layunin ng Diyos para sa atin bilang isang kapulungan? (Efeso 4:13, 14)
8. Anong mga hakbang ang imumungkahi ninyo na maaaring gawin ng mga namumuno sa kapulungan upang palakihin ang epekto ng ministeryo ng pangangaral at pagtuturo?
9. Mayroon ba kayong anumang tanong o bagong pagkaunawa tungkol sa paksang ito na nais ninyong ibahagi sa amin?

Aralin 8: Ang mga Gampaning Itinakda ng Diyos sa Iglesia

“Datapuwa’t ibig kong maunawaan ninyo na si Cristo ang ulo ng bawat lalaki, at ang lalaki ang ulo ng babae, at ang Diyos ang ulo ni Cristo” (1 Corinto 11:3)

Makikita ang kaayusan sa lahat ng ginagawa ng Diyos. Makikita ito sa maliwanag na disenyo ng nilikha, at sa pisikal na sansinukob kasama ang marami nitong batas. Nagtatag ang Diyos ng pagkakaayos ng mga bagay ayon sa Kanyang marunong na paghatol. Iyan ang kahulugan ng kaayusan. Ang kabaligtaran ng kaayusan ay kaguluhan. Sinasabi sa atin sa isang talata na may kinalaman sa mga pagtitipon ng iglesia na, “...sapagkat ang Diyos ay hindi Diyos ng kaguluhan...” (1 Corinto 14:33). Ang pangaral na ito ay itinuon sa isang iglesia na magulo at nalilito sa paggampan nito.

Ang kaayusan ay walang kinalaman sa pagkakapantay-pantay. Nakalilito ang paghahalo ng dalawang ideyang ito. Ang kaayusan ay may kinalaman sa pagtatakda ng pananagutan at sa paggamit ng kinakailangang awtoridad. Sa walang hanggang kaharian, ang Diyos ang Ulo sapagkat Siya ay Diyos. Sa loob ng Pagka-Diyos ay may awtoridad at pagpapasakop sa awtoridad na iyon. Ang Ama ang Ulo. Kapwa ang Anak at ang Espiritu ay pasakop sa Ama. Gayunma’y walang di-pagkakapantay. Bawat isa ay walang hanggan at pantay na Diyos, isang doktrinang itinatangi lamang ng mga kulto at ng mga tumalikod sa pananampalatayang Cristiano.

Sa mga tao, ang ulo ng bawat lalaki ay si Cristo at ang ulo ng babae ay ang lalaki (1 Corinto 11:3). Hindi ito usapin ng di-

pagkakapantay o pagiging mababa, kundi usapin ng pamumuno o pagka-ulo. Kung minsan ang pariralang “... pasakop kayo sa isa’t isa...” (Efeso 5:21) ay ginamit upang suportahan ang konsepto ng pagpapasakop sa isa’t isa; samakatuwid, na ang lahat ay dapat pasakop sa lahat ng iba pa. Lubos na binabalewala ng ideyang ito ang kasunod na konteksto ng talata kung saan may pagsalungat sa anumang paniniwala ng pagpapasakop sa isa’t isa. Ganito ang mga kasunod na talata, “Ngunit kung paanong ang Iglesya ay pasakop kay Cristo, gayundin naman ang mga asawang babae ay dapat pasakop sa kanilang mga asawa sa lahat ng bagay” (Efeso 5:24). Sa bandang huli ng Sulat ding ito ay sinasabi sa atin na ang mga anak ay dapat sumunod sa kanilang mga magulang at kaya’t pasakop sa kanila (Efeso 6:1). Ang mga alipin (o mga empleyado) ay dapat pasakop sa kanilang mga panginoon (o mga superbisor) (Efeso 6:5). Muli, malinaw na isinasaad ang kaayusan ng pagpapailalim o pagpapasakop. Laging kailangan ang pagpapasakop sa mga nasa wastong awtoridad, kasama ang mga awtoridad ng pamahalaan (Roma 13:1-5). Sinasabing ang paglaban sa awtoridad na ito ay paglaban sa Diyos. Sa gayon, inilalagay ng isang tao ang kanyang sarili sa panganib ng Kanyang kahatulan.

Mga Gampaning Itinakda ng Diyos Mula sa Pasimula

Kawili-wiling bakasin pabalik sa halamanan ng Eden ang mga pagkakaiba ng gampanin ng lalaki at babae. Ang lalaki ang unang nilalang (1 Timoteo 2:13). Ang babae ay nilalang pagkatapos upang maging kanyang katuwang (Genesis 2:18). Ang lalaki ang mamumuno at magpapasya, samantalang ang babae ay susunod. Sa unang tukso, ang babae ang gumawa ng nakamamatay na pasya at ang lalaki ang sumunod sa kanya

(Genesis 3:6). Ang babae ang nadaya, hindi ang lalaki (1 Timoteo 2:14). Sa halip na sumunod sa Diyos sa pamamagitan ng kanyang isip at kalooban, sinunod niya ang kanyang damdamin at sumama sa kanya sa kasalanan. Tusong naakit ni Satanas ang bawat isa sa pamamagitan ng pagpapabaligtad sa kanilang mga gampanin at mga larangan ng kakayahan.

Ang hatol ng Diyos sa babae ay ang manganak nang may sakit at pamunuan ng kanyang asawa. Ang kanyang pagnanais ng kasiyahan ay matatagpuan sa kanyang kaugnayan sa kanya (Genesis 3:16). Sa kanilang dalawa, at sa kanilang mga inapo, dumating ang hatol ng pisikal na kamatayan. Ang hatol sa lalaki ay ang magpagal sa pawis ng kanyang noo sa isang lupang isinumpa (Genesis 3:17-19). Hindi binago ng mga sumunod na siglo at salinlahi ang mga itinakdang gampaning ito. Hindi pinawalang-bisa o binago ni Cristo ang mga gampaning ito, gaya ng sinasabi ng ilan. Ang asawang lalaki ang dapat maging lider, tagapagtanggol, at tagapaglaan. Ang asawang babae ang dapat magsilang at mag-aruga ng mga anak, mag-ingat ng tahanan at maging katulong ng kanyang asawa. Ang pisikal at emosyonal na pagkakabuo ng bawat isa ay lubos na angkop para sa magkaibang gampaning ito. Pinagtitibay ng Tito 2:4,5 ang mga gampaning ito para sa kasalukuyang panahon. Ang mga babae ay hindi minaliit, kundi sa halip ay nakinabang sa kahanga-hangang paraan dahil sa impluwensya ng Panginoong Jesus. Itinaas sila ng Panginoong Jesus mula sa kaawa-awang pagkaalipin ngunit hindi Niya binago ang kanilang pangunahing gampanin sa pamilya. Inilagay nga Niya ang lalaki sa ilalim ng mas mabigat na pananagutan na ibigin ang kanilang mga asawa gaya ng pag-ibig ni Cristo sa Iglesia (Efeso 5:25). Walang paglalaan para sa paligsahan ng mag-asawa, ni para sa pagkakapantay-pantay ng mga gampanin sa pag-

aasawa sa tinatawag na *egalitarian marriage*. Ang mag-asawa ay isang pangkat ngunit ang kanilang mga gampanin ay nagpupuno sa isa't isa. Hindi sila magkapareho sa tungkulin sa loob ng pamilya.

Mga Gampaning Itinakda ng Diyos sa Paggampan ng Iglesya

May kaayusan ng mga kasarian sa larangan ng paggampan ng iglesya. Hindi nito itinatanggi ang pagkakapantay ng mga babae at mga lalaki *kay Cristo* o sa harap ng Diyos. Sila ay kapwa iisa *kay Cristo Jesus* (Galacia 3:28). Ang kaayusan ay hindi pagtatakda ng pagiging mababa sa mga babae, ni hindi rin pahintulot para sa mapaniil na pang-aapi o mapang-aping pamumuno. Ang babae ay hindi dapat magturo o gumamit ng awtoridad sa lalaki (1 Timoteo 2:12). Ang pahayag ay lubos na malinaw at walang pag-aalinlangan. Ang mga dahilang ibinigay sa mga talatang 13 at 14 ay hindi dapat isailalim sa pagtutol na ang tuntunin ay pansamantalang pakikibagay lamang sa kultura o pagtatangi. Kung sasabihin nating ang mga Apostol ay nakikibagay lamang sa kultura ng panahon nang ituro nilang ang mga babae ay dapat nasa posisyon ng pagpapasakop, itinatanggi natin ang katotohanan na kinasihan ng Diyos ang Kasulatan upang sabihin nang eksakto ang sinasabi nito sa Bagong Tipan.

Madalas maghimagsik ang mga hindi sumasampalataya laban sa kaayusan ng Diyos sa lipunan. Ang mga makamundo, o makalamang, mananampalataya ay nagdadala ng ganito ring diwa ng paghihimagsik sa iglesya, na may suot na lubhang tusong pagbabalatkayo. Ang mga simulain ng Kasulatan na matagal nang naitatag sa loob ng maraming siglo ay hinamon ng matatalinong bagong muling pagpapakahulugan sa ilang talata. Ang layunin ay iakma ang Kasulatan sa mga makabagong

ideya tungkol sa gampanin ng mga babae, o demokrasya, o pagkakataon. Walang bagong natuklasan. Ang mga simulaing matagal nang tinatanggap mula sa Salita ng Diyos ay ipinaliwanag lamang palayo upang iakma sa pag-iisip ng makabagong tao.

May ilang larangan ng banal na kaayusan na may kinalaman sa iglesia. Una ay may kaayusan ng pamumuno sa kapulungan. Ang matatanda o mga tagapangasiwa ay inilalagay ng Espiritu Santo sa ibabaw ng kawan (Mga Gawa 20:28). Dapat silang pahalagahan bilang mga namamahala sa kawan (1 Tesalonica 5:12), at dapat silang sundin (Hebreo 13:17). Walang paglalaan para sa mga babaeng matanda.

Maaaring may mga babaeng diakono (1 Timoteo 3:8-13; Roma 16:1), bagaman may ilang hindi sumasang-ayon. Ang seryosong mag-aaral ng Biblia ay dapat dumating sa sarili niyang konklusyon sa huling paksang ito.

May kaayusan ng pakikibahagi sa mga pampublikong pagtitipon ng iglesia. Ang pangangaral at pagtuturo, gayundin ang pampublikong panalangin sa pangkalahatang mga pagtitipon ng iglesia, ay limitado sa mga lalaki sa ilalim ng mga tuntuning itinakda sa 1 Timoteo 2:8-14, 1 Corinto 11:3-16, at 1 Corinto 14:34, 35. Susuriin ito nang detalyado mamaya. Ang mga babae ay hindi dapat umagaw sa mga tungkuling itinakda ng Diyos para lamang sa mga lalaki sa pangkalahatang pampublikong mga pagtitipon ng iglesia.

Bagaman ang kabanatang ito ay hindi nakalaan sa paksang ito, dapat banggitin na may banal na kaayusan din ng pamilya. Ang asawang lalaki ang ulo at ang mga magulang ay may awtoridad sa mga anak (Efeso 5-6). Ito rin ay hinahamon sa iba't ibang

paraan ng mga makabagong kilusan at ng ilang larangan ng pag-aaral (sosyolohiya, sikolohiya).

Mga Gampaning Itinakda ng Diyos para sa mga Lalaki

Sa iglesya, gaya ng sa tahanan, ang lalaki ang dapat maging lider. Mga lalaki lamang ang dapat maging matatanda (1 Timoteo 3:2), gaya ng paghirang ng Panginoon ng mga lalaki lamang upang mapabilang sa labindalawang apostol. Ang kilusang feminista ay nakapasok sa mundo ng mga ebanghelikal na may mga hinihinging maging matatanda, mangangaral, at mga lider ng iglesya ang mga babae na gumaganap sa parehong mga gampanin ng mga lalaki. Dumarami ang mga babaeng pastor, matanda, ebanghelista, at lider. Binabalewala nila ang Salita tungkol sa paksang ito o ipinaliliwanag ito palayo.

Kapag nananalangin o nagpopropesiya, ang lalaki ay hindi dapat magkaroon ng anumang takip sa kanyang ulo. Kahihiyan para sa kanya ang manalangin nang may takip sa ulo (1 Corinto 11:4, 7). Ang kanyang walang takip na ulo ay nangangahulugang dapat niyang ipakita ang larawan at kaluwalhatian ng Diyos. Ang kanyang ulo ay kumakatawan sa walang takip na kaluwalhatian at larawan ng Diyos, na si Cristo. Ang may takip na ulo at buhok ng babae ay kumakatawan sa pagtatakip sa kaluwalhatian ng lalaki.

Dapat gampanan ng mga lalaki ang pagka-ulo o pamumuno sa kanilang mga tahanan. Kabilang dito ang espirituwal na pamumuno. Ang halimbawa ni Cristo ng pag-ibig sa iglesya ay dapat tularan sa pag-ibig ng asawang lalaki sa kanyang asawa (Efeso 5:25-29). Ang lalaki ang dapat manguna sa panalangin sa tahanan, at gampanan din ang pananagutan sa pagtuturo ng

Salita sa mga kasapi ng pamilya. Pagbaligtad sa banal na kaayusan kung mapipilitan ang babae na manguna sa mga larangang ito dahil sa espirituwal na kawalan ng pagkagulang ng kanyang asawa, kung ipagpapalagay na siya ay mananampalataya. Ang ama (gayundin ang ina) ay dapat tiyaking ang mga anak ay napalalaki sa pag-aaruga at pangaral ng Panginoon (Efeso 6:4). Dapat magtulungan dito ang dalawang magulang. Kung ang isa ay hindi mananampalataya, ang isa ang dapat gumawa ng gawain.

Bata man o matanda, ang mga babae ay dapat pakitunguhan ng mga lalaki nang may malaking paggalang (1 Timoteo 5:2, 3). Ang matatandang babae ay dapat pakitunguhan bilang mga ina, at ang mga nakababatang babae bilang mga kapatid, nang may lubos na kalinisan. Ang ganitong uri ng paggalang ay naging bihira na sa maraming lipunan at maraming iglesya.

Sinasabihan ang mga lalaki na magtrabaho at itaguyod hindi lamang ang kanilang sarili kundi ang kanilang mga pamilya (2 Tesalonica 3:7-12; 1 Timoteo 5:8). Ang kanluraning kalakaran ng asawang babaeng nagtatrabaho at ng asawang lalaking nag-aaral o gumagawa ng ibang bagay habang siya ang tumutustos sa kanya ay walang batayan sa banal na kaayusan. Pinahihina nito ang mga gampanin sa pag-aasawa at madalas na naghahasik ng binhi ng mapapait na hindi pagkakaunawaan. Ang lalaking nagtatrabaho na nagpapadala sa kanyang asawa sa mundo ng trabaho upang itaas o panatilihin ang antas ng kanilang pamumuhay ay naglalantad sa kanya sa mga tukso, at ninanakawan ang mga anak ng kanilang ina. Dapat pasanin ng mga lalaki ang pasanin at panatilihing buo ang kanilang mga pamilya.

Mga Gampaning Itinakda ng Diyos para sa mga Babae

Dapat magbigay-pugay rito sa kahanga-hangang gampaning ginampanan ng mga babae sa iglesia. Tanyag sila mula pa sa pasimula sa pagtataguyod sa ating Panginoon. Sila ang huling naroon sa krus ni Jesus at ang una sa libingan. Sa mas kamakailang panahon, sila ang bumubuo sa nakararami sa mga nasa larangan ng misyon. Dapat itong sabihin sa ikahihiya ng mga lalaki. Ang mga babae ang gulugod ng karamihan sa mga gawain sa iglesia, kasama ang pagtulong, Sunday School, gawaing misyonero, panalangin, pagdalo sa mga pagtitipon at mga komite. Malamang na mas marami silang ginagawang pag-eebanghelyo kaysa sa mga lalaki at mas hilig nilang pag-aralan ang kanilang Biblia sa tahanan. Ang lahat ng ito ay isang uri ng puna sa kahinaan ng mga lalaki sa tahanan at sa iglesia.

Walang dahilan upang ang mga lalaki ay maging hindi gaanong mahalaga sa mga larangang binanggit sa itaas, maliban na sila ay hindi naturuan o napangaralan na gampanan ang kanilang wastong mga pananagutan. Sa karamihan ng pagkakataon ay ikagagalak ng mga babae na gawin ito ng mga lalaki. Ni ang kilusang feminista ni ang mga nagtutulak ng egalitarian na ugnayan sa pag-aasawa ay malamang na hindi magpapabuti sa pagiging mabisa ng mga lalaki sa kanilang mga gampanin. Sa halip ay pinahihina nila ang anumang ginagawa ngayon ng mga lalaki upang tuparin ang kanilang mga pananagutan.

Ang mga babae ay maaari at dapat mag-ebanghelyo sa ibang mga babae sa pamamagitan ng personal na pagpapatotoo.

Dapat nilang gawing alagad ang mga ito, payuhan sila, gumawa ng follow-up, bumuo ng mga pangkat o kadena ng panalangin, magbigay, magpakita ng habag, tumulong sa pagtuturo sa mga pangkat ng mga bata o mga babae, at gumawa ng marami pang mahahalagang bagay, gaya ng ipinahiwatig na.

Inuutusan ang mga babae na takpan ang kanilang buhok kapag nananalangin o nagpopropesiya (1 Corinto 11:5-7). Dapat magsuot ng takip sa ulo ang mga babae sa mga pampublikong pagtitipon ng iglesya. Ang takip sa ulo ay simbolo ng awtoridad ng mga lalaki, at gayundin ng Panginoon, sa kanya (1 Corinto 11:10). Ang buhok na binanggit sa 1 Corinto 11:15 bilang pantakip ay hindi katulad ng takip na nasa *ibabaw* ng kanyang buhok, gaya ng inakala ng ilan. Walang kaugalian sa mga unang iglesya na ang mga babae ay hindi kailanman nagsuot ng takip sa ulo, kung may matutuksong makipagtalo sa puntong ito (1 Corinto 11:16). Marami pa rin ang nakikipagtalo sa puntong ito at tinalikuran na ang takip sa ulo bilang lipas na sa kultura at hindi kailangan.

Ang pangunahing gampanin ng babae sa tahanan ay inilalahad sa 1 Timoteo 5:14 at Tito 2:4, 5. Hindi ito dapat ipakahulugan bilang pagpuna sa mga babaeng kinailangang magtrabaho sa labas ng tahanan upang tumulong sa pagtustos sa kanilang mga pamilya o maging nag-iisang magulang na tagapaglaan. Naging napakalaki ang mga panggigipit ng makabagong lipunan sa pag-aasawa at pamilya. Napatunayan ng mga babae na sila ay lubhang may kakayahan sa mundo ng trabaho, propesyon, at pulitika. Gayunman, ang kanilang pangunahing gampanin ay bilang mga asawa at mga ina, kung may asawa at kayang magkaanak.

Dapat magsabi ng isang salita tungkol sa mga babaeng walang asawa. Sila ay malaya mula sa mga tungkulin sa tahanan na binanggit sa itaas. Malaya silang maglingkod sa Panginoon, nang walang sagabal na mga pananagutan sa pamilya. Malaki ang mga kalamangan ng pagiging walang asawa, lalo na sa paglilingkod sa Panginoon. Pinupuri ng Kasulatan ang pagiging

walang asawa, lalo na kung nagbibigay-daan ito upang mas mapaglingkuran natin Siya. (1 Corinto 7:34, 35). Anuman ang mangyari, higit na mabuti ang maging walang asawa at lumakad kasama ng Panginoon kaysa maikasal sa maling tao, lalo na sa isang lalaking hindi ligtas o maging sa isang makalamang mananampalataya.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Ang karamihan sa nasabi sa araling ito ay salungat sa popular na agos ngayon, maging sa mga ebangelikal na pangkat. Maaaring gumawa ng detalyadong mga argumento sa panig at laban sa iba't ibang isyu. Kung titingnan bilang kabuuan, nang walang pag-apela sa mga awtoridad na nasa labas ng Biblia o sa nagbabagong mga kaugalian, susuportahan ng mga binanggit na Kasulatan ang makasaysayang paninindigan ng iglesia sa usaping ito. Hindi ang tradisyonalismo ang nakataya, kundi ang Kasulatan.

Sa ngayon ay may kakaiba tayong mga ideya tungkol sa kalayaan at pagkakapantay-pantay. Ang kalayaan kay Cristo ay kalayaan mula sa pagkaalipin sa kasalanan upang gawin ang kalooban ng Diyos, hindi upang hanapin ang pansariling kaganapan. Ang pagkakapantay-pantay ay ang pagiging pantay na tinanggap kay Cristo dahil sa mahalagang dugo ni Cristo, hindi pagiging pantay sa mga gampaning itinakda sa iba. Ang paraan ng Biblia ay hindi, at hindi kailanman, iaayon sa pinakabagong pag-iisip ng sanlibutan. Sinasabi ng Diyos, “Ang Aking mga daan ay hindi ninyo mga daan at ang Aking mga pag-iisip ay hindi ninyo mga pag-iisip.” Maaari tayong magpasalamat na ito ay totoo. Ang paraan ng Biblia ay ang pagtatakwil sa sarili. Ang makabagong paraan ay ipilit ang

iyong nais na bigyang-kasiyahan ang iyong sarili, anuman ang kalooban ng Diyos sa iyong buhay.

Saanman nagtatag ang Diyos ng Kanyang kaayusan sa alinmang larangan, mabuting igalang ito. Ito ay dahil sa mga pakinabang ng paggawa sa loob ng banal na plano gayundin sa mga panganib ng paglaban dito. Sinabi ng Panginoon, “Ang Langit at ang lupa ay lilipas, ngunit ang Aking Salita ay hindi lilipas.” Mangyari nawa.

Gabay sa Pag-aaral: Ang mga Gampaning Itinakda ng Diyos sa Iglesya

1. Ano ang masasabi ninyo tungkol sa gampanin ng mga babae mula sa paglalang kay Eva (Genesis 2:18; 3:16)?
2. Paano dapat luwalhatiin ng mga babae ang Diyos sa iglesya (1 Timoteo 2:9-15)?
3. Basahin ang Roma 16:1; Filipos 4:2, 3; Mga Gawa 9:36-39. Saliksikin ang mga Kasulatang ito para sa iba pang mga halimbawa ng ginawa ng mga babae upang maglingkod sa Diyos at sa Kanyang bayan. Magbigay ng isang halimbawa mula sa Biblia na nagbibigay-inspirasyon sa inyo para sa mas mabuting paglilingkod.
4. Ihambing ang Galacia 3:28 sa Efeso 5:22; 6:1; 6:5. Sa anong mga paraan tayong lahat ay pantay kay Cristo? Sa anong mga paraan magkaiba ang ating mga gampanin bilang mga lalaki at mga babae?
5. Ano ang mga tungkulin ng mga lalaki sa iglesya (1 Timoteo 2:8; 3:1, 2; 5:1, 2; 2 Timoteo 4:2)?
6. Ano ang sinasagisag natin kapag hinuhubad ng mga lalaki ang kanilang takip sa ulo sa kapulungan, samantalang

tinatakpan ng mga babae ang kanilang ulo (1 Corinto 11:1-6)?

7. Paano dapat makibahagi ang mga lalaki at mga babae sa ministeryo ng Salita ng Diyos sa mga pagtitipon ng kapulungan at sa tahanan (1 Corinto 14:29-35)?
8. Paano ninyo sasagutin ang pagtutol na ang turo ng Biblia tungkol sa mga gampanin ng mga lalaki at mga babae sa iglesya ay nagpapakitang tila mababa ang babae?

Aralin 9: Ang mga Pagtitipon ng Iglesya

“At ipinasakop Niya ang lahat ng bagay sa ilalim ng Kanyang mga paa, at ibinigay Siya bilang ulo sa lahat ng bagay sa iglesya, na siyang Kanyang katawan, ang kapuspusan Niya na pumupuno sa lahat ng nasa lahat” (Efeso 1:22, 23)

Ang pagtitipon ng bayan ng Panginoon, lalo na sa Araw ng Panginoon, ang sentro ng pakikisama ng iglesya. Tiyak na ang pakikisama at paglilingkod ay dapat lumampas pa sa iisang araw lamang bawat linggo. Gayunman, ang masigla at nakapupukaw na mga pagtitipon ang madalas nagpapasya kung uunlad o mabibigo ang lokal na iglesya. Ang mga mananampalataya sa kapulungan, gaya ng mga miyembro ng isang pamilya, ay dapat magtipon upang palakasin ang loob ng isa’t isa, magalak sa piling ng isa’t isa, at higit sa lahat, magalak sa presensiya at Salita ng Panginoon. Ang karamihan sa mga kongregasyon ay hinahatulan batay sa kung ang kanilang mga pagtitipon ay masigla, kapaki-pakinabang, at nakapagbibigay-sigla. Ang tunay na pakikisama ay espirituwal na pagbabahaginan sa Katawan ni Cristo.

Kung sapat na mataas ang ating mga mithiin at ang ating pagkamaygulang, darating tayo upang sumamba at maglingkod sa Panginoon, na walang hinahanap para sa ating sarili kundi ang pagpapala ng Kanyang presensiya. Gayunman, iilan lamang ang nakaabot sa ganitong mataas na espirituwal na kalagayan. Pasan ng mga pagtitipon ng iglesya ang bigat ng matataas na inaasahan. Naghahanap ang mga tao ng init at pag-ibig, ng pakiramdam na sila’y malugod na tinatanggap na para bang nasa sarili nilang tahanan. Interesado sila sa kalidad ng mensaheng ibinibigay mula sa pulpito. Ang pinakamahuhusay

na mangangaral ang laging umaakit ng pinakamaraming tao. Bukod dito, lumalaki ang hinihingi na mga gawain na tutugon sa iba't ibang pangangailangan. Ang pagpapanatili ng espirituwal na pokus ay tunay na hamon sa mga iglesya ngayon.

Hinamon ng kasalukuyang panahon ang iglesya ng masasalimuot na suliranin at mabibigat na panggigipit. Madalas na ang sistema ng pagpapahalaga ng sanlibutan ang nagiging pamantayan natin. Ang telebisyon ay napakalaking kakumpitensiya sa oras at atensiyon ng mga tao. Ang propesyonal na palakasan at iba pang malalaking libangan ay nagpapamukhang matamlay ang isang pagtitipon ng iglesya kung ihahambing. Ang paglaganap ng paggamit ng droga at ng mga inuming nakalalasing ay lumilikha ng napakaraming bagong suliranin. Sinasakmal at hinahawakan ng rock music ang isipan ng kabataan, kung minsan ay may mapanirang epekto. Sa lipunan, ang imoralidad at pagkasira ng pamilya ang karaniwan, hindi ang eksepsiyon. Taun-taon ay dumarami ang mga inang pumapasok sa trabaho, at madalas na naiwan ang kanilang mga anak na umuuwi sa bahay na walang tao pagkatapos ng klase. Malinaw na kailangang baguhin ng iglesya ang marami sa mga nakaugalian nitong pamamaraan kung haharapin ang mga hamong ito habang sinisikap nating abutin ang sanlibutan para kay Cristo sa salinlahing ito.

Ang mga Pagtitipon ng Unang Iglesya

Ang mga unang mananampalataya ay walang mga gusali ng iglesya kaya nagtitipon sila sa mga tahanan o sa iba pang datinang mga lugar. Habang lalong nagiging malinaw ang paghihiwalay nila sa Judaismo, hindi na sila pumupunta sa mga sinagoga. Ang Templo sa Jerusalem, kung saan nagtitipon ang

mga mananampalataya sa mga unang taon, ay giniba noong 70 A.D., at ang lahat ng kaugnay nito ay napawi. Pagkatapos ay itinatag ang isang mas payak na kaayusan. Nagtitipon ang mga mananampalataya saanman sa Persona ni Jesus sa halip na sa isang sentrong santuwaryo. Ang Diyos ay nananahan sa mga tao, hindi sa mga banal na gusali. Ang mga saserdoteng nakabalabal, mga kandila, at insenso ay pinalitan ng mga mananampalatayang lumalapit sa pamamagitan ni Jesu-Cristo nang may personal na daan patungo sa Panginoon (Hebreo 6:19).

Itinatakda ng Mga Gawa 20:7 ang unang araw ng sanlinggo, na siyang araw na bumangon si Jesus mula sa mga patay, bilang bagong araw ng pagtitipon ng mga Cristiano. Ang pangunahing pagdiriwang ay ang Hapunan ng Panginoon, na tinatawag ding Pagpipira-piraso ng Tinapay. Pagkatapos ng pagtitipong ito nangaral si Pablo, gaya rin ng iba. Madalas ay may *agape* o *piging ng pag-ibig* bago ang komunyon, kung saan sama-samang pinagsasaluhan ang isang pagkain (1 Corinto 11:20-22; Judas 12). Isang sulat noong ikalawang siglo na tinatawag na Didache ang nagbibigay ng ganitong pangaral: “Sa Araw ng Panginoon, magtipon kayo at magpira-piraso ng Tinapay at magpasalamat, matapos munang ipahayag ang inyong mga kasalanan, upang maging dalisay ang inyong hain.”

May pagkakataon ang maraming kapatid na makibahagi sa pagtitipon. “Ano nga ngayon, mga kapatid? Kapag kayo’y nagtitipon, ang bawat isa ay may awit, may aral, may pahayag, may wika, may pagpapaliwanag. Gawin ang lahat ng bagay sa ikatitibay” (1 Corinto 14:26-33). Ang pangunahing pagtitipon ng iglesya ay nagbigay sa marami sa mga lalaki ng pagkakataong magbahagi sa harap ng buong kapulungan at gamitin ang mga

espirituwal na kaloob na ibinigay sa kanila. Ang mga alipin at mga panginoon ay nagtitipon sa iisang espirituwal na batayan, madalas sa tahanan ng may-ari (Filemon 1, 2). Narito ang isang pantay-pantay na kapatiran, na nagpapakita ng paggalang sa mga dapat igalang (1 Timoteo 6:1-2). Ang karamihan sa mga gawain ay tila nakatuon sa iisang pangkalahatang pagtitipon, na karaniwang ginaganap sa gabi kapag tapos na ang trabaho. Walang alinlangang may iba pang mga pagtitipon para sa panalangin o pagtuturo at pagbabahaginan, ngunit ito ang sentrong pagtitipon ng unang iglesya.

Ang mga Pagtitipon ng Makabagong Iglesya

May malalaking pagkakaiba ang payak na huwarang inilarawan sa itaas at ang laganap sa ngayon. Karaniwan na ngayon ang malalaking gusali na maraming silid para sa iba't ibang gawain. Ang ganda ng gusali, ang lokasyon nito, ang mga kagamitan sa loob, ang mga silid para sa mga bata, at maging ang mga pasilidad para sa palakasan ay ginagamit upang maakit ang mga bisita. Ang mga koro na mahusay ang pagsasanay, mga soloista, mga tumutugtog ng instrumento, at mga panauhing musikero ang bumubuo sa malaking bahagi ng programa. May hiwalay na mga ministryo at pagtitipon para sa kabataan, mga bata, matatanda sa edad, mag-asawa, mga estudyante sa kolehiyo, mga walang asawa, at iba pang mga grupo. Ang “sentro” ng karamihan sa makabagong kongregasyon ay ang mangangaral, lalo na kung siya ay mahusay. Ang malalaking iglesya sa U.S. ay nakasentro sa isang kilalang ministro. Ang kanyang personal na katanyagan ang isang pangunahing susi sa paglago ng iglesya.

Parami nang parami ang mga iglesyang nag-aalis ng mga pagtitipon sa Linggo ng gabi, at kung minsan pati ng mga

pagtitipon sa kalagitnaan ng linggo, at inilalagay ang buong diin sa Linggo ng umaga. Bagaman ang Sunday School ay naging haligi ng iglesia mula nang ito'y simulan sa England mahigit 100 taon na ang nakararaan, bumababa na ang bilang ng dumadalo rito mula noon. Lumiliit din ang oras na inilalaan para sa mga pagtitipon. Tila isang oras ang hangganan para sa karamihan ng mga pagtitipon kung saan ang pangangaral ang sentro sa halip na ang pagsamba.

Sa mas konserbatibong mga kapulungan ay nagpapatuloy ang nakaugaliang mga oras at gawain ng pagtitipon. Sa pangkalahatan ay nabawasan ang pangangaral at pagtuturo ng Salita. Dinagdagan naman ang oras para sa pagkain at meryenda. Maraming kongregasyon ang tumanda dahil hindi nila inabot ang mga kabataan, at hindi man lamang napanatili ang mga kabataang lumaki sa mga pamilya ng iglesia. Ang matatanda sa edad ay karaniwang kuntento nang ipagpatuloy ang nakaugaliang mga pagtitipon sa halos parehong paraan na ginagawa noong 50 taon na ang nakararaan, kahit hindi lumalago ang iglesia.

Ang mga Pagtitipon ng Espirituwal na Iglesia

Nag-aatubili kaming gamitin ang katagang *espirituwal na iglesia*, ngunit ginagamit namin ito upang ituon ang pansin sa kung ano ang kanais-nais sa mga pagtitipon ng iglesia na kapwa makalulugod sa Panginoon at magpapatibay sa bayan ng Diyos. Ang isang espirituwal na iglesia ay hindi kinikilala sa pagkamatamlay at pagkapatay, at dapat itong malaya sa pagkamakasanlibutan at kababawan.

1. Ang Huwaran ng Mabubuting Pagtitipon. Ang pangunahing diin ay dapat nasa pagsamba sa Panginoon, sapagkat ito ang

hinahanap ng Diyos (Juan 4:23). Ang sama-samang pagsambang ito ay dapat nakasentro sa mga sagisag ng komunyong sa Hapunan ng Panginoon, gaya ng hiniling sa atin ng Panginoon (Lucas 22:19), at gaya ng isinagawa ng unang iglesia (Mga Gawa 2:42). Dapat bigyan ang mga kapatid ng pagkakataon para sa bukas o sama-samang pakikibahagi sa pagsamba. Ang pagsambang ito ay kailangang maalab, umaapaw, at kusang-loob; hindi matamlay, pormal, o pilit. Dapat may hiwalay na oras para sa tuluy-tuloy na pangangaral ng Salita ng Diyos ng isang may kakayahang magbigay ng nakapagpapatibay at mapanghamong ministryo. Hindi kailangang iisang lalaki ito bawat linggo, ngunit dapat itong gawin ng mga guro at mangangaral na may kaloob. Dapat may isa pang oras na nakalaan para sa pag-aaral, talakayan, at pagtuturo mula sa Salita ng Diyos para kapwa sa matatanda at kabataan. Kailangan din ng mga bata ang natatanging pagtuturo, pag-aalaga, at pagbabantay sa kanilang limitadong oras sa pagtitipon. Dapat may pagkakataon para sa sama-samang panalangin. Maaari itong gawin sa ibang mga pagtitipon. Pinakamainam na may natatanging mga oras na nakalaan para manalangin ang mga banal. Ang nakapagpapasiglang musika, na pinangungunahan ng mga taong espirituwal, ay dapat maisama sa karamihan ng mga pagtitipon. Dapat pa ring magdaos ng mga pagtitipong pang-ebanghelyo sa gusali ng iglesia, ngunit ang tunay na pag-abot sa iba ay pinakamainam na gawin sa *labas* ng kapulungan. Mahirap pagsamahin ang lahat ng pagtitipong ito sa iisang sesyon, kahit pahabain pa ang oras.

Ang pakikisama sa maliliit na grupo o ang mga pag-aaral ng Biblia at panalangin sa mga tahanan ay tumutugon sa pangangailangan ng mga taong naghahanap ng pagkakabuklod

at pakikisama sa loob ng iglesia. Ang ganitong mga grupo ay maaaring may karaniwang 10-15 taong dumadalo. Kung mabisang pinangungunahan, na may sapat na oras para sa pakikibahagi, panalangin, at pagbabahaginan, ang ganitong mga grupo ay mag-uudyok sa mga tao na dumalo at makibahagi. Nakatutulong ang mga pagtitipon para sa mga bata na nagbibigay-diin sa mga gawaing-kamay, pagsasaulo ng Biblia, pagtuturo, at mga laro. Nabuo ang mga grupo ng pag-aaral ng Biblia para sa mga kababaihang malayang makadalo sa araw. Gayunman, may panganib na magtakda ng napakaraming pagtitipon, na maaaring malubhang makagambala sa buhay ng pamilya.

2. Reseta para sa Mabubuting Pagtitipon. Ano ang nagpapabuti sa mga pagtitipon sa iglesia? Higit sa anupaman, ito ay ang mga taong espirituwal na ibinabahagi ang kanilang buhay sa isa't isa. Ito rin ay ang mga lalaki ng Diyos na nangangaral at nagtuturo ng Salita nang may kapangyarihan. Kung naroroon ang dalawang sangkap na ito, magiging kapakinabang ang mga pagtitipon, anuman ang mga detalye. Kaya ang pagpapabuti ng mga pagtitipon ay nangangailangan ng pagtataas ng antas ng espirituwal na buhay sa kapulungan.

Maaaring paghambingin ang mabubuting pagtitipon at ang mahihina. Ang maaayos na pagtitipon ay mas kapakinabang kaysa sa magugulo (1 Corinto 14:33-40). Ang magugulo, hindi ayon sa Kasulatan, o hindi mahusay na inihandang mga pagtitipon ay walang pakinabang. Dapat may nakapagpapatibay na ministryo ng Salita at nakapagpapatibay na musika. Dapat nating sikaping magkaroon ng nakapagbibigay-siglang mga pagtitipon na nag-aangat sa atin sa presensiya ng Diyos. Mabuti ang isang pagtitipon kapag

mahusay na ginawa ang lahat ng pangunahing bahagi nito. Angkop ito sa mga nagbibigay ng mga patalastas, nangunguna sa pag-awit, o nakikibahagi sa iba pang paraan bukod sa pangangaral. Pinararangalan ang Diyos kapag mahusay na ginagawa ang mga bagay. Karaniwang nangangailangan ito ng paghahanda at pag-iisip, na kapwa dapat bunga ng pangunguna ng Espiritu. Kailangan natin ang paggawa ng Panginoon sa ating mga pagtitipon.

Mahalaga na ang mga nakikibahagi sa anumang larangan ay gumaganap ayon sa kanilang kaloob mula sa Diyos. Hindi dapat sikapin ng kamay na gawin ang bagay na tanging ang paa lamang ang mahusay gumawa. Ang mata lamang ang makagaganap bilang mata, kung gagamitin ang talinghagang ginamit sa 1 Corinto 12. Ang tamang larangan ng kaloob ng bawat tao ay karaniwang tinutukoy ng pagpapasya ng mga pinuno, gayundin ng kongregasyon. Ang isang tao ay hindi ang tamang hukom ng sarili niyang kaloob. Ang mga propeta ay nagsasalita, ngunit ang iba ang humahatol (1 Corinto 12:20). Ang ilan ay nakapagtuturo ng Salita sa paraang nakapagpapatibay; ang iba naman ay matamlay o wala lamang epekto ang sinasabi. Ang ilan ay nakapangungunang umawit; ang iba ay hindi. Maaaring mahusay na tagapanguna ng pagtitipon ang isang tao; ang iba ay hindi. Mabuting ituon ang bawat mananampalataya sa larangan ng paglilingkod na pinakaangkop sa kanya. Ang ilan, marahil marami, ay hindi talaga nababagay sa harap ng publiko. Makapaglilingkod sila sa Panginoon sa ibang mga paraan. Kung maaari, huwag italaga ang mga tao sa mga tungkulin sa iglesya dahil sa anumang ibang dahilan kundi kapag ipinakikita nila ang kakayahang mula sa Diyos para sa gawaing iyon.

3. Ang Kapaligiran ng Mabubuting Pagtitipon. Kapag pumasok ang mga bisita o ang iba sa isang pagtitipon, may nararamdaman sila sa paligid. Sila ay malugod na tinatanggap o marahang hindi pinapansin. Nararamdaman nila ang pag-ibig at pagiging palakaibigan o ang lamig. Nararamdaman din nila ang kagalakan o ang kalungkutan at kabigatan. Nararamdaman nila ang katapatan o ang kawalan ng katotohanan sa mga taong nasa paligid nila. Nararamdaman nila ang pananabik tungkol sa iglesya, o tila nakagawian na lamang ang lahat. May pag-asam ba dahil naroroon ang Diyos upang gumawa, o ito ba ay pagtitipon lamang ng mga tao na hindi gaanong naiiba sa isang samahang pangkapatiran o samahan ng mga kababaihan? Iniisip ba nila, “Ito ay isang buhay na iglesya” o “Ito ay isang matamlay at patay na iglesya”? Ano ang magagawa ng isang tao upang lumikha ng mabuting kapaligiran? Isaalang-alang ang mga mungkahing ito:

- a. Kung ikaw ay nasa posisyon ng pananagutan, kilalanin ang negatibong kalagayan at unawain na maaaring may kailangang gawin. Anong mahahalagang bagay ang kulang? Ilista ang ilang tiyak na bagay na maaaring gawin na maaaring makatulong. Mas mabuting magkaroon ng nakabubuong mga ideya kaysa ng negatibong mga reklamo. Bawat negatibo ay may katumbas na positibo. Maghanap ng mga solusyon.
- b. Ang pag-aayos ng mga bagay na nasa ibabaw ay hindi nagbabago sa mga kakulangang nasa ilalim. Ang espirituwal na salik ang laging nasa ilalim ng suliraning nakikita sa ibabaw. Kung bulok na ang isang tabla, pansamantalang takip lamang ang pintura.

c. Kung ikaw ay isang dumadalo, dumating nang espirituwal na handa. Maging handang maglingkod sa iba, at abutin ang mga bagong dating; ang maglingkod sa halip na paglingkuran. Ang mga tao mismo ang nagtatakda ng pangkalahatang kapaligiran ng anumang pagtitipon.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Sa unang iglesya ay may masiglang kapangyarihang dumadaloy mula sa tuluy-tuloy na pagdating ng mga taong binago at nagagalak, na puspos ng paggawa ng Espiritu ng Diyos. Ang mga taong buhay sa Espiritu ay regular na magbabahagi ng kanilang pananampalataya bilang isang paraan ng pamumuhay. Sinasabi, “Nagsiyaon sila sa lahat ng dako na ikinukuwento ang Ebanghelyo” (Mga Gawa 8:4). Ang masisiglang pagtitipon ay may masisiglang taong dumadalo. Kapag dumarami ang bilang dahil sa mga nakumberteng nasa hustong gulang, nagdadala sila ng bagong buhay at sigla.

Ang pangangailangan sa pag-abot na ito ay nagsasabi rin sa atin na hindi maaaring gumugol ang mga mananampalataya ng labis na oras sa pagpunta sa mga pagtitipon o gawaing Cristiano, na hahadlang sa kanila na gumugol ng oras sa pagbuo ng tulay sa mga kapitbahay na hindi pa ligtas at hindi nagsisimba. Malibang may determinadong pagsisikap ang mga mananampalataya na abutin ang mga walang Cristo, hindi kailanman bubuti ang pag-eebanghelyo sa lokal na iglesya. Nangangailangan ito ng malaking determinasyon at ng malinaw na pang-araw-araw na priyoridad sa puso ng mga nasa pakikisama.

Ang Ika-20 Siglo ay hindi ang Unang Siglo, at maraming pagbabago ang naganap sa sanlibutan. Ang mga saligan ng

ating mensahe ay hindi nagbago at hindi maaaring baguhin. Ang pinakamahalaga sa Diyos noon ay siya pa ring pinakamahalaga ngayon. Maaaring kailanganin ang pag-aangkop sa mga detalye ng mga pagtitipon o ang pakikibagay sa kulturang ating kinabubuhayan, basta't hindi natin ikinokompromiso ang mga simulain. Nangangailangan ng espirituwal na pagkakilala upang malaman ang pagkakaiba ng mga saligang simulain at ng mga detalye ng pamamaraan. Ang gayunding espirituwal na pagkakilala ang dapat magsabi sa atin kung napakabuti o mahina ang ating mga pagtitipon.

Gabay sa Pag-aaral: Ang mga Pagtitipon ng Iglesya

1. Ano ang mahahalagang sangkap ng mga pagtitipon ng unang iglesya (Mga Gawa 2:41, 42)? Paano ito maihahambing sa ginagawa natin ngayon?
2. Kailan nagtitipon ang mga mananampalataya, at para sa anong mga layunin sila nagtitipon (Mga Gawa 20:7; 1 Corinto 11:17-34)?
3. Basahin ang 1 Corinto 11:17-34. Anong mga bagay ang nagpapasama sa isang pagtitipon? Paano dapat isagawa ang isang mabuting pagtitipon?
4. Ano ang babalang ibinigay sa Hebreo 10:25? Paano mo ipaliliwanag sa isang tao ang pangangailangang seryosohin ang babalang ito? Bakit may obligasyon kang makibahagi?
5. Ano, kung mayroon man, ang maaari nating idagdag o iangkop sa huwaran ng Bagong Tipan para sa mga pagtitipon ng iglesya upang maging mabisa ang mga ito ngayon sa ating kultura? Ano ang mga panganib ng labis na pagbibigay-daan sa umiiral na kultura?

6. Mayroon bang anuman sa mga tala ng araling ito na hindi malinaw sa iyo? Mayroon ka bang mga tanong tungkol sa araling ito na hindi pa nasasagot?

Aralin 10: Ang Disiplina ng Iglesya

“Hindi ba ninyo hinahatulan ang mga nasa loob ng iglesya?” (1 Corinto 5:12)

Ang tapat na sagot ng karamihan sa mga iglesya ngayon sa tanong na ito ay kailangang, “Hindi, hindi namin ginagawa.” Nagkaroon ng malawakang paghina sa malinaw na pagkilos ng mga lokal na iglesya sa paghatol o pagdidisiplina sa pag-uugali ng mga miyembro nito. Salungat dito ang takbo ng panahon. Humina na rin ang disiplina sa pamilya. Naghahari ang pagpapabaya. Nais ng lipunan na gumawa ng mas mahihigpit na hakbang laban sa mga taong itinuturing nitong kriminal, ngunit napakamapagparaya nito sa imoralidad, paglalasing, pagsisinungaling, at kasakiman, na lahat ay krimen sa paningin ng Diyos.

Ginulo ng mga eskandalo ang iglesya sa gitna ng mga kilalang pinuno, sa kapinsalaan ng patotoo ng iglesya. Laganap din sa mga miyembro ang maling pag-uugali at hindi banal na pamumuhay. Noong panahon ng Biblia ay naging suliranin din ang mga ganito ring isyu. Itinatala ng Unang Corinto 5 ang pagpuna ni Apostol Pablo sa iglesya dahil hindi nito dinisiplina ang isang imoral na miyembro. Sinabi niya na ang isang mananampalataya ay hindi man lamang dapat makisalo sa pagkain sa sinumang tinatawag na kapatid na mapakiapid, o sakim, o sumasamba sa diyus-diyosan, o mapanlait, o lasenggo, o mangingikil (1 Corinto 5:11).

Ang disiplina ay hindi kailanman limitado sa ideya ng hayagang pagtutuwid o pagpaparusa. Ang pangunahing ideya ay ang pagsasanay sa pagkatao o sa gawi, o ang paghubog sa pamamagitan ng pagtuturo at payo, o ang pagtutuwid kung

kinakailangan. Ang salitang *disiplina* ay nagmula sa parehong ugat ng salitang alagad: na nangangahulugang isang sumusunod at tumutulad. Mayroon itong dalawang aspekto: (1) Pagtuturo tungkol sa pag-uugali at (2) pagkilos upang baguhin ang hindi katanggap-tanggap na pag-uugali o upang hikayatin ang isang personal na pagbabago. Hindi maiisip ng sinuman ang wastong pagpapalaki ng mga anak nang walang disiplina. Paano malilinig ng isang tao ang kasanayan sa musika, palakasan, o maging sa paggamit ng oras nang wala ito? Paano nga maaaring alagaan, sanayin, at pangunahan nang wasto ng isang iglesya ang mga tao nang walang disiplina?

Ang huwaran nito ay matatagpuan sa sariling halimbawa ng Diyos kapag sinasabi Niya sa Kanyang mga anak, “Anak ko, huwag mong ipagwalang-bahala ang disiplina ng Panginoon, ni manlupaypay kapag sinasaway ka Niya. Sapagkat ang iniibig ng Panginoon ay Kanyang dinidisciplina, at hinahampas Niya ang bawat anak na Kanyang tinatanggap” (Hebreo 12:5, 6). Ang disiplina ng Diyos ay tanda ng Kanyang pag-ibig.

Pinarurusahan Niya ang Kanyang bayan para sa kanilang kapakinabangan, upang dalhin sila sa matuwid na pamumuhay (Hebreo 12:10, 11). May karapatan Siya at may pangangailangang gawin ito. Ang mga bunga ng pagpaparusa ay nakasalalay sa pagtugon at pakikipagtulungan ng mga tumatanggap nito.

Paano ito naaangkop sa iglesya? Maaaring sabihin ng ilan, “Maaaring mabuti na ang Diyos ang magdisiplina, ngunit bakit may ganitong karapatan ang iglesya?” Ang sagot ay mayroon itong karapatan sapagkat ipinagkakatiwala ng Diyos ang karapatang iyon sa Iglesya bilang Kanyang kinatawan sa lupa. Sinabi ng Panginoon sa Mateo 18:17, 18, “Sabihin mo sa iglesya, at kung ayaw niyang makinig maging sa iglesya, ituring mo

siyang gaya ng isang Hentil at isang maniningil ng buwis. Katotohanang sinasabi Ko sa inyo, anumang inyong talian sa lupa ay natalian na sa langit; at anumang inyong kalagan sa lupa ay nakalagan na sa Langit.” Nangangahulugan ito na kikilalanin ng Diyos ang pagkilos ng iglesya na ayon sa Kasulatan bilang may-bisang awtoridad sa Kanyang paningin. Ang madisiplina nang ayon sa batas ng iglesya ay ang madisiplina ng Diyos. Kaya anumang ganitong pagkilos ay isang taimtim na bagay. Kung mabibigo ang iglesya na magpatupad ng disiplina at pababayaang kabanalan sa paningin ng Diyos, mawawala rito ang pagpapala ng Diyos. Basahin ang Josue 7, ang kuwento ni Achan, kaugnay nito, gayundin ang 1 Corinto 11:30, 31.

Mga Antas ng Disiplina sa Iglesya

Hindi mabisang madidisiplina ng sinuman ang taong hindi kasapi ng pamayanan, na sa kasong ito ay ang kapulungan. Hindi kalooban ng Diyos na ang sinumang mananampalataya ay hindi maging bahagi ng isang lokal na pakikisama. Kung ang tao ay bahagi ng pakikisama, siya ay sakop ng mga alituntuning naaayon sa Salita ng Diyos. Ito ang isang dahilan kung bakit dapat panatilihin ang Salita sa sentro ng anumang talakayan tungkol sa maling pag-uugali. Ang isyu ay dapat laging kung ano ang iniuutos ng Diyos sa Kanyang Salita. Gagawin nitong mas mahirap para sa mga tao na ipilit na dapat silang sumunod sa Diyos sa halip na sa tao (Mga Gawa 5:29), isang talatang madalas gamitin nang ganap na labas sa konteksto nito.

Ang mga antas ng disiplina, na patindi nang patindi, ay ang mga sumusunod:

1. Makipag-usap (Mateo 18:15-17). Siyempre, dapat tayong magsimula sa mapagkasundo at mahinahong paraan sa pakikipag-usap tungkol sa mga isyu sa sinuman. Ang padalus-dalos at hindi pinag-isipang mga paghaharap, na walang gaanong panalangin, ay mas malamang na magdulot ng alitan kaysa ng pagkakaunawaan. Ang layunin ay laging makamit ang kapayapaan at katuwiran, hindi ang matagal na pagtatalo at sama ng loob. Kaya itinatakda ng talatang ito na makipagkita muna nang sarilinan sa tao, pagkatapos ay may isa pang taong kasama, bago pa man dalhin ang isyu sa harap ng mas malaking pangkat.

2. Pangaralan (Tito 1:9-11). Kapag ang mga tao ay suwail o nanggugulo, kailangan silang harapin. Personal silang kausapin gamit ang Salita ng Diyos. Ang ganitong mga tao ay kailangang mapaniwala ng Kasulatan sa kanilang maling gawa.

3. Bigyan ng babala (2 Timoteo 2:14; 1 Tesalonica 5:14; 2 Tesalonica 3:11, 12). Napakalapit nito sa pangangaral. Layunin nitong pigilan ang mga suliranin gaya ng matagal na pagtatalo ng magkakapatid, magulo o walang-kaayusang pag-uugali, at maging ang personal na katamaran.

4. Sawayin, lalo na ang hayagang pagsaway (1 Timoteo 5:20; Tito 1:13). Kung ang mga tao, maging ang matatanda, ay nagpapatuloy sa kasalanan nang walang pagsisisi, kailangan silang pigilan. Hindi maaaring pahintulutan sa iglesia ang kahiya-hiyang pag-uugali. Kung ito'y magpapatuloy, sa kabila ng lahat ng pagsisikap, kailangan itong harapin sa pamamagitan ng isang hayagang pahayag. Huwag ipaalam sa publiko nang hindi kinakailangan ang isang bagay kapag ang tao ay lubos nang nagsisi at nakikipagtulungan sa matatanda.

5. **Iwasan** (2 Tesalonica 3:14; 1 Corinto 5:11; Roma 16:17; Tito 3:10). Ang layunin ng pag-iwas ay tulungan ang isang tao na makitang siya ay wala sa pakikipag-isa sa Diyos, at kaya't wala rin sa pakikisama sa Kanyang bayan. May hilig ang mga kaibigan na makiramay sa nagkasala upang ipakita ang pag-ibig. Tiyak na hindi ito naaayon sa saloobin ng Diyos na nagkukubli ng Kanyang mukha sa mananampalatayang hindi nagsisisi at nagkakasala. Mas mabuting ipakita ang pag-ibig sa pamamagitan ng matatag na paghihiwalay sa isang tao mula sa ginhawa ng pakikisama kaysa magmukhang kumakampi sa kanya laban sa mga nagsasagawa ng kinakailangang hakbang. Ang mga pinatutungkulan ng ganitong mahigpit na hakbang ay ang mga taong mapangahas na sumusuway, palaaway, nanggugulo, at lumilikha ng pagkakabaha-bahagi sa iglesya. Ang pag-iwas ay napakalapit na sa pagpapaalis.

6. **Itiwalag** o paalisin sa iglesya (1 Corinto 5:13). Maaaring magkaroon ito ng epekto na ibinibigay sila sa kapangyarihan ni Satanas (1 Timoteo 1:20; 1 Corinto 5:5). Ito ang pinakamatinding pagkilos ng disiplina ng iglesya. Ang lalaki o babaeng humaharap sa pagtitiwalag ay dapat matakot. Ang tanong kung gagawin ang huling hakbang na ito ay dapat lamang pagpasyahan matapos maubos ang lahat ng iba pang lunas, at matapos ang maraming panalangin ng matatanda para sa mananampalatayang naghihimagsik.

Ang mga pastol ay dapat maging maingat na patunayan ang katotohanan ng anumang paratang laban sa isang mananampalataya. Sa bibig ng dalawa o tatlong saksi ay pagtitibayin ang bawat salita (2 Corinto 13:1). Dapat tayong makatiyak sa mga katotohanan sa pamamagitan ng personal na

pagmamasid o ng napatunayang patotoo. Hindi sapat ang hinala lamang. Dapat din tayong makatiyak na ang mga katotohanan ay umaangkop sa Kasulatang ginagamit natin sa pagpapatupad ng disiplina.

Ang Paraan ng Disiplina sa Iglesya

Kung paano natin ipinatutupad ang disiplina ay kasinghalaga ng disiplina mismo. Ang malulupit, padalus-dalos, at biglaang mga pagkilos o salita ay maaaring makasugat. Kung tama ang pagkakagawa ng disiplina, mas kaunti ang dahilan para pumuna. Maaaring hindi laging makatarungan ito batay sa mga katotohanan, ngunit malungkot pa ring marinig ang mga salitang, “Hindi ito ginawa nang may pag-ibig.” Sinasabing ang *layunin* ng lahat ng disiplina, kabilang ang sa Diyos, ay ang pagpapanumbalik. Sa katunayan, tinawag Siyang Diyos ng pagpapanumbalik. Iyan ay naging pinagmumulan ng kaaliwan sa milyun-milyon. Kung ito rin ang ating layunin, dapat tayong kumilos sa paraang pinakaangkop upang magbunga ng pagpapanumbalik.

Ang Galacia 6:1 ang nagtatakda ng tono ng bahaging ito, kung saan sinasabi, “Mga kapatid, kung ang isang tao ay mahuli sa anumang pagsalangsang, kayong mga espirituwal ay magpanumbalik sa gayong tao sa diwa ng kahinahunan; na bawat isa’y nag-iingat sa sarili, baka kayo man ay matukso.” Napapansin natin na may kahilingan ng pagiging espirituwal para sa gawain ng pagpapanumbalik sa isang kapatid na nagkamali. Magdisiplina nang may diwa ng kahinahunan o kaamuan sa paglapit. Dapat nating tandaan na kung hindi dahil sa biyaya ng Diyos, maaaring ako ang nasa kalagayang iyon. Mas magiging katanggap-tanggap ang anumang disiplina kung

ibinibigay ito nang may ganitong mapagpakumbabang kaisipan.

Hindi katanggap-tanggap ang pagtatangi o kawalan ng katarungan, na nagtuturing sa mga taong may iisang suliranin sa magkaibang paraan. Kahit ang mga bata ay napakasensitibo sa kawalan ng katarungan. Ang Panginoong Jesus ay lubos na walang pagtatangi sa lahat ng Kanyang pakikitungo. Mayaman man o mahirap, maimpluwensiya man o hindi, *lahat* ng tao ay dapat pakitunguhan sa makatarungang paraan. Inilalapat ng Santiago 2:1, 9 ang simulaing ito sa isang taong nambobola sa isang mayamang taong maaaring dumating sa kapulungan. Walang pagtatanging katanggap-tanggap sa mga bagay ng disiplina. Ang mga pamilya ng mga kilalang tao ay hindi dapat ituring nang naiiba sa ibang mga pamilya ng iglesia kapag ipinatutupad ang disiplina.

Mahalaga ang pagtitiyaga, katatagan, pagkamatibay, at isang nakabubuong paglapit sa pagharap sa maling pag-uugali. Hindi ito nangangahulugan ng kahinaan. Dapat alalahanin ng isa kapwa ang kabutihan at ang kabagsikan ng Diyos (Roma 11:22). Ang humarap, sumaway, at maging magpaalis ay mabigat na pagkilos. Kaya ito iniwasan ng karamihan sa mga pinuno. Mas gusto nilang pahintulutan ang mga pagkakamali, at iwan na lamang sa Panginoon ang pagdidisiplina sa iba. Ang dakilang pariralang, “nagsasalita ng katotohanan sa pag-ibig” (Efeso 4:15), ay naghahatid ng dalawang bagay na kinakailangan. Pinupuri ang pagiging mahinahon, matiisin, at hindi palaaway (2 Timoteo 2:24). Ang pagtitiis at pagpapatawad ay inilalahad sa Colosas 3:13. Kung ito ang ating paraan, mas malamang na maging mabuti ang mga bunga. Ang ganitong mga saloobin ay

tumutunaw, sa halip na nagpapatigas, sa puso ng mga nagkasala.

Ang mga Sakop ng Disiplina sa Iglesya

Dapat tandaan ng bawat isa sa iglesya na tayong lahat ay sakop ng disiplina at pagsasanay ng Diyos. Tayo ay bahagi ng isang pamilya, hindi mga indibiduwalista. Sapagkat tayo ay, o dapat ay, isang malapit na pamilya, dapat tayong magmalasakit sa isa't isa nang sapat upang ituwid ang uri ng pag-uugaling nakapipinsala. Kapag nangangailangan ang mga tao, tila hindi nahihirapan ang ilang mananampalataya na humingi ng tulong. Kapag kumikilos sila sa kaduda-dudang paraan, mas malamang na tanggihan nila ang mga pagsisikap na ituwid ang kanilang landas. Hinahanap ng marunong at may pagkakilalang pinuno ang mga naliligaw. Dapat hanapin ng mga pastol ang mga tupang naliligaw ... kung tunay silang nagmamalasakit sa kawan.

Sino ang dapat maging bahagi ng lokal na pakikisamang ito na nasa ilalim kapwa ng Dakilang Pastol at ng Kanyang mga katulong na pastol? Sa pangkalahatang mundo ng Cristianismo, halos anumang malabong pagpapahayag ng pananampalataya kay Jesus ay tinatanggap bilang sapat na. Madalas ay tinatanggap ang mga tao nang hindi kinakailangang magbigay ng malinaw na patotoo ng kanilang kaligtasan. Napakatindi ng pagnanais na magkaroon ng mga miyembro, at kaya ng mga tagapag-ambag, kaya't ang simpleng pagnanais na sumapi sa iglesya ay tinatanggap na. Ang mas mataas na pamantayan ay ang tiyaking ang mga tao lamang na nauukol kay Cristo ang magiging bahagi ng lokal na kapulungan. Ang iglesya ay wastong makapagdidisiplina lamang sa mga hayagang nasa pakikisama. Kaya ang disiplina sa iglesya ay

nagsisimula sa pagtukoy kung sino ang nakatalaga sa Panginoon, sa iglesia, at sa pamunuan nito.

Ang hinihingi ng Biblia ay tanggapin ang lahat ng tinanggap ni Cristo (Roma 15:7). Paano natin malalaman kung sino ang tinanggap ni Cristo? Ipinahahayag ba nila ng kanilang bibig na si Jesus ay Panginoon at sumasampalataya ba sila sa kanilang puso na Siya ay ibinangon ng Diyos mula sa mga patay (Roma 10:9)? Sila ba ay mukhang tunay Niyang mga tagasunod, hindi lamang mga taong bumibigkas ng ilang pamilyar na salita? Hindi lahat ng nagsasabing “Panginoon, Panginoon” ay papasok sa Kaharian (Mateo 7:21). Sumunod ba sila sa Panginoon sa bautismo ng mananampalataya, gaya ng Kanyang iniutos (Mateo 28:19)? Alalahanin na ang bahagi sa 1 Juan 3:4-10 ay nagtatapos sa pahayag na ito: “Dito nahahayag ang mga anak ng Diyos at ang mga anak ng diyablo: ang sinumang hindi gumagawa ng katuwiran ay hindi sa Diyos, ni ang hindi umiibig sa kanyang kapatid.” Dapat itong maging malinaw sa buhay ng isang tao. Kung gayon ay dapat nating makilala kung sino ang mananampalataya at kung sino ang hindi.

Ang mga sangkap ng mahahalagang doktrina na pinanghawakan ng mga tunay na mananampalataya sa buong kasaysayan, anuman ang kanilang kinaaanibang relihiyon, ay dapat tanggapin ng mga nasa pakikisama. Kabilang sa mga doktrinang ito ang Pagka-Diyos ni Cristo, ang Trinidad, ang pagkasi at awtoridad ng Salita ng Diyos, ang katotohanan ng langit at impiyerno, at ang kaligtasan sa pamamagitan ng biyaya nang walang mga gawa, sa pamamagitan ng ganap na natapos na gawain ng Panginoong Jesus sa Krus.

Ano pa ang dapat asahan? Ang tunay na pakikipag-isa sa Diyos ay nakasalalay sa paglakad sa liwanag. Kung tayo’y lumalakad

sa liwanag gaya Niya na nasa liwanag, may pakikisama tayo sa isa't isa, at nililinis tayo ng dugo ni Jesu-Cristo na Kanyang Anak mula sa lahat ng kasalanan (1 Juan 1:7). Ang pakikisama sa ibang mga mananampalataya ay nakasalalay rin sa paglakad. Kapag ang isang tao ay nasa ilalim ng disiplina ng Diyos o kapag hindi siya lumalakad sa katotohanan o sa liwanag, hindi siya dapat tanggapin sa pakikisama hangga't hindi nalulutas ang bagay na iyon. Dapat nating tulungan hangga't makakaya ang pagpapanumbalik sa isang mananampalatayang lumihis. Gayunman, ang pagpapahintulot sa mababaw na pagsisisi o ang magaang pagharap sa mabibigat na tanong ay nag-aanyaya ng paulit-ulit na pagkakasala sa hinaharap.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Ang disiplinang isinasagawa sa makadiyos na paraan ng isang lokal na iglesya ay may epektong nagdadalisay o naglilinis. Kapag pinalulungkot natin ang Espiritu Santo sa pagpapabaya sa disiplina, hinahadlangan natin ang bukas na ugnayan sa Diyos. Hindi na dapat kailanganin ng Panginoon ng Iglesya na pumunta sa kapulungan at manawagan ng pagsisisi gaya ng ginagawa Niya sa Apocalipsis kabanata 2 at 3. Tinatawag tayo ng Panginoon sa mataas na pamantayan ng kabanalan sa pamamagitan ng pagpapanagot sa atin para sa mga buhay na hindi magdadala ng kahihyan sa Kanya o sa Kanyang Iglesya. Nakikinabang sa disiplina ang mga banal bilang mga indibiduwal, na siyang pinatutungkulan ng pagkilos ng disiplina, sa pamamagitan ng pagbabalik sa kanila sa paglakad na kalugud-lugod sa Diyos.

Ang Hukuman ni Cristo ang sukdulang lugar ng pananagutan para sa buhay at paglilingkod ng lahat ng mananampalataya (2 Corinto 5:10; 1 Corinto 3:12-15). Bagaman ang ating mga

kasalanan ay nabayaran na at nahugasan na sa dugo ni Cristo, hindi ito nangangahulugan na maiiwasan natin ang pagsusuri sa ating buhay at paglilingkod. Ang paghatol ay nagsisimula sa bahay ng Diyos, gaya ng sinasabi sa atin sa 1 Pedro 4:17.

Tinuligsa ng Diyos ang mga espirituwal na pinuno kapwa sa Lumang Tipan at sa Bagong Tipan dahil sa kanilang pagpapabaya sa pagpapatupad ng disiplina sa Kanyang bayan. Paulit-ulit Niyang hinatulan ang kawalan ng katapatan at kasalanan maging ng mga ordinaryong taong nagpapahayag ng pananampalataya sa Kanya. Kung tayo ay magiging isang malusog na katawan ng mga mananampalataya, napakahalaga na magpatupad tayo ng disiplina sa iglesya.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Disiplina ng Iglesya

1. Bigyang-kahulugan ang disiplina (ayon sa pagkaunawa mo mula sa mga tala ng aralin) kung paano ito naaangkop sa iglesya.
2. Ano ang nangyari sa iglesya sa Corinto, ayon sa 1 Corinto 5, na naging dahilan ng pagsaway ni Pablo?
3. Ano ang motibasyon at layunin ng Diyos sa pagdidisiplina sa Kanyang mga anak (Hebreo 12:6, 10)?
4. Sino ang dapat tanggapin sa pakikisama (Roma 15:7; 14:1)?
5. Sino ang hindi dapat tanggapin sa pakikisama (2 Juan 9, 10; Galacia 5:19-21)? Kailan tayo dapat tumangging makisama sa isang kapwa mananampalataya (1 Corinto 5:11; Roma 16:17; Tito 3:10, 11)?
6. Paano maiiwasan ng iglesya ang pagpaparusa ng Diyos o ang pagpigil Niya sa Kanyang mga pagpapala (1 Corinto 11:31; 5:12, 13; Apocalipsis 2:5, 14-16; 3:15, 16, 19)?

7. Ano ang natututuhan mo mula sa kuwento ni Achan sa Josue kabanata 7?
8. Iba't ibang antas ng disiplina ang ipinahihiwatig sa mga talata sa ibaba. Kumpletuhin ang tsart sa ilalim ng dalawang pamagat.

HAKBANG PAGKAKASALA NA GAGAWIN

- a. 1 Tesalonica 5:14a
 - b. 2 Tesalonica 3:10-14
 - c. 1 Timoteo 5:20
 - d. 1 Corinto 5:11, 13
9. Opinyon: Naaalala mo ba ang anumang pagkilos ng disiplina ng iglesya na personal mong nalaman? Ano ang naging reaksiyon mo rito?
 10. Mayroon ka bang mga tanong tungkol sa araling ito na hindi pa nasasagot?

Aralin II: Ang Pag-eebanghelyo at ang Iglesia

“At araw-araw ay idinaragdag ng Panginoon sa kanilang bilang ang mga inililigtas” (Mga Gawa 2:47).

Ang pangunahing layunin ng Panginoong Jesus ay abutin ang mga naliligaw. Iyan ang dahilan kung bakit Siya pumarito sa lupa (Lucas 19:10). Ipinaliwanag Niya ang Kanyang pakikisama sa mga makasalanang pamamagitan ng tatlong talinghaga tungkol sa nawawalang tupa, nawawalang salapi, at nawawalang anak (Lucas 15) upang ipakita na ang Kanyang misyon ay iligtas ang mga makasalanang. Sa Kanyang unang pagtawag sa mga unang tagasunod, inanyayahan Niya silang sumunod upang gawin Niya silang mga mamamalakaya ng tao (Marcos 1:17). Ang Kanyang huling mensahe bago Siya umakyat sa Langit ay nagpaalala sa kanila na sila ay magiging mga saksi Niya sa sanlibutan. Ang unang mensahe pagkatapos ng Pentecostes ay pag-eebanghelyo (Mga Gawa 2:37-38). Ang mga unang mananampalataya ay walang tigil na nag-ebanghelyo (Mga Gawa 5:42; 8:4). Kung nais ng sinumang grupo ng mga mananampalataya na kumilos bilang isang iglesia ayon sa Bagong Tipan, kailangang ito ay isang iglesyang nag-eebanghelyo. Hindi sana lumaganap ang Ebanghelyo sa sanlibutan noong panahong iyon kung wala ang ganitong pagsisikap. Hindi rin lalaganap ang mensahe ngayon kung hindi gagawin din ito ng bayan ng Diyos.

Para sa espirituwal na kalusugan ng anumang kapulungan, kailangang hindi lamang nito sampalatayanan ang Ebanghelyo, kundi mabisa rin nitong ipalaganap ang Ebanghelyo. Ibig sabihin, kailangang mayroon itong masiglang pagsisikap na

umabot sa iba na nagdaragdag ng mga kaluluwa sa iglesya. Tama ang kasabihang, “Mag-ebanghelyo o mamatay.” Tila sumasama ang Diyos sa natatanging paraan sa mga kapulungang may pasanin para sa mga naliligaw at may ginagawa tungkol dito. Ang paglaking dahil sa paglipat (mga taong nanggagaling sa ibang iglesya) at ang paglaking biyolohikal (pagdami ng bilang dahil sa pagsilang ng mga anak sa mga pamilya ng mga mananampalataya) ay hindi tunay na espirituwal na paglago sa diwa ng pag-abot sa mga hindi pa malinaw na nakarinig at tumugon sa Ebanghelyo. Hindi lamang tayo tinawag upang *ipagtanggol ang kuta* (manatili sa loob ng ating mga pader nang pasanggalang) kundi upang *salakayin ang kuta* (ibig sabihin, ang mga pintuan ng Impiyerno) kung saan may mga hadlang sa katotohanan. Tama lamang na tawaging pag-abot sa iba ang pag-eebanghelyo.

May nagsasabi na ang Espiritu lamang ng Diyos ang bumubuhay-muli sa mga patay sa espirituwal at na nasa Kanya ang pananagutang gumawa ng anumang kinakailangang hakbang. Hindi nito kinikilala na ang mga mananampalataya ay binigyan ng ministeryo ng pakikipagkasundo (2 Corinto 5:18, 20) at tayo ay mga embahador ni Cristo. Hindi lahat ay may kaloob ng ebanghelista, ngunit ang bawat mananampalataya ay may pananagutang ibahagi ang mensahe ng buhay sa pamamagitan ng halimbawa at ng salita sa mga nasa loob ng kanyang sariling sakop ng pagpapatotoo. Ipinakikita na may bahagi ang tao sa kaligtasan ng iba sa pahayag ni Pablo na siya ang nanganak sa ilan tungo sa kaligtasan sa pamamagitan ng Ebanghelyo, kaya siya ang kanilang espirituwal na ama (1 Corinto 4:15; Filemon 10). Ang mga lumalapit sa Diyos sa pamamagitan ng ating ministeryo ay magiging ating walang hanggang kagalakan, putong at kaluwalhatian (1 Tesalonica

2:19). Ang nagwawagi ng mga kaluluwa ay pantas (Kawikaan 11:30). Ang nagpapanumbalik sa isang makasalanan mula sa kamalian ng kanyang lakad ay magliligtas sa kanyang kaluluwa mula sa kamatayan at magtatakip ng napakaraming kasalanan (Santiago 5:20). Pinili ng Diyos na gamitin tayo bilang Kanyang mga saksi.

Malibang sikapin nating alisin ang lahat ng bagay na humahadlang sa ating pagsunod sa Diyos sa bagay na ito, malamang na hindi magpapatuloy ang bunga ng pag-eebanghelyo. Ang ilang pangkalahatang bagay ay mahirap baguhin. Ang kakulangan sa pamumuno ay isang suliranin sa alinmang bahagi ng buhay ng iglesia. Kapwa mahalaga ang panalangin at ang espirituwal na pagkukusa. Ang mga kongregasyong tumatanda na ay kadalasang kulang sa lakas upang umabot sa iba. Ang ilang kapulungan ay nasa mga lugar na ang mga naninirahan ay may ibang-ibang kultura o lahi kaysa sa kongregasyon. Maaaring ang karamihan sa mga mananampalataya ay nakatira nang maraming milya ang layo mula sa lugar ng pagtitipon. Dahil dito, nagiging mahirap abutin para kay Cristo ang lokal na pamayanan.

May iba pang mga bagay na humahadlang sa masigasig na pag-eebanghelyo sa isang kapulungan.

1. Kakulangan ng Espirituwal na Sigla. Ang mabisang pagpapatotoo ay talagang pag-uumapaw ng espirituwal na buhay, bunga ng pagkapuspos ng Espiritu at ng lakas mula sa Diyos. Kapag ang mga mananampalataya ay kampante, tamad, walang panalangin, at namumuhay sa mababang antas ng pagtatalaga kay Cristo, kakaunti ang pagwawagi ng mga kaluluwa. Ang kasaganaan at materyalismo ay malalaking sanhi ng kahinaang ito.

2. Takot sa Tao. Maraming mananampalataya ang hindi nagbabahagi ng kanilang pananampalataya sa mga pinakamalapit sa kanilang regular na nakakasalamuha dahil natatakot silang tanggihan, pagtawanan o makasakit ng damdamin ng iba. Ang takot sa tao ay hindi mula sa Diyos (2 Timoteo 1:7) kundi nagdadala ng bitag (Kawikaan 29:25). Ang kaunting pagsasanay, pagpapalakas-loob, at kaunting pagsasanay sa mga simple at magaan na sitwasyon ay makatutulong upang mapagtagumpayan ang kakulangang ito ng tiwala sa sarili.

3. Kakulangan ng Pasya na Umabot sa Iba. Malibang sa pamamagitan ng panalangin at pagtuturo mula sa Salita, kapwa ang mga matatanda ng iglesia at ang mga nasa pakikisama ay magpasyang sumunod sa Panginoon at makibahagi sa Kanyang malasakit para sa mga naliligaw, magpapatuloy ang mga bagay gaya ng dati. Kailangang gumawa ng mga pagtatalaga, magtakda ng mga mithiin, suriin ang mga pamamaraan, at paigtingin ang panalangin upang makamit ito. Kailangang tayo ay nagsisikap nang sama-sama para sa pananampalataya ng Ebanghelyo (Filipos 1:27).

4. Hindi Pagiging Bukas sa mga Bagong Tao. Maraming mananampalataya ang hindi nagsisikap na anyayahan sa kanilang tahanan ang mga taong hindi nagsisimba o magtayo ng mga tulay ng pakikipagkaibigan sa mga hindi ligtas. Bukas lamang ang kanilang mga pinto para sa ibang mga mananampalataya. Sa mga pagtitipon ng kapulungan, kung minsan ay kulang ang init at magiliw na pagtanggap sa mga bisita. Ang mga bagong tao ay kadalasang nagdadala ng kanilang mga suliranin, at maging ng kakaibang pag-uugali, sa mga pagtitipon. Maaari mong maiwasan ang mga nakahihiyang

suliranin sa pamamagitan ng hindi pagdadala ng mga bagay na gumugulo sa atin. Kaya maaari tayong matuksong maging malamig sa mga taong hindi katulad natin. Sa gayon ay nagiging isa tayong saradong samahang panrelihiyon, hindi isang iglesyang nag-eebanghelyo.

5. Kawalan ng Kakayahang Umangkop sa Pamamaraan. Hindi masasabing ang Bagong Tipan ay nagtatakda ng isang mahigpit na paraan ng pag-abot sa mga hindi ligtas. Ang mensahe lamang ang nananatiling hindi nagbabago. Noong unang panahon, ang mga pagtitipon sa tolda, mga isang-linggong pagtitipong pang-Ebanghelyo, at pangangaral sa lansangan ay naging mabisa sa pag-abot sa marami dala ang mensahe ng kaligtasan. Sa ilang lugar ay kapaki-pakinabang pa rin ang mga pamamaraang ito, subalit kailangan nating maging gising sa mga bagong paraan. Ang mga tao ay hindi na kasing-handang dumalaw sa isang iglesya sa kanto, o dumalo sa Linggo ng gabi, o pumunta sa mga natatanging pagtitipong pang-ebanghelyo. Kakumpitensiya natin ang telebisyon, ang malalaking palabas na pampalakasan, at ang labis na libangang naging posible dahil sa pagtaas ng antas ng pamumuhay. Kung hindi natin pagbubutihin ang ating mga paraan ng pakikipag-ugnayan, di magtatagal ay kakaunti na lamang ang ating mga bagong nananampalataya. Dapat nating hanapin ang mga taong interesado sa pamamagitan ng personal na pakikipag-usap at pagsisikap.

6. Kakulangan ng mga Lider na Nagiging Huwaran sa Pag-abot sa Iba sa Pag-eebanghelyo. Ang sigasig na abutin ang mga naliligaw ay kadalasang pinangungunahan ng isa o higit pang tao sa mga pagtitipon. Sila ang nagpapasimula ng pagsisikap, ng sigla, at ng pagkilos sa budhi na nagpapagalaw sa mga

bagay. Ipinakikita nila sa iba kung paano, at sila mismo ay nagwawagi ng mga kaluluwa. Ito ay malaking pampasigla. Kung walang ganitong tao, dapat manalangin upang ang mga may malasakit ay magtipon at pagkatapos ay humanap ng isang mangunguna.

7. Hindi Pagtanggap sa Personal na Pananagutan o sa

Pananagutan ng Iglesya. Hindi natin maiiwasan ang ating pananagutan sa ating pagkabigong magwagi ng mga kaluluwa sa pamamagitan ng pagturo sa ating kakarampot na pagsisikap. Masasabi nating mayroon tayong ilang pagtitipong pang-Ebanghelyo, o mga tagapagsalitang ebanghelista, o Sunday School, o pagsisikap sa summer camp. Maaari tayong mag-ambag sa mga programang gumagawa ng pag-eebanghelyo. Ang punto ay kapag tayo mismo ay hindi gumagawa nito, kakaunting bunga ang nakikita ng iglesya sa ministryong ito. Nananatili itong isang mabigat na suliranin sa harap ng Diyos. Kailangan nating harapin ang usapin at gumawa ng isang bagay upang mabago ang kalagayan.

Mga Pagpapabuti sa Loob para sa Pag-eebanghelyo

Maaaring kailangan munang ayusin ang ating sariling mga sambahayan, lalo na sa mga pagtitipon ng iglesya, bago sikaping magdala ng mga bisitang hindi ligtas. Kung hindi natin mapanatili ang mga bisita pagkatapos ng kanilang una o ikalawang pagdalo, sinasayang natin ang mga pagkakataon. Kadalasan ay ayaw nang bumalik ng mga bisita. Bakit kaya?

1. Sila ba ay magiliw na binati sa pintuan, pinadamang parang nasa sariling tahanan, at ipinakilala sa ilan sa mga mananampalataya? Magalang mo bang nakuha ang kanilang mga pangalan at tirahan (talaan ng mga bisita o

- mga kard ng bisita) upang mahikayat ang higit pang pakikipag-ugnayan at komunikasyon?
2. Ang pagkamatapagpatuloy, na ang ibig sabihin ay pag-anyaya sa hapunan sa araw na iyon o sa hinaharap, ay ginagamit ng maraming iglesya. Maaari pa ngang may hapunang inihahain sa iglesya mismo na doon sila inaanyayahan. Ang isang pagtawag sa telepono pagkatapos ay maaari ring maghatid ng mensahe ng pagtanggap.
 3. Ang kalidad ng pagtitipon mismo ay naaapektuhan ng ilang bagay. Mahusay bang napangunahan ang pag-awit, maganda ba ang kalidad ng mga natatanging awitin, at kaaya-aya bang ginampanan ng tagapangulo ang kanyang tungkulin? Naiwasan ba natin ang mga usapang “pang-loob,” ang mga salitang pang-grupo at ang pagbanggit ng mga unang pangalan na hindi kilala ng iba? Pinaikli ba ang mga patalastas upang hindi nakababagot? Napapansin ng mga bisita ang mga bagay na ito.
 4. Gaano kahasay ang pangangaral? Ito ba ay isang matibay at nagpapaliwanag na mensahe na ibinigay sa masigla, kawili-wili at espirituwal na paraan ng isang taong may halatang kaloob? Ganito ang uri na nagpapabalik sa kanila. Hinihikayat din nito ang mga tao na anyayahan ang kanilang mga kaibigan.
 5. Kung sila ay mawagi para kay Cristo, magkakaroon ba ng agarang tulong sa pagsubaybay para sa bagong mananampalataya? Dapat itong gawin ng angkop na tao na may pagsasanay o paghahanda. Iniingat ng gawaing ito ang bunga ng pag-eebanghelyo.

6. Kung patuloy na dumadalo ang mga bisita at nais nilang maging bahagi ng pakikisama, sa pamamagitan man ng pagbabalik-loob o ng paglipat, ano ang gagawin upang maisangkot sila sa buhay ng kapulungan? Ang pagkakasangkot ay tumutulong sa atin kapwa upang mapanatili ang mga tao at upang matulungan silang maglingkod ayon sa kanilang mga kaloob at talento.
7. Mayroon ba kayong mga natatanging klase at grupo upang maakit ang mga may partikular na interes? Gaano kahusay ang inyong grupo ng kabataan at ang pamunuan nito, maging sa high school, kolehiyo o iba pa? Mayroon ba kayong mga mapagpipiliang klase para sa Pag-aaral ng Biblia ng mga nasa hustong gulang? Mayroon bang paglalaan para sa ministryo sa mga walang asawa, klase para sa mag-asawa, o para sa mga grupong may kapansanan gaya ng mga bingi (na nangangailangan ng tagapagsalin)? Sinasabing ang mga iglesyang patuloy na nagsisimula ng mga bagong grupo ang siyang nakaaakit ng pinakamaraming bisita.
8. Mayroon ba kayong nakalaang paradahan para sa mga bisita at isang nakalaang bahagi ng magagandang upuan para sa mga bisitang maaaring dumating nang huli? Kumusta ang mga pasilidad at serbisyo para sa nursery at preschool?
9. Mayroon bang regular at natatanging panalangin para sa bunga ng pag-eebanghelyo? Mayroon ba kayong mga mithiin sa bahaging ito? Mayroon bang pagpapalano kung paano madaragdagan ang mga bisitang dumadalo sa mga pagtitipon? Anong mga plano at estratehiya ang inilatag ng

mga matatanda at ng iba pang mga lider ng iglesia upang maabot ang inyong pamayanan para kay Jesu-Cristo?

Pakikipag-ugnayan sa Labas para sa Pag-eebanghelyo

Ang mga kapulungang mabisa sa pag-eebanghelyo ay natutong ilipat ang malaking bahagi ng pagsisikap sa labas ng mga pader ng iglesia upang makapasok sa pamayanan. Ang napakaraming tao na kailangang maabot ay malamang na hindi magbibihis upang pumunta sa isang pagtitipon ng iglesia para marinig ang Ebanghelyo. Ang mensahe ng Bagong Tipan ay humayo, hindi ang anyayahan ang mga tao na pumunta at dumalaw sa atin.

Ang anumang ganitong plano ay dapat magsimula sa paglikha ng kamalayan sa pag-eebanghelyo sa kapulungan upang ang mga mananampalataya ay magkaroon ng pasaning ibahagi ang kanilang pananampalataya. Malamang na hindi hihigit sa 10% ng mga banal ang makapagtatagumpay sa kanilang pag-aatubiling magsimulang magbahagi sa mga nasa kanilang sariling pang-araw-araw na sakop. Gayunman, kahit ang porsiyentong ito ay hindi makakamit kung walang malakas na pampasigla. Ang mga naliligtas ay nagmumula sa isang hibla o network ng mga ugnayan sa paligid ng mga mananampalataya, gaya ng mga kamag-anak, mga kaibigan at mga kapitbahay. Lalo itong totoo sa mga nasa paligid ng mga bagong mananampalataya na kadalasang aktibo sa pagpapatotoo sa una o ikalawang taon pagkatapos ng kanilang pagbabalik-loob. Kailangang may estratehiya upang matiyak na mangyayari ito sa pinakamalawak na posibleng sukat. Mga 90% ng ating pinakamahusay na mga maaaring maabot ay nagmumula sa mga bagong network na ito.

Wala talagang iisang pinakamahasay na daan upang makahanap ng mga maaaring maabot ng Ebanghelyo. Habang dumarami ang mga estratehiyang sinusunod, dumarami rin ang mga maaaring maabot na makakausap. Mabuting malaman na ang mga taong nakadarama ng pangangailangan, o may krisis, ang pinakabukas na isaalang-alang ang mga espirituwal na bagay. Ang mga malubhang maysakit ay maaaring bukas sa isang pagdalaw. Totoo rin ito sa isang taong kasisira lamang ng pag-aasawa. Maaaring may isang taong may anak na tinedyer o bata na ipinag-aalala niya. Ang mga pangangailangan ng tao ay maaaring maging bukas na pintuan.

Isaalang-alang ang ilan sa mga sumusunod na posibilidad:

1. Magpadala ng mga sulat nang tuwiran sa kapitbahayan, lalo na sa mga bagong lipat sa pamayanan. Ang mga kaakit-akit na babasahin, na paulit-ulit na ipinadadala, ay magbubunga ng ilang ugnayan kung ipagpapatuloy ninyo ito nang ilang panahon. Ang minsanang pagpapadala ay kadalasang hindi mabisa. Makatutulong ang pag-iingat ng listahan ng mga bisita at ng mga nakaugnayan sa kapitbahayan.
2. Magtatag ng mga simpleng pagtitipon sa tahanan (maliliit na grupo o selula) at unti-unting simulang isama ang mga kapitbahay. Malamang na darating sila kapag nagsikap kayong magtayo ng mga tulay sa kanila sa pamamagitan ng simple at hindi panrelihiyong pakikipag-usap, at sa pagiging matulungin. Magsagawa ng isang magaan na pag-aaral ng isang aklat gaya ng Ebanghelyo ni Juan, o magkaroon ng isang grupo na tatalakay kung paano patatatagin ang pag-aasawa. May ilang video na may mga mensahe o programang Cristiano na makukuha na ngayon para sa mga may VCR. Sa simula, maaaring mas malamang

na dumalaw ang mga tao sa inyong tahanan kaysa pumunta sa inyong iglesya.

3. Maaaring may malasakit ang mga pamilya para sa kanilang mga anak o tinedyer kahit wala silang espirituwal na malasakit para sa kanilang sarili. Ang isang programa ng paggawa ng mga likhang-kamay, mga laro, mga gawain, at pagsasaulo ng Biblia ay maaaring maging popular sa mga batang may edad 5-12. Kadalasan ay ginagawa ang mga ito isang gabi bawat linggo.
4. Ang mga gawain para sa kabataan, na pinangungunahan ng mga lider na nakatalaga, ay mahalagang bahagi ng pag-akit sa mga bagong tao sa edad na sila ay pinakabukas sa mga espirituwal na bagay.
5. Maaaring magtayo ng mga natatanging programa para sa mga may suliranin sa droga o alak. Pinakamainam na ang mga ito ay patakbuhin ng mga nanampalatayang napalaya na mula sa mga bisyong ito.
6. Maaari kayong magdagdag ng mga ministeryo sa mga walang asawa, mga gawain para sa matatanda, mga pag-aaral ng Biblia para sa kababaihan, mga day care center. Maraming iglesya ang nagtatag pa nga ng mga pribadong paaralan, bagaman maaari itong magpataw ng malaking pangangailangan sa inyong mga tao, pananalapi, at pokus.

Sanayin ang isang ubod ng mga taong nakatalaga sa pagdalaw sa mga tahanan upang kapag may mga bago kayong nakaugnayan ay madalaw sila ng mga pangkat. Ang mga taong ito, mga lalaki at mga babae, ay maaaring sanayin upang maipahayag ang Ebanghelyo sa isang maayos na paraan, o upang magbigay ng pagkalingang pastoral. Ang mga sinasanay

na ito ay dapat umunlad hanggang sa puntong kaya na nilang sanayin ang iba. Ang lahat ng kasapi ng pangkat ay dapat turuang regular na ibahagi si Cristo sa kanilang sariling sakop ng mga nakakasalamuha. Para sa isang mabisang pangkat ng pag-eebanghelyo, pumili ng mga taong si Cristo ay tunay na Panginoon at sa pamamagitan nila ay nakikita ang Kanyang buhay. Kapag ipinakikita natin ang malasakit sa mga tao at inaabot natin sila, naaakit sila kay Cristo.

Ang mga nagpapatotoo ay may matibay na paniniwala na ang mga tao ay hahatulan kung wala si Cristo (Juan 3:18; 8:24). Natutuhan nilang ibigay ang kanilang patotoo nang simple at makapangyarihan. Naniniwala sila na gagamitin sila ng Diyos upang magwagi ng mga kaluluwa para kay Cristo, at sinisikap nilang gawin ito. Para sa ganitong mga tao, nagsasaayos ang Diyos ng mga natatanging pagkikita sa mga nangangailangang kaluluwa (Juan 4:4-15).

Ang mabibisang tagapagwagi ng kaluluwa ay hindi lamang naghahangad ng mga *desisyon*, isang salitang maaaring lumipas na ang pakinabang. Sinisikap nilang akayin ang mga tao sa isang tapat na pagtatalagang sumunod kay Cristo sa buhay na ito. Gumagawa sila ng masinsin at maingat na gawain nang hindi minamadali ang mga tao sa mga huwad na pagpapahayag ng pananampalataya. Ang tunay na pagbabalik-loob ay dapat magsama ng pangunahing kaalaman sa Ebanghelyo, tunay na pagsisisi, at pagpapasakop kay Cristo.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Ang pag-eebanghelyo sa iglesya ay hindi lamang isang programa o isang pagtitipon paminsan-minsan. Ito ay isang pasaning malalim na nadarama ng isang katawan ng mga tao

tungkol sa walang hanggang hantungan ng napakaraming tao sa kanilang paligid na nahaharap sa isang walang hanggang walang Cristo. Ang pag-eebanghelyo ay nagmumula sa isang makapangyarihang pagkadama ng pananagutan para sa mga naliligaw. Kapag tinanggap natin ang layunin ni Jesus para sa Kanyang sariling buhay—ang hanapin at iligtas ang mga naliligaw—bilang ating layunin, nagsisimula tayong mag-ebanghelyo. Dapat seryosohin ng iglesya ang atas na ito at pagsikapan ito. Kung kinakailangan, dapat nitong isaalang-alang ang mas malikhain at iba't ibang paraan ng pag-abot sa iba.

Ang anumang kapulungang nagpapasyang magpagamit sa Espiritu Santo sa pag-abot sa iba upang magwagi ng mga kaluluwa para kay Cristo ay pagpapalain ng Diyos. Ang kalooban na gawin ito ay dapat mauna sa pagpapasya kung paano ito gagawin. Nawa'y makilos tayo sa gawaing ito nang may pagmamadali!

Gabay sa Pag-aaral: Ang Pag-eebanghelyo at ang Iglesya

1. Basahin ang Mga Gawa 2:47. Ano ang nangyayari sa unang iglesya?
2. Mula sa Mga Gawa 6:7, ano ang matututuhan mo tungkol sa mga katangian ng mga bagong nanampalataya sa iglesya?
3. Sa iba't ibang hadlang sa mabisang pag-eebanghelyo, ilita ang dalawang pinakatumatak sa iyo. Ano ang kailangang gawin upang mapagtagumpayan ang mga ito?
4. Ang Filipos 1:27 ay isang apat na bahaging tagubilin sa isang iglesya. Sa anong mga bahagi ng tagubiling ito tayo bilang iglesya ay mahusay? Saan tayo nagkukulang?

5. Basahin ang Tito 3:1-9. Ano ang mga kaakit-akit na katangian, mga saloobin, at mensahe ng isang mabuting saksi?
6. Paano ka nakikipag-ugnayan sa mga taong hindi ligtas na pinatotohanan mo? Maaari mo bang ikuwento ang anumang magagandang karanasan na naranasan mo sa pamamagitan ng iyong mga pagsisikap?
7. Ano ang mga epekto ng isang banal na iglesya sa mga hindi mananampalataya (Mga Gawa 5:12-14; 1 Corinto 14:23, 24)?
8. Opinyon: Paano mapagbubuti ang bisa ng pag-eebanghelyo kaugnay ng personal na pagpapatotoo ng bawat isa sa kongregasyon sa labas ng iglesya?
9. Mayroon bang anuman sa araling ito na hindi mo nauunawaan?

Aralin 12: Ang Paggawa ng mga Alagad sa Iglesia

“Kaya't magsihayo kayo, at gawin ninyong mga alagad ang lahat ng mga bansa, na sila'y inyong bautismuhan sa pangalan ng Ama at ng Anak at ng Espiritu Santo, na turuan silang tuparin ang lahat ng iniutos Ko sa inyo” (Mateo 28:19-20).

Kung ang buong sanlibutan ay magsisi sa mga kasalanan, sumampalataya sa Panginoong Jesus, mabautismuhan at maidagdag pa sa iglesia, ngunit doon na lamang huminto, hindi pa rin natutupad ang buong atas ni Cristo. Paano masasabi ang ganitong pahayag? Sapagkat tayo ay huminto bago pa natupad ang utos ng Panginoon na gawin silang lahat na Kanyang mga alagad, at turuan silang tuparin o sundin ang lahat ng Kanyang iniutos.

Ang tapat na pagpapahayag ng mensahe ng Ebanghelyo ay simula lamang ng isang proseso. Ang mga pagpapahayag ng pananampalataya o mga desisyon para kay Cristo ay hindi ang huling mithiin. Kahit nabautismuhan na at naidagdag sa iglesia, ang mga bagong nanampalataya ay kadalasang nananatiling mga manonood sa halip na mga lingkod ni Cristo. Iniiwan nito ang mga mananampalataya sa kalagayan ng pagkasanggol o ng bansot na paglago. Ang katotohanang napakaraming iglesia ang inilarawan bilang isang dagat ng pagiging karaniwan at pagiging makalaman pagdating sa espirituwal na buhay ay dahil sa kakulangan ng paglago. Ito ang kalagayan ng mga taga-Corinto (1 Corinto 3:1-3) gayundin ng ilan sa mga Judiong nanampalataya (Hebreo 5:12-14). Kadalasan ay nakarinig na ang mga mananampalataya ng malinaw na hamon na mamuhay nang may tagumpay at

pagkamabunga ngunit pinabayaan nilang tumugon. Nahuhuli sila sa kanilang landas tungo sa isang mas mataas na pagtawag sa buhay at pinababayaan nilang lumago. Sapat ang dami nila kaya sila ang nagdidikta ng espirituwal na tono at pamumuhay ng mga iglesyang iyon. Ang kanilang buhay ay hindi umaayon sa kalooban ng Panginoon. Maaari nilang usigin o pintasan ang mga nagsisikap na gisingin sila tungo sa higit na pag-unlad.

Nakita ni Apostol Pablo ang tunay na pangitain ng layunin ng Diyos para sa atin na paalalahanan ang bawat tao at turuan ang bawat tao, nang buong karunungan, upang maiharap natin ang bawat tao na ganap kay Cristo (Colosas 1:28). Ang pinakakaraniwang paanyaya ng Panginoong Jesus sa Kanyang mga tagapakinig ay “Sumunod ka sa Akin.” Ito ay isang buhay na dapat isabuhay sa lupa, hindi isang tiket patungong Langit. Kalooban ng Diyos na ang Kanyang bayan ay maging bahagi ng isang kongregasyon ng mga masunuring alagad o tunay na mga tagasunod. Ang paggawa ng mga alagad ay isang gawaing dapat isagawa sa loob ng lokal na iglesya.

Kung kalooban ng Diyos na italaga ng iglesya ang lakas nito sa paggawa ng tunay na mga alagad, ano kung gayon ang plano upang makamit ito? Gaano kalalim ang pagtatalaga ng mga lider sa ideyang ito? Mayroon ba sa mga lider na handang personal na makibahagi? Ang mga tanong na ito ay nararapat pag-isipan.

Ano ang Isang Alagad?

Ang kahulugan ng salitang alagad ay mag-aaral. Sa praktikal na gamit, malinaw ang ideya nito na isang taong sumusunod sa isang partikular na guro. Ang ganitong mga mag-aaral ay nakikinig, gumagaya at sumusunod sa pinunong kanilang pinili.

Tumutulong sila na maipalaganap ang kanyang mga turo. Walang taong ituturing na alagad kung sa isip lamang siya sumasang-ayon sa ilan sa mga ideya ng kanyang guro, ngunit hindi naman niya isinasagawa ang mga ito.

Ang salitang ito ay hindi natatangi sa mga tagasunod ni Jesus. May mga nag-aangking sila ay mga alagad ni Moises (Juan 9:28) o mga alagad ni Juan Bautista (Mateo 9:14). Ang pag-aangkin nila nito ay hindi nangangahulugang totoo ito. Kaugnay ni Cristo, ang alagad ay isa pang salita para sa mga sumampalataya sa Kanya (Mga Gawa 6:1-2). Gayunman, binanggit ng Panginoon ang mga tunay na mga alagad (Juan 8:31). Ibig sabihin, tinupad nila ang kahulugan ng kanilang pangalan. Isinasalaysay ng Kasulatan ang tungkol sa mga nag-aangking mga alagad ngunit tumalikod (Juan 6:66). Bagaman ang salita ay ginagamit sa mga mananampalataya sa pangkalahatan, tunay man o huwad, at sa labindalawang apostol, ang talakayang ito ay tungkol sa tunay na mga alagad. Iyan ang nasa isip ng Panginoon nang Siya ay magsalita sa napakaraming tao at anyayahan silang sumunod sa Kanya (Lucas 14:25-26).

Kapag inaanyayahan natin ang mga tao na sumunod sa Panginoong Jesus, dapat natin silang tawagin sa isang landas ng pagkaalagad. Ang ganitong buhay ay kusang-loob. Hindi natin dapat pilitin ang sinuman, gaya ng hindi pagtatangka ng Panginoon na pilitin ang mga tao. Sa liwanag ng Mateo 28:20, dapat tayong gumawa nang higit pa sa pag-anyaya sa mga tao na makaalam tungkol sa Panginoon, o kahit makilala lamang ang Panginoon. Dapat natin silang anyayahan, gaya ng ginawa Niya, na tuparin o sundin ang *lahat* ng Kanyang iniutos. Sa pinakamainam na kalagayan, ang iglesya ay dapat maging isang

pakikisama ng mga alagad, hindi isang bodega ng mga tagapakinig o mga dumadalo sa pagtitipon. Ang ating layunin ay makitang ang mga manonood ay mabago at maging mga banal at tapat na mananamba na lumalakad at gumagawang kasama ni Cristo (2 Corinto 6:1).

Mga Kailangan sa Paglago ng mga Alagad

Ang doktrina ay maaaring ituro sa mga grupo, ngunit ang paggawa ng mga alagad ay kailangang gawin nang isahan. Ang dalawang aspetong ito ay maaaring paghiwalayin sa gawain, ngunit sa totoo ay dapat mangyari ang dalawa nang sabay. Ang paggawa ng mga alagad ay nangangailangan ng tugon o pagkilos, samantalang ang pagtuturo ng doktrina ay kadalasang nagaganap sa pangkalahatang mga grupo kung saan hindi ito nangyayari. Posibleng ituro sa loob ng ilang oras ang mga pangunahing simulaing kailangan sa paggawa ng mga alagad. Gayunman, mahirap itatag ang mga simulaing ito sa buhay ng mga tao nang walang malaking personal na pag-aasikaso sa loob ng mahabang panahon. Ang mahusay na paggawa ng mga alagad ay isang mabagal na gawain. Kapag hindi ito ginawa ayon sa mataas na pamantayan ng kalidad, mahinang bunga ang ibinubunga nito. Narito ang ilang mahahalagang bagay.

1. Kung Ano Dapat ang Gumagawa ng Alagad

Kailangang lumago muna tayo sa ating sariling pagkatao bago tayo magkaroon ng anumang mahalagang maibabahagi sa iba. Si Jesus ay dapat nating Panginoon. Kailangang tayo ay nagpapasakop sa Kanya sa bawat bahagi ng ating buhay, nang walang anumang sinasadyang pag-aatubili. Hindi tayo nagsasalita tungkol sa pagiging perpekto ng tao, kundi tungkol

sa tunay na katapatan at isang halatang pag-unlad sa ating paglakad bilang Cristiano.

Sa kaalaman sa doktrina at sa mga pangunahing gawain, dapat tayong magkaroon ng:

A. Mahusay na pagkaunawa sa Ebanghelyo, at kakayahang ipaliwanag ito sa iba.

B. Kakayahang magbigay ng malinaw na patotoo; at mamuhay nang ayon sa ating pagpapahayag na tayo ay tagasunod ng Panginoong Jesus.

C. Palagiang oras ng debosyon kasama ang Diyos. Kabilang dito ang mabisang personal na pagsasabuhay ng Salita at isang maayos na buhay-panalangin.

D. Mabisang pagharap sa tukso.

E. Regular na “pagbabahagi” ng ating pananampalataya (pagpapatotoo).

F. Aktibong pakikisama sa isang lokal na iglesya.

G. Kakayahang gumawang kasama ng ibang mga mananampalataya nang may pagkakaisa (pagtutulungan).

H. Kalayaan mula sa malulubhang kapintasan sa pagkatao na makasisira sa ating paglilingkod o sa ating ugnayan sa iba.

2. Kung Ano Dapat ang Alagad

Mahalagang manalangin muna tayo bago pumayag na gawing alagad ang sinuman (Lucas 6:12-13). Ang sinumang taong pipiliin natin ay dapat may tapat na hangaring lumago sa kanyang buhay at paglilingkod bilang Cristiano. Dapat siyang maging tapat (maaasahan), may panahon (may oras para sa regular na pagkikita) at madaling turuan (sabik na matutuhan

ang anumang maibabahagi natin). Walang pagiging mababa sa pag-aaral ng anumang kapaki-pakinabang na maituturo sa atin ng ibang tao. Ang ilan pang dapat isaalang-alang ay:

A. Dapat siyang nagpapasakop nang walang anumang pag-aatubili sa pagka-Panginoon ni Cristo.

B. Dapat siyang magbigay ng malinaw na patotoo, na may katiyakan ng kaligtasan, na umaayon sa kanyang espirituwal na buhay.

C. Dapat siyang nasa makatwirang antas ng espirituwal na pagkamaygulang.

D. Dapat niyang ipakita ang kakayahang gumawang kasama ng iba nang may pagkakaisa.

E. Dapat siyang handang magbayad ng halaga upang lumago.

F. Dapat siyang handang tumulong sa iba sa proseso ng paggawa ng mga alagad.

Paano Mabisang Gumawa ng mga Alagad

Ang mga alagad ay hindi nagagawa sa pamamagitan ng mga aklat, mga manwal, mga materyales sa pagsasanay, o mga kurso ng pag-aaral. Sila ay nagagawa ng ibang mga alagad, na nagbabahagi mula sa buhay tungo sa buhay ng kanilang natutuhan sa Paaralan ng Diyos. Ang paglinang ng pagkaalagad ay higit pa sa yugto ng pagtulong sa isang bagong mananampalataya na lumago sa unang yugto ng espirituwal na buhay, bagaman ang mga panimulang simulain ay maaaring matutuhan dito. Ito ay higit pa sa pagwawastong Cristianismo para sa mga natitisod na sa kanilang paglakad, bagaman maaaring kailanganin ang ganitong tulong. Hindi pangunahing mithiin nito ang pakikisalamuha o ang pagpapayo. Ito ay isang

serye ng mga seryosong pagkikita ng mga seryosong tao na nagsisikap na maging mga gumagawa ng alagad at mga tagapagparami para kay Cristo. Ang lahat ng Cristiano ay “ipinanganak upang magparami,” gaya ng napakahusay na sinabi ni Dawson Trotman, tagapagtatag ng Navigators, isang samahang nagtalaga ng sarili sa ministeryong ito sa loob ng maraming taon. Gayunman, hindi lahat ng Cristiano ay nais magbayad ng halaga upang maging *tunay* na alagad (Juan 8:31). Ang mga sabik sa espirituwal, ang mga Cristianong handang magbigay ng 100%, ang mga taong kailangan nating hanapin at tulungang lumago sa ministeryong ito.

Paano natin maisasagawa ang mithiing ito sa praktikal na paraan sa ating kapulungan? Walang iisang paraan, ngunit maaari tayong maglarawan ng isang halimbawa kung paano maaaring gumana ang ministeryong ito. Kailangang ito ay higit pa sa makinang pag-uulit ng ilang hakbang.

Kung maaari, magsimula sa mga matatanda o iba pang mga lider, o kahit man lamang makuha ang kanilang buong suporta. Ito ay isang bagay na gagana lamang sa loob ng isang iglesyang nagkasundo na ang ministeryong ito ay isang mahalagang misyon. Maaari silang magkita bilang isang grupo sa simula, marahil nang maaga sa umaga. Ang mga lider, at ang mga sumusunod sa kanila, ay kailangang nakatalaga sa pananagutan sa isa't isa at sa patuloy na espirituwal na paglago. Ang plano ay hindi ang gumawa ng pag-aaral ng isang aklat ng Biblia, ni ang magkaroon ng pangkalahatang espirituwal na usapan. Ito ay tungkol sa mga pangunahing bagay sa espirituwal na paglago. Ang pagkikita ay upang subaybayan ang sariling personal na oras ng bawat isa kasama ang Diyos sa Salita. Ang bawat kalahok ay dapat nakatalaga sa araw-araw na

panalangin, pag-aaral, at personal na pagsasabuhay ng Kasulatan. Dapat silang dumating sa pagkikita na handang magbahagi mula sa pagkaunawa at pagsasabuhay na tinanggap nila mula sa Panginoon sa mismong araw na iyon.

Dapat maging mithiin ng unang ubod na grupo na palawakin ang tanikala ng mga ugnayan sa iba pang mga seryosong mananampalataya, mga lalaki at mga babae, upang ang paggawa ng mga alagad ay lumaganap sa buong katawan. Ang pinakamalaking suliranin sa pagkamit ng mithiing ito ay ang matalinong pagpili at mabisang pagsasanay. Ang mga pagkikitang hindi mataas ang kalidad o hindi nakapagbabago ng buhay ay hindi nakapagpaparami ng ating hinahanap. Ang mananampalatayang sabik na lumago, mapagsakripisyo ang saloobin sa iba, **gayundin** tapat kay Cristo, ang siyang hinahanap natin. Ang panlabas na anyo, kayamanan, katayuan, o basta pagsang-ayon sa salita sa matataas na mithiin ay maaaring umakay sa atin sa maling landas sa proseso ng pagpili.

1. Ang Salita bilang Pakikipag-usap ng Diyos. Ang bawat isa ay nagbabahagi mula sa talatang pinag-aralan nila nang mas maaga. Binabasa nila ang teksto, marahil na may maikling puna. Itinuturo nila ang espirituwal na simulaing halata sa konteksto. Pagkatapos ay gumagawa sila ng personal na pagsasabuhay na inilagay ng Diyos sa kanilang puso. Iwasan ang bitag ng pangkalahatang puna o pagsang-ayon. Gawin itong personal, na may kaukulang pagtatalagang kumilos. Ipakikita nito kung ang isang tao ay tunay na nakikinig sa Salita ng Diyos na nagsasalita sa kanya. Ito ay mahalaga sa espirituwal na paglago. Nalilinang ito sa pamamagitan ng pagsasanay at ng pakikinig sa mga taong maka-Diyos na

nagsasabuhay ng Salita sa kanilang buhay. Ito ay halimbawa ng “bakal na nagpapatalas sa bakal” (Kawikaan 27:17).

2. Ang Panalangin bilang Kasangkapan sa Espirituwal na Pakikidigma. Kung ang mga sandata ng ating pakikidigma ay hindi makalaman (2 Corinto 10:4), ano ang mga ito? Tiyak na kabilang sa ating mga sandata ang tabak ng Espiritu na siyang Salita ng Diyos (Efeso 6:17). Ngunit kabilang din dito ang kamangha-manghang pribilehiyo na dalhin ang ating mga pasanin at mga pamamagitan sa Panginoon, na nalalamang dinirinig Niya tayo (1 Juan 5:15). Ang mabisang panalangin ay malaki ang nagagawa (Santiago 5:16b). Dapat tayong manalangin nang malakas nang sama-sama, matapos suriin ang mga nakasulat at binigkas na kahilingan. Pinaglalapit nito ang mga kalahok sa espirituwal na pakikisama. Iyan ang isang kahalagahan ng pagpapalitan ng mga kahilingan sa panalangin. Natututo kang manalangin sa pamamagitan ng panalangin.

3. Ang Pagpapatotoo bilang Paraan ng Pamumuhay. Dapat nating idagdag ang mga pangalan ng mga hindi ligtas na nakakasalamuha natin sa ating mga listahan ng panalangin at may panalanging hangarin ang kanilang kaligtasan. Tinutulungan nito ang ating pananagutan sa regular na pagpapatotoo habang pinag-uusapan natin ang nangyayari sa bahaging ito. Ang paggawa ng mga alagad ay dapat magsama ng pagpapatotoo kung nais itong maging makatotohanan at buo. Lubhang kanais-nais na magkasamang humayo sa mga pagkakataon ng pagpapatotoo o sa pagdalaw upang mag-ebanghelyo.

4. Pagbabahagi mula sa Personal na Buhay at Ministeryo. Nalilinig natin ang mas malalim na antas ng pakikisama sa pamamagitan ng pagbabahagi (nang buong pagiging lihim) ng

mga personal na pakikibaka at hamon. Tayo ay nagiging “TOTOO” sa iba kapag inaamin natin ang ating mga pangangailangan, at humihingi ng panalangin sa mga bahaging ito. Ito ay likas na bunga ng pagbabahagi ng sinasabi ng Diyos sa atin mula sa Kanyang Salita. Isang mahalagang karagdagan sa pagbabahaging ito ang paggawa ng nakasulat na listahan ng mga personal na mithiin, kasama ang mga tiyak na hakbang na balak nating gawin upang maabot ang mga mithiing iyon. Dapat itong magsama ng kahit isang mithiin sa pagkatao (kasipagan, katatagan, katapangan), isang mithiin sa ministeryo (mas mabuting buhay-debosyon, bisa sa pagpapatotoo, pagsamba), at isang personal na mithiin (mga ugnayan, pananalapi, atbp.). Dapat isulat ang mga ito, at bigyan ng kopya ang taong pinananagutan natin. Ang buong prosesong ito ay kusang-loob.

5. Pagsasaulo ng Kasulatan. Ito ay lubhang makatutulong sa pananagutan sa isa't isa ng dalawang tao. Magsimula sa isang simpleng serye ng mga talata tungkol sa Ebanghelyo na kapaki-pakinabang sa pagpapatotoo. Pagkatapos ay magdagdag ng mga susing talata na may kaugnayan sa mga pangunahing bahagi ng ating paglakad kasama ang Diyos.

Ang mithiin ng buong programa ay higit pa sa pagtulong sa isa pang mananampalataya na lumago sa espirituwal. Tinatanaw nito ang panahon kung kailan gagampanan ng taong ito ang parehong ministeryo sa ibang tao upang siya ay maging kapwa katulong sa paggawa ng mga alagad. Maaari tayong magpatuloy nang magkasama hangga't halata ang paglago. Dapat tayong humiwalay sa mga pagkikitang ito, nang magiliw hangga't maaari, kapag halatang hindi nagaganap ang paglagong ito. Hindi natin sila pinababayaang. Kinikilala lamang

natin na ang ating mga pagkikita ay hindi naging sapat na nakatutulong upang bigyang-katwiran ang pagpapatuloy ng mga ito. Marahil ay maaaring ipagpatuloy ang mga ito sa hinaharap, o maaaring ibang tao ang makagawa nito nang mas mahusay.

Hindi natin inaangkin na ang mga lalaking ginawang alagad ni Pablo (Timoteo, Silas, at iba pa) ay sumunod sa *eksaktong* planong inilarawan sa itaas. Gayunman, tiyak na kasama roon ang marami sa parehong mga elemento. Si Pablo ay isang espirituwal na magulang sa marami, kapwa bilang isang ama (1 Tesalonica 2:11) at isang inang nag-aalaga (1 Tesalonica 2:7). Malinaw na nais niyang makita silang matatag sa Salita, sa panalangin, at sa patuloy na paglago bilang mga alagad.

Habang masigasig na isinusulong ang gawaing ito at lumalaganap sa buong iglesya, magkakaroon ito ng malalim na epekto sa sama-samang espirituwal na buhay. Titiyakin nito ang praktikal na tulong para sa mga taos-pusong nagnanais na maging lumalagong mga alagad at handang gawin ang anumang kinakailangan upang makamit ito.

Mga Hadlang sa Paggawa ng mga Alagad

Sa kasamaang palad, hindi lahat ng ugnayan sa paggawa ng alagad ay humahantong sa matagumpay na kalalabasan. Ang suliranin ay maaaring nasa gumagawa ng alagad o nasa alagad.

1. Mga Suliranin ng Gumagawa ng Alagad

A. Kakulangan ng katapatan sa panalangin at paghahanda para sa inyong mga pagkikita.

B. Kakulangan ng tapat na personal na malasakit, kaya nadarama ng tao na siya ay isang proyekto o takdang-gawain

lamang. Ang kakulangan ng oras at panahon para sa tao ay maaaring bahagi ng pagkabigo sa paggawa ng alagad.

C. Halata ang pagkabigo o mga kapintasan sa iyong sariling buhay, hanggang sa nakapanghihina ng loob na antas. Kung kayo ay magiging malapit na magkaibigan, maaari nilang mapansin ang hindi katanggap-tanggap na hindi pagkakatugma sa iyong buhay.

D. Maaaring ikaw ay masyadong mapaghanap at walang pagkasensitibo sa mga kahinaan o pakikibaka ng nag-aaral.

2. Mga Suliranin ng Alagad

A. Hindi sila sapat na nakatalaga sa Panginoon o sa proseso.

B. Hindi sila nakikinig, hindi nila tinatapos ang mga napagkasunduang takdang-gawain. Karaniwan na sa kanila ang buhay na walang disiplina o ang palaging pagkahuli.

C. Ginagamit ang mga dahilan, ang paninisi sa iba, at ang pagbababad sa mga nakaraang pagkabigo upang bigyang-katwiran ang kawalan ng pag-unlad.

D. May pag-uusap tungkol sa mga suliranin nang walang ginagawang pagkilos upang itama ang mga ito.

E. May pagkabigong sumunod sa mga bagay na alam na alam nila.

F. Halatang-halata ang pagkamakasarili, sa halip na pagtuon sa iba at pagiging nakasentro kay Cristo.

G. Halata ang katamaran o ang ayaw na gumawa ng kinakailangang pagsisikap upang bumuti.

H. May maling motibo sa pagnanais na makipagkita, gaya ng: upang makipagkuwentuhan, upang makita ng iba na

espirituwal, upang umangat sa mga nakikitang bahagi ng paglilingkod, o upang makakuha lamang ng pansin mula sa gumagawa ng alagad.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Mabuting tandaan na ang tapat na papuri, nang mas madalas kaysa pamumuna, ang dapat ibigay sa ginagawang alagad. Kailangang magbigay ng positibong tulong na ayon sa Biblia at praktikal upang maitatag ang mabubuting kaugalian. Ang pamantayan ay dapat laging ang Salita ng Diyos, hindi ang iyong personal na opinyon. Gamitin nang madalas ang Salita. Ipahayag nang palagian ang pag-ibig. Makinig nang mabuti. Tuparin ang iyong salita kahit sa pinakamaliit na bagay. Higit sa lahat, maging kahawig ng Panginoong Jesus hangga't maaari, sa pamamagitan ng kakayahang ibinibigay ng Kanyang Espiritu. Isaisip ang Kanyang halimbawa sa pagsasanay sa Labindalawa.

Ang paggawa ng mga alagad ay isang espirituwal na pagsisikap na may pinakamataas na kahalagahan. Nararapat itong pag-ukulan ng ating pinakamahusay na pagsisikap. Sa pangunahin, makikita lamang nating magbago ang iba sa pamamagitan ng panalangin, hindi ng mga pamamaraan. Napakalaki ng gantimpala ng tagumpay, para sa iglesya at para sa indibiduwal magpakailanman. May mataas na personal na halagang binabayaran sa paggawa nito nang mahusay, at kung minsan ay tila nakapanghihina ito ng loob. Gayunman, higit na mainam na ituon ang iyong pagpapagal sa isang alagad kaysa sa tila walang katapusang panahong ginugugol sa maraming taong walang bunga at hindi tumutugon. Ito ay isang pagpapagal na binigyan ng Panginoong Jesus ng malaking prioridad sa

Kanyang buhay. Sulit ito sa iyong panahon. Ito ay lubhang mahalaga sa espirituwal na paglago ng iglesya.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Paggawa ng mga Alagad sa Iglesya

1. Mula sa mga sumusunod na talata, ano ang isang tunay na alagad, ayon sa Panginoon?

Lucas 6:40

Lucas 14:26

Lucas 14:27

Lucas 14:33

Juan 8:31

Juan 13:34, 35

2. Paano tayo tinutulungan ng mga halimbawa ng tagapagtayo at ng hari sa Lucas 14:28-32 na maunawaan kung ano ang ibig sabihin ng iwan ang lahat?
3. Ano ang pagkakaiba ng *pagtuturo sa kanila ng lahat ng bagay* at *pagtuturo sa kanila na tuparin ang lahat ng bagay* (NIV, “to obey everything,” sundin ang lahat)? (Mateo 28:20) Ano ang maaaring gawin upang mapagbuti ito sa inyong pakikisama? {pb102}
4. Basahin ang Colosas 1:28, 29. Ayon sa mga Kasulatang ito, ano ang mithiin ng paggawa ng mga alagad, at paano natin ito dapat isagawa?
5. Basahin ang 1 Tesalonica 1:1-7. Ano ang paraan ng pagtuturo ni Apostol Pablo? Ano ang naging tugon ng kanyang mga tagapakinig?

6. Basahin ang 1 Tesalonica 2:7, 8. Anong uri ng ugnayan ang dapat mayroon ang gumagawa ng alagad sa nag-aaral?
7. Paano mo susuriin ang iyong sariling kahandaan na maging isang nakatalagang alagad ng Panginoon, at maging nakatalaga sa pag-aaral kung *paano mamuhay* mula sa isang alagad sa iglesya na ang buhay ay hinahangaan mo?
8. Mayroon bang anuman sa araling ito na hindi mo nauunawaan?

Aralin 13: Ang Misyon at ang Iglesia

“Ang bukid ay ang sanlibutan...” (Mateo 13:38).

Ang pangitain para sa misyon ay mahalagang bahagi ng pananampalatayang Cristiano. Ang atin ay isang pananampalatayang pangmisyon, isang pananampalatayang nag-eebanghelyo. Hindi tayo tinawag ng Diyos upang maging isang pagtitipon lamang ng mga taong nagsasagawa ng ilang anyong moral, pangkultura at panrelihiyon. Sinabi sa atin ng ating Panginoon, “Magsiyaon kayo sa buong sanlibutan, at ipangaral ninyo ang Ebanghelyo sa lahat ng nilalang” (Marcos 16:15). Kung lumabo o mawala ang pangitaing iyon, nawala sa ating paningin ang isang pangunahing utos sa pagtuturo ng Panginoong Jesus. Ang ating larangan ng misyon ay *ang buong sanlibutan*.

May pagmamadali sa paghahatid ng mensaheng ito nang pinakamalawak hangga't maaari. Binalaan ng Panginoon ang mga nakikinig, “Ang hindi sumasampalataya ay hinatulan na, sapagkat hindi siya sumampalataya sa pangalan ng bugtong na Anak ng Diyos” (Juan 3:18). Ang mga walang Cristo ay inilarawan bilang walang pag-asa at walang Diyos sa sanlibutang ito (Efeso 2:12). Ang Panginoon ay dumating upang ang sinumang sumampalataya sa Kanya ay hindi mapahamak kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan (Juan 3:16). Kinailangan Niyang pumarito at ibigay ang Kanyang buhay upang mailigtas Niya ang nawala (Lucas 19:10). Siya ang unang misyonero sa ibang bayan, na nagmula sa Langit patungo sa lupa. Pumarito Siya sa masamang lugar na ito na may mapagmahal na layuning iligtas ang mga makasalanan.

Ang Kanyang misyon ng pagpapahayag ay ibinigay sa Kanyang bayan, ang Iglesia ni Cristo, upang maibahagi natin ito sa *sanlibutan*. “Kung paanong sinugo Ako ng Ama, gayundin naman sinusugo Ko kayo,” ang mga salita ni Jesus sa atin, na Kanyang mga tagasunod (Juan 20:21). Kailangan nating itaas ang ating mga mata at tingnan ang mga bukid na mapuputi na at handa nang anihin (Juan 4:35). Hindi natin dapat naisin na may sinumang mapahamak, kundi ang lahat ay magsipagsisi (2 Pedro 3:9). Ang Iglesia ang haligi at saligan ng katotohanan (1 Timoteo 3:15). Kaya ito ang dapat maging pangunahing sandigan ng lahat ng pagsisikap sa misyon. Ito ang dapat magbigay ng pangitain, ng mga manggagawa, ng pananalapi, ng mga panalangin at ng patuloy na lakas upang mapanatili ang pagsulong ng misyon sa bawat lugar sa lupa. Ang Iglesia ay hindi binigyan ng Diyos ng kapahintututang ipasa ang gawaing ito sa ibang mga samahan. Ang Iglesia, sa lahat ng mga lokal na pagpapahayag nito, ay itinatag at inatasan ng Diyos bilang Kanyang kumikilos na kinatawan sa lupa. Ang ating mga lokal o pambansang pagsisikap sa pag-eebanghelyo ay hindi sapat kung may ganito kalawak na pangangailangan sa buong *sanlibutan*.

Ang mga Lokal na Iglesia at ang Gawaing Pangmisyon

Ano ang ibig nating sabihin sa misyon at mga misyonero? Ang isang tunay na misyonero ay isang anak ng Diyos na tinawag upang gumawa sa ibang bayan na walang tumpak na kaalaman sa kaligtasan ng Diyos, batay sa Kanyang Salita. Ang misyon, lalo na ang misyon sa ibang bansa, ay ang larangan ng pagsisikap na nakatalaga sa gawain ng pag-abot sa mga tao sa mga lugar na kulang sa Ebanghelyo sa labas ng ating sariling pamayanan o bansa. Kung may bisa pa rin ang utos ni Cristo na

ipahayag ang Ebanghelyo sa lahat ng bansa, ang usapin ay nagiging usapin ng pagsunod sa Panginoon. Kung ang Iglesia bilang bayan ng Diyos ay Kanyang kinatawan sa lupa, ang utos ay para sa atin. Iniiwan nito sa atin ang tanong, “Hanggang saan ang pakikibahagi ng aking lokal na iglesia sa pagsunod sa Panginoon?” Ipinakikita ng kasaysayan ng misyon na ang mga lokal na iglesia ay laging naging himpilan ng pagpapalaganap ng Ebanghelyo. Nagsimula ito sa Aklat ng Mga Gawa. Itinawag-pansin ng ilang manunulat ang iglesia sa Antioquia, isang lungsod sa Siria, bilang huwaran ng maagang pangitain para sa misyon (Mga Gawa 11:19-30; 13:1-4). Si Pablo at si Bernabe ay malawakang nagpagal dito sa pagtuturo at pagsasanay sa maraming bagong nanampalataya. Ang Antioquia ay isang lumalago at espirituwal na iglesia, isang kailangang kalagayan upang makapagbigay ng mabisang ambag sa misyon. Ang iglesia ay nakapaglinang ng ilang mahuhusay na guro. Kumilos ang Espiritu ng Diyos upang ibukod si Pablo at si Bernabe para sa gawaing pangmisyon sa ibang bayan (Mga Gawa 13:1-4). Ipinagkatiwala sila ng iglesia sa ministryong ito (Mga Gawa 14:26). Walang samahang tagapamagitan na kasangkot sa proseso. Walang hiningang pangako ng suporta para sa kanila, at walang ibinigay na garantiya. Umasa sila sa Diyos, at mayroon silang suporta ng mga mananampalataya roon.

Sa unang dalawang taon, ang masiglang pangkat na ito ng mga misyonero ay nakapagtatag ng hindi bababa sa apat na lokal na iglesia (Antioquia sa Pisidia, Listra, Iconio, at Derbe, kasama pa ang buong pulo ng Chipre). Nag-ulat sila pabalik sa kanilang iglesyang pinagmulan bilang mga taong pinananagutan nila (Mga Gawa 14:27). Walang parachurch na katawan (hiwalay na samahan) na pumagitna sa linyang ito ng pananagutan.

Ang gawaing pangmisyon, na umaagos mula sa mga unang lokal na iglesya, ay nagpatuloy nang maraming siglo. Sa kasamaang palad, lumaki ang pamamahalang administratibo sa iglesyang Cristiano ng mga sentralisadong tagapangasiwa na gumagawa sa mga sentrong administratibo. Hindi ito laging nakatulong sa layunin ng tunay na gawaing pangmisyon. Bahagyang dahil sa ganitong mga organisasyon ng iglesya, humina ang pagsulong ng misyon sa ibang bansa. Dumating ang muling pagkabuhay makalipas ang maraming siglo nang ang maliliit na grupo, na kadalasang inuusig ng malalaking opisyal na iglesya, ay nagpanibago sa pangitaing ayon sa Biblia na abutin ang mga walang Cristo sa malalayong lupain. Isang halimbawa nito ang pamayanan sa Herrnhut, Germany, sa ilalim ng pamumuno ni Zinzendorf. Ang maliit na grupong ito ay nagpadala ng mga misyonero sa malalayong lugar sa buong mundo dahil sa kanilang malalim na espirituwal na malasakit para sa mga naliligaw. Nagpatuloy ang impluwensiya ng Herrnhut nang maraming siglo. Kamangha-mangha na napakarami ang nagawa ng maliit na pamayanang ito! Noong ika-19 na Siglo, nagkaroon ng isang dakilang muling pagsiglang pangmisyon na nag-ugat sa isang pangkalahatang espirituwal na paggising sa mundong nagsasalita ng Ingles. Ang ganitong mga pagpapanibago ay tila laging nagbubunga ng malasakit para sa mga naliligaw, kabilang ang mga nasa ibang bansa. Ipinakita ng Diyos na kikilos Siya nang makapangyarihan sa alinmang grupong may sigasig na abutin ang mga hindi pa nakaririnig ng Ebanghelyo. Maraming pagsisikap sa misyon ang isinagawa ng tinatawag na “independent faith missions” at ng mga hiwalay na grupo, sa halip na umagos mula sa mga lokal na iglesya.

Ang Pangangailangan ng Sanlibutan at ang Gawaing Pangmisyon

Nakagiginhawang isipin na naebanghelyuhan na ang sanlibutan at halos lumipas na ang pangangailangan para sa mga misyonero! Kung ganito nga, tiyak na dumating na sana ang Panginoon, kapwa upang iligtas ang mga matuwid at upang patahimikin ang bibig ng masasama (Mateo 24:14; 2 Pedro 3:3-9). Sa halip, naghihintay Siya na marami pa sa napakaraming taong walang Cristo sa sanlibutan ang makarinig ng Ebanghelyo at tumugon. Mahigit sa 5 bilyong kaluluwa ang nasa planetang ito sa kasalukuyang oras na ito. Tinatayang hindi hihigit sa 200 hanggang 300 milyon ang mga mananampalatayang ipinanganak na muli, bagaman mahigit sa isang bilyon ang nagpapahayag na sila ay Cristiano. Tanggapin man ang alinmang bilang, nakagugulat pa rin ang dami ng kailangang maabot. Malalaking bloke ng mga tao na umaabot sa daan-daang milyon ang hindi pa naaabot sa mga bansang Muslim, sa Asya, India, Europa at Timog Amerika. May mga bansang wala ni isang kilalang mananampalataya. Daan-daang grupo ng wika ang hindi pa nakatatanggap kahit ng isang bahagi ng Biblia sa kanilang sariling wika. May mga bahagi ng mga lipunang kanluranin na lubhang sekular na, o nailigaw ng maling aral, kaya sila ay kasing-mangmang sa Biblia gaya ng isang paganong tribo sa isang malayong lugar. Ang pinakabukas na mga tao sa alinmang lipunan ay ang mga kabataan. Mga 50% ng ilang grupo ng populasyon ay mga kabataan, na wala pang 25 taong gulang. May ilang bahagi ng mga populasyong ito ng mga estudyante, o ng mga kabataang manggagawa, na hindi pa kailanman napapasok ng Ebanghelyo. Sinasabing ang mga pambansang mananampalataya sa ilang bansa ang may pananagutang abutin ang sarili nilang bayan sa pamamagitan ng mga mananampalatayang nasa gitna na nila

ngayon. Gayunman, ipinahayag ng mga mapag-isip na lider ng mga bansang ito ang kanilang pangangailangan ng mas maraming misyonero mula sa mga bansa at mga iglesyang makapagpapadala sa kanila ng mga sinanay na lingkod ng Diyos.

Kabilang sa mga pangangailangan sa larangan ng misyon sa ibang bansa ang kakulangan ng mabisang pagsasanay ng mga lider (kasama ang praktikal na pagkaalagad); mga nangunguna at nagiging huwaran sa pag-eebanghelyo para sa mga walang pakialam o natatakot; mabubuting babasahin para sa mga marunong bumasa; mga plaka at cassette para sa iba; mahuhusay na tagasalin ng Biblia at malalakas na manggagawa sa mga sentro ng mga estudyante at mga unibersidad.

Kailangang sanayin ng mga dayuhang manggagawa ang mga taga-roon at gumawang katabi nila, pagkatapos ay umalis sa puwesto at ipaubaya ang pamamahala. Ang salaping dayuhan na basta ibinibigay sa mga taga-roon ay kadalasang higit na nakasasama kaysa nakabubuti sa katagalan. Ang pagdepende sa salapi at ang pagkainggit sa mga manggagawang sinusupportahan ng masaganang “salaping dayuhan” ay maaaring magkaroon ng nakapipinsalang pangmatagalang epekto sa mga pambansang iglesya at sa kanilang pamunuan.

May ilang tumuturo sa madalas na pagtangga sa mga misyonerong galing sa labas na pumapasok sa isang lupain. Kamakailan, nagkaroon ng malaking kahirapan sa pagkuha ng visa para makapasok ang mga dayuhan. Gayunman, maraming paraan upang makapasok ang mga manggagawang Cristiano sa isang bansa nang hindi sila itinuturing na mga misyonero. Hindi napigilan ng mga kahirapan ang pagpasok ng mga paring Katoliko o ng iba pang mga manggagawang panrelihiyon sa

maraming bansa. Ang mga taong pangkomersiyo at teknikal, mga estudyante at mga bisita ay nagsisiksikan sa mga eroplano upang pumunta sa lahat ng dako sa kapaligirang “iisang mundo” sa ngayon. Maraming bansa ang mas malawak na nagbukas ng kanilang mga pintuan sa pagpasok ng mga bisita. Gumagamit ang Diyos ng iba't ibang paraan upang maabot ang mga bayan sa lupa dala ang Kanyang Ebanghelyo.

Mga Hadlang sa Mabisang Gawaing Pangmisyon

Tila ang suliranin ay hindi kakulangan ng pagkakataon o ng pangangailangan, ni hindi binago ng Panginoon ang Dakilang Utos para sa panahong ito. Ang tunay na suliranin ay maaaring hatiin sa dalawang paksa, ang mga nasa nagbabagong sanlibutan at ang mga nasa humihinang iglesya.

Sa sanlibutan ay may malulubha ngunit hindi imposibleng mapagtagumpayang mga kahirapan.

1. May paghina ng paniniwala sa mga ganap na pamantayang espirituwal at moral. Ang pagkakaiba ng totoo at huwad, o ng tama at mali, ay alinman sa itinatanggi o hindi nakikita. Naghahari ang relativism. Ito ang pananaw na ang isang katotohanang moral ay basta usapin lamang ng kung ano ang piniling paniwalaan ng isang grupo o bayan para sa kanilang sarili sapagkat ang katotohanan ay walang matibay na batayan. Iminungkahi na dahil limitado ang ating isip, hindi tayo makatitiyak na may alam tayong anuman nang may katiyakan. Kaya sino ang makapagsasabi kung ano ang tama o mali sa isang ganap na paraan? Ang nakamamatay na pananaw na ito ng tao ay nagtatatwa sa awtoridad ng Diyos at ng Kanyang Salita.

2. Kaugnay ng pananaw sa itaas ang secularism. Ang pananaw na ito ay nagsasabing ang Diyos ay walang kinalaman sa ating makamundo at panandaliang pamumuhay. Ang tanging mahalaga sa buhay ay ang mamuhay para sa ngayon sa sanlibutang ito. Ang isa pang kasamang pananaw ay ang materialism. Ang ideyang ito ay nagsasabing ang pinakamataas na kabutihan ay nakakamit sa pamamagitan ng pag-aari ng mga kalakal o mga bagay at sa pagbibigay-kasiyahan sa mga hangaring pisikal o pangkaisipan. Isang anyo ng pilosopiyang ito ang komunismo. Isang mas tusong anyo ng materialism, at marahil mas mapanganib, ay ang niyayakap ng mga mananampalatayang nabubuhay upang magtipon ng mga ari-arian kapalit ng paglilingkod sa Panginoon. Kasabay nito ay nagpapahayag silang naniniwala sa itinuro ng Panginoong Jesus. Ang kanilang pamumuhay ay salungat sa kanilang pagpapahayag ng pananampalataya.
3. Isang patuloy na lumalaganap at mapanganib na pananaw ang humanism, kabilang ang humanistic psychology, na nakikita lalo na sa mga nakapag-aral. Sa pananaw na ito, ginagawang sentro ang tao sa pagpapasya kung ano ang mabuti sa buhay. Ang mga humanista ay walang pakialam, ni hindi tumatanggap, sa plano ng Diyos para sa kanilang buhay. Sa mga sukdulang anyo ng humanism, ang tao ay nagiging sarili niyang diyos o kataas-taasang awtoridad.
4. Ang huwad na relihiyon, sa halos walang katapusang iba't ibang anyo, ay patuloy na lumalago. Dinadaya nito ang tao sa kanyang espirituwal na paghahanap ng kasiyahan at kahulugan sa buhay sa pamamagitan ng pag-aalok ng isang huwad na kapalit ng katotohanan. Ang mga bulaang

propeta at mga bulaang guro ay lumilikha ng masalimuot na mga sistema ng panlilinlang upang mabitag ang milyun-milyon. Ang mga relihiyong ito ay nagbubunga ng sarili nilang masisigasig na misyonero na kadalasang mas aktibo sa ilang lugar kaysa sa mga tagapagtaguyod ng katotohanan.

5. May napakalaking agos ng propaganda laban sa pananampalatayang Cristiano at sa mga kinatawan nito sa buong mundo. Patuloy itong lumalaki, lalo na sa pamamagitan ng mga pelikula at mga palabas sa telebisyon. Kadalasang inilalarawan ng mga ito ang mga baliw na sumisipi ng Biblia, mga panatiko, at mga ministrong wala sa katinuan bilang mga kinatawan ng pananampalatayang Cristiano.

Ang mga suliranin sa humihinang iglesya ang pinakamabigat sa lahat. Kailangan nating itama ang mga ito upang magkaroon ng malusog na paglaganap ng gawaing pangmisyon mula sa mga karaniwang mananampalataya.

1. May pagbaba sa bilang, kalidad, at suporta ng mga misyonero. Sa maraming bansa, mas marami ang mga misyonerong bumabalik, o nagreretiro, kaysa sa mga humahayo.
2. May paghina ng praktikal na paniniwala sa mapanganib na kalagayan ng mga naliligaw, at sa pagmamadali ng pag-abot sa kanila dala ang Ebanghelyo. Maliwanag na ang mga mananampalataya ay maaaring humawak ng mga doktrinang ebanghelikal, magsaulo ng mga talata at dumalo sa mga iglesya sa malaking bilang, ngunit namumuhay na parang wala silang kahit katiting na malasakit para sa bilyun-bilyong walang Cristo sa ibang mga lugar.

3. Ang mga mananampalataya ay hindi tinuturuang sumunod kay Cristo at tumalima sa Kanya sa lahat ng Kanyang mga turo. Pinipili nila ang mga bahaging kanilang tutugunan. Kabilang dito ang pagtatalaga sa misyon.
4. Ang kasaganaan at ang pakikipagkompromiso sa mga pamantayan ng sanlibutan ay umubos sa espirituwal na lakas ng mga nasa iglesya. Ang nominalism, o pagiging Cristiano sa pangalan lamang, ay mas malaking suliranin kaysa inaakala sa iglesyang ebanghelikal. Tila kakaunti ang interes sa pamumuhay nang may sakripisyo para kay Cristo at sa Kanyang Kaharian.
5. May lumalagong paniniwala sa universalism. Ito ang doktrina na ang lahat, o kahit man lamang ang karamihan, ng sangkatauhan ay maliligtas sa wakas dahil sa awa ng Diyos.
6. May pagdami rin ng syncretism na pinagsasama ang mga kaugalian at gawaing hindi Cristiano at ang mga elementong mula sa Biblia. Ang mga ito, sa katunayan, ay salungat sa isa't isa. Maling ipinapaliwanag ang mga Kasulatan upang lumitaw na tugma ang mga ito sa mga ideyang hindi Cristiano. Tila hindi ito malinaw na nakikilala ng mga nakikinig o nagbabasa. Ang pagsasanib ng mga paniniwalang Cristiano sa mga dayuhang elemento ay nag-aalis ng pangangailangang mag-ebanghelyo. Basta na lamang tayong nakikisanib sa kamalian.

Mga Pangunahing Hakbang ng Iglesya na Kailangan para sa Matagumpay na Gawaing Pangmisyon

Ang lokal na iglesya ay maaaring maging isang mahalagang puwersa sa pagsisikap sa misyon kung itatalaga nito ang sarili

sa gawain. Ang unang hakbang ay ang maging isang masigla, nag-eebanghelyo, at gumagawa ng mga alagad na iglesya sa pamamagitan ng nagpapasiglang gawa ng Espiritu Santo, gaya ng ginawa ng Antioquia sa Siria noong unang panahon. Ang mga iglesyang malahininga o walang pakialam ay hindi mabisang himpilan para sa pag-abot sa iba sa misyon. Kapag may pag-unlad nang nagawa sa saligang ito, may iba pang kailangang hakbang.

1. Magpasya na maging isang iglesyang nagpapadala ng mga misyonerong pinalalakas ng Espiritu sa larangan. Kapag matibay na naitakda ang mithiing ito, mas malamang na ito ay mangyari.

2. Magpalaki at magtaas ng mga manggagawang gagawa sa inyong iglesya, sa halip na subukang kumuha sa kanila mula sa labas. Ibahagi ang isang pangitain para sa sanlibutan. Maglaan ng praktikal na pagsasanay sa loob ng iglesya upang mapagawa ang mga mananampalataya sa pag-impluwensiya sa buhay ng iba para kay Cristo. Maglinang ng isang hanay ng mabibisang manggagawa, upang mula sa grupong ito ay mahikayat ang ilan na humayo sa ibang bansa.

3. Panatilihing may alam ang iglesya sa kawili-wili at napapanahong balitang pangmisyon tungkol sa mga manggagawang kinawiwilihan ninyo. Tiyaking nakaririnig ang kongregasyon ng mga mensaheng humahamon tungkol sa larangan ng misyon. Magtatag ng isang natatanging grupo ng panalangin para sa misyon, ng mga lalaki at mga babae, na regular na nagkikita upang magbahagi ng impormasyon tungkol sa larangan, at ipadaing sila sa Diyos para sa mga manggagawa.

4. Hikayatin at piliin ang mga angkop na kandidatong hahayo. Marahil ang maiikling karanasan sa larangan tuwing tag-araw, o sa loob ng isang taon, ay magpapakita kung gaano sila kahusay na makaaangkop sa larangan ng misyon, at kung gaano kahusay ang kanilang paggawa habang naroroon. Huwag magpadala ng mga tao para sa layuning ito malibang nagpakita na sila ng ilang patunay ng bunga ng kanilang pagpapagal sa iglesyang pinagmulan.

5. Palakasin ang suportang pinansiyal para sa mga manggagawa sa larangan na alam ninyong gumagawa nang mabisa.

6. Sumulat ng mga liham upang palakasin ang loob ng mga manggagawa. Natutuwa silang tumanggap ng mga liham na ito at matindi nilang nadarama kapag wala ang mga ito. Dalawin ang mga manggagawa kung maaari upang palakasin ang kanilang loob, upang makita kung gaano kahusay ang kanilang ginagawa, at upang makita kung paano matutugunan ng iglesya ang kanilang mga pangangailangan.

Konklusyon at Pagsasabuhay

Sa Apocalipsis 3:8, sinuri at hinamon ng Panginoong Jesus ang lokal na iglesya sa Filadelfia, isang lungsod sa lugar na ngayon ay Turkey. Sinabi Niya, “Narito, inilagay Ko sa harap mo ang isang pintuang bukas na hindi maisasara ng sinuman, sapagkat mayroon kang kaunting kapangyarihan at tinupad mo ang Aking salita.”

Inilagay din ng Panginoon sa harap natin ngayon, sa ating mga iglesya, ang isang bukas na pintuan ng pagkakataon para sa misyon, at malaki ang pangangailangan. Siya lamang ang makapagsasara ng pintuang iyon at hindi pa Niya ito ginagawa.

Mayroon tayong kaunting kapangyarihan at maaari pang magkaroon ng higit, kung tayo ay magpapasyang sumunod sa Kanyang Salita, lalo na sa bagay na ito.

Sa Lumang Tipan, tumanggi si Jonas na pumunta sa Nineve bilang misyonero sa kabila ng malinaw na utos ng Diyos. Pinarusahan ang kanyang pagsuway, pagkatapos ay itinuwid ang kanyang landas. Ang naging bunga ay isang tagumpay ng misyon sa gitna ng mga taga-Asiria. Pagpapalain ng Diyos ngayon ang mga iglesyang nakikinig sa Kanyang tawag na ipalaganap ang Ebanghelyo sa buong sanlibutan. Ang mga iglesya ang Kanyang mga kinatawan sa pagtupad ng Kanyang hangaring maabot ang mga naliligaw hanggang sa kadululdulang bahagi ng lupa. Ang bawat iglesya ay susuriin ng Panginoong Jesus, gaya ng Filadelfia at ng iba pang mga iglesya sa Kasulatan. Nawa'y hindi tayo masumpungang kulang sa bagay na ito kapag tayo ay sinuri sa harap ng Hukuman ni Cristo.

Gabay sa Pag-aaral: Ang Misyon at ang Iglesya

1. Ano ang mithiin ng gawain ng iglesya sa sanlibutan (Lucas 24:47)?
2. Ano ang nakikita ni Jesus, at ano ang Kanyang nadarama, kapag tinitingnan Niya ang sanlibutan (Mateo 9:36)?
3. Ano ang iniuutos sa atin ng Panginoong Jesus na gawin bilang tugon sa Kanyang pananaw sa sanlibutan (Mateo 9:37, 38)?
4. Ano ang nangyari sa mga Apostol matapos silang pasimulan ni Jesus sa pananalangin para sa mga manggagawang isusugo sa anihan ng Diyos (Mateo 10:1, 5-7)?

5. Ilista ang tatlong paraan kung paanong ang iglesya sa Antioquia ay isang mabuting huwaran para sa mga lokal na iglesya ngayon sa pagtulong sa gawain ng misyon (Mga Gawa 11:20-26; 13:1-4; 14:26-27).
6. Sa iyong sariling pananalita, ano ang kahulugan ng:
relativism
secularism
materialism
humanism
syncretism
7. Gamitin ang Mga Gawa 14:21-28 upang sumulat ng isang malinaw na paglalarawan ng gawain ng isang misyonero.
8. Paano mo matutulungan ang inyong kapulungan na magkaroon ng epekto sa gawain ng misyon sa buong mundo (Colosas 4:2, 3; Filipos 4:15-19)?
9. Anong katotohanan sa araling ito ang pinakatumatak sa iyo?
10. Mayroon bang anuman sa araling ito na hindi mo lubos na naunawaan?

Inilathala nang may pahintulot ni O. J. (Jean) Gibson. Ang karapatang-ari ay hawak ng Fairhaven Bible Chapel, San Leandro, California.

Published by permission of O. J. (Jean) Gibson. Copyright is held by Fairhaven Bible Chapel, San Leandro, California.

Sa Diyos ang lahat ng kaluwalhatian.